

budimex

BUDIMEX SA

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku

**sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi
Standardami Sprawozdawczości Finansowej
zatwierdzonymi przez Unię Europejską**

*(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych)***Indeks do sprawozdania finansowego**

Sprawozdanie z sytuacji finansowej	3
Rachunek zysków i strat	5
Sprawozdanie z całkowitych dochodów	5
Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	6
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	8
1. Informacje ogólne	10
2. Założenie kontynuacji działalności	10
3. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego i oświadczenie o zgodności	10
4. Zmiany zasad rachunkowości i sporządzania sprawozdania finansowego	12
5. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości	14
6. Ważne oszacowania i założenia	23
7. Działalność zaniechana	24
8. Zarządzanie ryzykiem finansowym	24
9. Zarządzanie kapitałem	28
10. Rzeczowe aktywa trwale	29
11. Nieruchomości inwestycyjne	31
12. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży	32
13. Wartości niematerialne	32
14. Wspólne działania	33
15. Inwestycje w podmiotach zależnych, podmiotach stowarzyszonych oraz pozostałych podmiotach	34
16. Pozostałe aktywa / zobowiązania finansowe	38
17. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	42
18. Zapasy	44
19. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	45
20. Kapitały	45
21. Kredyty, pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania	46
22. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	47
23. Podatek dochodowy	48
24. Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych	51
25. Rezerwy na zobowiązania i inne obciążenia	52
26. Kontrakty budowlane	53
27. Przychody przyszłych okresów	53
28. Kaucje z tytułu umów o budowę	54
29. Przychody z tytułu umów z klientami	54
30. Aktywa i zobowiązania z tytułu umów z klientami	55
31. Koszty według rodzaju	56
32. Koszty świadczeń pracowniczych	57
33. Pozostałe przychody i koszty operacyjne	57
34. Przychody i koszty finansowe	58
35. Zysk / (strata) na akcję	58
36. Dywidenda na akcję	59
37. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	59
38. Płatności w formie akcji	59
39. Transakcje z podmiotami powiązanymi	60
40. Wynagrodzenie kluczowych członków kadry kierowniczej	61
41. Zaliczki, kredyty, pożyczki, gwarancje, poręczenia udzielone osobom zarządzającym i nadzorującym	62
42. Leasing	62
43. Poniesione i planowane nakłady inwestycyjne	63
44. Zobowiązania inwestycyjne (pozabilansowe)	63
45. Zdarzenia po dniu bilansowym	63
46. Zobowiązania i należności warunkowe	64
47. Zatrudnienie	64
48. Istotne zdarzenia mające wpływ na sytuację finansową Spółki	64

Noty przedstawione na stronach 10-65 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego

*(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych)***Sprawozdanie z sytuacji finansowej**

AKTYWA	Nota	31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
AKTYWA TRWAŁE (długoterminowe)			
Rzeczowe aktywa trwałe	10	211 609	169 160
Nieruchomości inwestycyjne	11	-	3 178
Wartości niematerialne	13	32 374	28 103
Inwestycje w podmiotach zależnych	15	1 042 194	690 544
Inwestycje w podmiotach stowarzyszonych	15	191	61 246
Inwestycje w innych podmiotach	15	4 385	6 417
Pozostałe aktywa finansowe	16.2	2 038	75 869
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	17	22 823	21 807
Kaucje z tytułu umów o budowę	28	91 740	79 665
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	23	382 864	322 025
AKTYWA TRWAŁE (długoterminowe) ogółem		1 790 218	1 458 014
AKTYWA OBROTOWE (krótkoterminowe)			
Zapasy	18	477 879	308 385
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	17	946 350	802 012
Kaucje z tytułu umów o budowę	28	58 023	47 191
Wycena kontraktów budowlanych	26	415 362	552 306
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		-	33 081
Pozostałe aktywa finansowe	16	123 638	17 055
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	19	1 182 654	1 159 595
AKTYWA OBROTOWE (krótkoterminowe) ogółem		3 203 906	2 919 625
SUMA AKTYWÓW		4 994 124	4 377 639

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych)

Sprawozdanie z sytuacji finansowej (cd.)

KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA	Nota	31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał podstawowy	20	145 848	145 848
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	20	80 199	80 199
Pozostałe kapitały rezerwowe	20	51 165	51 356
Różnice kursowe z przeliczenia oddziału zagranicznego		7 293	7 159
Zyski / (straty) zatrzymane	20	393 896	322 012
KAPITAŁ WŁASNY ogółem		678 401	606 574
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty, pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania	21	106 211	88 171
Kaucje z tytułu umów o budowę	28	213 687	213 836
Rezerwy na zobowiązania długoterminowe i inne obciążenia	25	353 932	271 771
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych	24	11 497	10 108
Pozostałe zobowiązania finansowe	16.1	197	-
Zobowiązania długoterminowe ogółem		685 524	583 886
Zobowiązania krótkoterminowe			
Kredyty, pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania	21	54 253	42 082
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	22	1 300 098	1 641 899
Kaucje z tytułu umów o budowę	28	206 465	205 048
Rezerwy na straty na kontraktach budowlanych	26	241 789	159 036
Wycena kontraktów budowlanych	26	952 684	583 918
Przychody przyszłych okresów	27	585 910	378 465
Rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe i inne obciążenia	25	208 790	174 929
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		78 102	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych	24	1 327	1 122
Pozostałe zobowiązania finansowe	16.1	781	680
Zobowiązania krótkoterminowe ogółem		3 630 199	3 187 179
ZOBOWIĄZANIA ogółem		4 315 723	3 771 065
SUMA KAPITAŁU WŁASNEGO I ZOBOWIĄZAŃ		4 994 124	4 377 639

Noty przedstawione na stronach 10-65 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych)

Rachunek zysków i strat

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia	
		2019 roku	2018 roku
Działalność kontynuowana			
Przychody netto ze sprzedaży produktów i usług oraz towarów i materiałów	29	6 939 810	6 796 868
Koszty sprzedanych produktów i usług oraz towarów i materiałów	31	(6 546 544)	(6 313 733)
Zysk brutto ze sprzedaży		393 266	483 135
Koszty sprzedaży	31	(10 688)	(11 098)
Koszty ogólnego zarządu	31	(167 660)	(206 328)
Pozostałe przychody operacyjne	33	71 075	45 168
Pozostałe koszty operacyjne	33	(95 619)	(49 758)
Zysk z działalności operacyjnej		190 374	261 119
Przychody finansowe	34	155 739	171 457
Koszty finansowe	34	(36 579)	(35 812)
Zysk brutto		309 534	396 764
Podatek dochodowy	23	(76 811)	(75 162)
Zysk netto z działalności kontynuowanej		232 723	321 602
Zysk netto za okres		232 723	321 602
<i>Podstawowy i rozwodniony zysk przypadający akcjonariuszom na akcję (w złotych)</i>	35	9,12	12,60

Sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia	
		2019 roku	2018 roku
Zysk netto za okres		232 723	321 602
Inne całkowite dochody, które:			
<i>Zostaną następnie przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków:</i>			
Różnice kursowe z wyceny oddziału zagranicznego		134	1 477
Podatek odroczoney dotyczący składników innych całkowitych dochodów		-	-
<i>Nie zostaną następnie przeklasyfikowane na zyski lub straty:</i>			
Zyski/(straty) aktuarialne	24	(236)	(1 353)
Podatek odroczoney dotyczący składników innych całkowitych dochodów	23	45	257
Inne całkowite dochody netto		(57)	381
Całkowite dochody za okres		232 666	321 983

*(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych)***Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym**

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Pozostałe kapitały rezerwowe	Różnice kursowe z przeliczenia oddziału zagranicznego	Zyski zatrzymane	Razem
Stan na 1 stycznia 2019 roku	145 848	80 199	51 356	7 159	322 012	606 574
Zysk za okres	-	-	-	-	232 723	232 723
Inne całkowite dochody	-	-	(191)	134	-	(57)
Całkowite dochody za okres	-	-	(191)	134	232 723	232 666
Wyplata dywidendy (nota 36)	-	-	-	-	(160 839)	(160 839)
Stan na 31 grudnia 2019 roku	145 848	80 199	51 165	7 293	393 896	678 401

Noty przedstawione na stronach 10-65 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego

*(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych)***Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym (cd.)**

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Pozostałe kapitały rezerwowe	Różnice kursowe z przeliczenia oddziału zagranicznego	Zyski zatrzymane	Razem
Stan na 1 stycznia 2018 roku	145 848	80 199	52 452	5 682	449 995	734 176
Zysk za okres	-	-	-	-	321 602	321 602
Inne całkowite dochody	-	-	(1 096)	1 477	-	381
Całkowite dochody za okres	-	-	(1 096)	1 477	321 602	321 983
Wyplata dywidendy	-	-	-	-	(449 585)	(449 585)
Stan na 31 grudnia 2018 roku	145 848	80 199	51 356	7 159	322 012	606 574

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych)

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia	
		2019 roku	2018 roku
PRZEŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ			
Zysk netto przed opodatkowaniem		309 534	396 764
Korekty o:			
Amortyzację	31	71 165	45 499
(Zyski) / straty z tytułu różnic kursowych		(404)	(576)
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)		(81 809)	(76 632)
(Zysk) / stratę z działalności inwestycyjnej		(58 859)	(79 076)
Zmianę wyceny pochodnych instrumentów finansowych	16.1	4 167	2 123
Zmianę stanu rezerw oraz zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych		117 380	70 012
Inne korekty	37	92	1 495
Wynik operacyjny przed zmianami w kapitale obrotowym		361 266	359 609
Zmiana stanu należności i kaucji z tytułu umów o budowę		(170 492)	(193 931)
Zmiana stanu zapasów		(169 494)	(66 282)
Zmiana stanu kaucji z tytułu umów o budowę oraz zobowiązań, z wyjątkiem pożyczek i kredytów		(340 324)	82 755
Zmiana stanu wyceny kontraktów budowlanych oraz rezerwy na straty na kontraktach budowlanych	26	588 463	(339 343)
Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów		207 445	(293 379)
Zmiana stanu środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania	19	8 881	17 293
Środki pieniężne z działalności operacyjnej		485 745	(433 278)
Zapłacony podatek dochodowy		(26 422)	(39 867)
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z / WYKORZYSTANE W DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		459 323	(473 145)
PRZEŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ			
Wpływy ze sprzedaży wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		2 209	3 163
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(23 045)	(18 791)
Wpływy ze sprzedaży nieruchomości inwestycyjnych		5 323	-
Nabycie udziałów w podmiotach powiązanych	15	(235 682)	(7 060)
Sprzedaż udziałów w podmiotach powiązanych	15	1 708	120 668
Nabycie obligacji emitowanych przez banki	16.3	(119 588)	(238 868)
Wpływy z obligacji emitowanych przez banki	16.3	-	516 877
Pożyczki udzielone	16.2	(62 000)	(34 080)
Splata udzielonych pożyczek	16.2	148 745	21 911
Dywidendy otrzymane	34	80 146	72 839
Odsetki otrzymane	16.2; 16.3	2 384	7 083
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z / WYKORZYSTANE W DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ		(199 800)	443 742

Noty przedstawione na stronach 10-65 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego

*(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych)***Sprawozdanie z przepływów pieniężnych (cd.)**

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia	
		2019 roku	2018 roku
PRZEPLYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ			
Splaty kredytów i pożyczek		(9 003)	-
Dywidendy wypłacone		(160 839)	(449 585)
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu		(52 769)	(22 431)
Odsetki zapłacone		(4 544)	(2 909)
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO WYKORZYSTANE W DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ		(227 155)	(474 925)
PRZEPLYWY PIENIĘŻNE NETTO RAZEM			
Różnice kursowe netto (od środków pieniężnych i ich ekwiwalentów)		(428)	845
ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY NA POCZĄTEK OKRESU	19	1 136 291	1 639 774
ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY NA KONIEC OKRESU	19	1 168 231	1 136 291

Noty do sprawozdania finansowego

1. Informacje ogólne

Budimex SA („Spółka”, „Emitent”) z siedzibą w Warszawie, przy ulicy Siedmiogrodzkiej 9, jest spółką akcyjną wpisaną do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod nr KRS 0000001764.

Budimex SA jest jednostką dominującą Grupy Budimex, w której pełni rolę centrum doradczego, zarządzającego i finansowego.

Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Przedmiotem działalności Spółki są szeroko rozumiane usługi budowlano – montażowe wykonywane w systemie generalnego wykonawstwa w kraju i za granicą oraz w niewielkim zakresie działalność deweloperska, zarządzanie nieruchomościami, działalność handlowa i produkcyjna.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności („PKD” 2007) na dzień 31 grudnia 2019 roku podstawowym przedmiotem działalności Spółki były roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (klasyfikacja wg PKD 42.11.Z). Sektorem, w którym działa Spółka według klasyfikacji Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie jest budownictwo.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Spółka posiadała następujące oddziały:

- Oddział Budownictwa Ogólnego Północ w Poznaniu przy ulicy Wołowskiej 92A,
- Oddział Budownictwa Ogólnego Południe w Krakowie przy ulicy Ujastek 7,
- Oddział Budownictwa Ogólnego Wschód w Warszawie przy ulicy Siedmiogrodzkiej 9,
- Oddział Budownictwa Komunikacyjnego Północ w Warszawie przy ulicy Siedmiogrodzkiej 9,
- Oddział Budownictwa Komunikacyjnego Południe w Krakowie przy ulicy Ujastek 7,
- Oddział Budownictwa Komunikacyjnego Zachód we Wrocławiu przy ulicy Mokronoskiej 2,
- Oddział Budownictwa Przemysłowego i Kolejowego w Warszawie przy ulicy Siedmiogrodzkiej 9,
- Oddział Usług Sprzętowych w Pruszkowie przy ulicy Przejazdowej 24,
- Oddział w Rzeszowie przy ulicy Słowackiego 24,
- Oddział w Poznaniu przy ulicy Wołowskiej 92A,
- Budimex SA Zweigniederlassung Köln, Pferdmeigesstr. 5, Köln.

Spółka należy do Grupy Ferrovial, której jednostką dominującą jest Ferrovial SA, z siedzibą w Madrycie, Hiszpania.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Spółki w dniu 23 marca 2020 roku.

Spółka sporządziła skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku, które zostało zatwierdzone do publikacji w dniu 23 marca 2020 roku.

Zmiany składu Zarządu Spółki zostały ujawnione w sprawozdaniu z działalności Budimex SA za rok 2019.

2. Założenie kontynuacji działalności

Sprawozdanie finansowe Spółki zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości. Zarząd Spółki nie stwierdza na dzień podpisania sprawozdania finansowego istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez Spółkę po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia przez nią dotychczasowej działalności.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku zobowiązania krótkoterminowe Spółki przewyższają aktywa obrotowe o 426 293 tysiące złotych. Biorąc pod uwagę dobrą sytuację Grupy Budimex w zakresie płynności, której skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2019 roku wykazuje nadwyżkę aktywów obrotowych nad zobowiązaniami krótkoterminowymi w wysokości 451 490 tysięcy złotych, Zarząd Spółki nie stwierdza na dzień podpisania sprawozdania finansowego istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości.

3. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego i oświadczenie o zgodności

Niniejsze sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez Unię Europejską („UE”), obowiązującymi na dzień bilansowy niniejszego sprawozdania finansowego.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Standardy, zmiany do standardów oraz interpretacje zastosowane po raz pierwszy w roku 2019

Spółka przyjęła do stosowania MSSF 16 „Leasing” i zaczęła go stosować począwszy od 1 stycznia 2019 roku, a odpowiednie zmiany zasad rachunkowości i ich wpływ na sprawozdanie zostały opisane w notcie 4.

Poza tym Spółka zastosowała po raz pierwszy poniższe zmiany i interpretacje do standardów:

- Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe” – „Wcześniejsze spłaty z ujemną kompensatą”,
- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2015-2017)”,
- Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” – „Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie programu”,
- Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” - Długoterminowe udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach,
- Interpretacja KIMSF 23 „Niepewność co do traktowania dochodu podatkowego”.

Powyższe zmiany do standardów oraz interpretacja nie miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

Zmiany do standardów, jakie zostały już opublikowane, ale jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe Spółka nie zastosowała następujących zmian do innych standardów, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie:

- Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” oraz MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów” – Definicja istotności (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe”, MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” oraz MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji” – Reforma referencyjnej stopy procentowej (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do Odniesień do Założeń Konceptyjnych MSSF (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub po tej dacie).

Standardy oraz zmiany do standardów przyjęte przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone przez UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów oraz zmian do standardów, które według stanu na dzień sporządzenia sprawozdania nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

- MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe” – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych” (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdanie finansowe” i MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” - Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony,
- Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” – Klasyfikacja zobowiązań jako krótko- lub długoterminowe (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2022 roku lub po tej dacie).

Wyżej wymienione standardy oraz zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Spółkę na dzień bilansowy.

Sprawozdanie finansowe jest sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego, z wyjątkiem korekty hiperinflacyjnej opisanej w notcie 20 oraz z wyjątkiem niektórych instrumentów finansowych, które są wyceniane w wartości godziwej na koniec każdego okresu sprawozdawczego zgodnie z określoną poniżej polityką rachunkowości.

Koszt historyczny ustalany jest co do zasady na bazie wartości godziwej dokonanej zapłaty za dobra lub usługi.

Za wartość godziwą uznaje się cenę, którą można uzyskać przy sprzedaży składnika aktywów lub zapłaconą w celu przeniesienia zobowiązania w zwyczajowej transakcji na głównym (lub najkorzystniejszym) rynku w dniu wyceny i na obecnych warunkach rynkowych, niezależnie od tego, czy cena jest bezpośrednio obserwowalna czy oszacowana przy użyciu innej techniki wyceny. W wycenie do wartości godziwej składnika aktywów lub zobowiązania Spółka bierze pod uwagę właściwości danego składnika

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

aktywów lub zobowiązań, jeżeli uczestnicy rynku biorą te cechy pod uwagę przy wycenie aktywów lub zobowiązań na dzień wyceny. Wartość godziwą dla celów wyceny i/lub ujawniania informacji w sprawozdaniu finansowym Spółki ustala się na w/w podstawie, z wyjątkiem transakcji płatności w formie akcji, które są objęte zakresem MSSF 2, transakcji leasingowych, które są objęte zakresem MSSF 16 jak i wycen, które mają pewne podobieństwa do wartości godziwej, ale nie są wartościami godziwymi takimi jak cena sprzedaży netto zgodnie z MSR 2 czy wartość użytkowa zgodnie z MSR 36.

Spółka klasyfikuje zasady pomiaru wartości godziwej wykorzystując poniższą hierarchię odzwierciedlającą wagę danych źródłowych wykorzystywanych do wyceny:

- Poziom 1: ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań, do których Spółka ma dostęp w dniu wyceny,
- Poziom 2: dane wsadowe inne niż ceny notowane zaliczane do Poziomu 1, które są obserwowalne dla aktywów lub zobowiązań w sposób bezpośredni (jako ceny) lub pośredni (pochodne cen),
- Poziom 3: dane wsadowe dla aktywów lub zobowiązań, które nie są oparte na obserwowalnych danych rynkowych (dane źródłowe nieobserwowalne).

4. Zmiany zasad rachunkowości i sporządzania sprawozdania finansowego

W okresie objętym sprawozdaniem Budimex SA po raz pierwszy zastosował MSSF 16 „Leasing”, który w przypadku leasingobiorcy znosi podział na leasing operacyjny i finansowy oraz nakazuje ujmować wszelkie umowy leasingowe jak (dotychczas) leasing finansowy. Spółka zastosowała standard retrospektywnie z łącznym efektem pierwszego zastosowania ujętym w dniu pierwszego zastosowania. Tym samym Budimex SA nie dokonał przekształcenia danych porównawczych, a łączny efekt pierwszego zastosowania postanowił ująć jako korektę bilansu otwarcia zysków zatrzymanych.

Zwolnienia i praktyczne rozwiązania

Spółka zdecydowała się skorzystać ze zwolnienia zawartego w paragrafie 5 MSSF 16. Oznacza to, że w przypadku krótkoterminowych umów leasingu oraz umów leasingu, w których bazowy składnik aktywów ma niską wartość Spółka ujmuje jako koszty w rachunku zysków i strat opłaty leasingowe metodą liniową lub w inny systematyczny sposób. Za niską wartość Budimex SA przyjął równowartość 5.000 USD w przeliczeniu na złote. Wybór zwolnienia z ujmowania leasingów krótkoterminowych został dokonany dla wszystkich rodzajów aktywów z tytułu prawa do użytkowania.

W odniesieniu do umów zidentyfikowanych jako leasing przed dniem pierwszego zastosowania MSSF 16, tj. zgodnie z MSR 17, Spółka skorzystała z praktycznego rozwiązania przewidzianego w MSSF 16 i nie dokonywała ponownej oceny, czy dana umowa jest leasingiem. Tym samym nie zastosowano MSSF 16 do umów, których przed dniem pierwszego zastosowania nie zidentyfikowano jako umowy zawierające leasing.

Pierwsze zastosowanie

W przypadku leasingów dotychczas sklasyfikowanych jako leasingi operacyjne na dzień pierwszego zastosowania (z wyjątkiem umów dotyczących składników o niskiej wartości i pozostałym okresie krótszym niż 12 miesięcy) Budimex SA ujął zobowiązanie wycenione jako wartość bieżąca pozostałych do zapłaty opłat leasingowych, zdyskontowanych krańcową stopą procentową dla umów leasingu Spółki w dniu pierwszego zastosowania. Drugostronnie Budimex SA ujął aktywa z tytułu prawa do użytkowania - w wysokości równej zobowiązaniu z tytułu leasingu. Ponieważ Spółka nie zidentyfikowała, by występowały jakiegokolwiek kwoty przedpłat lub naliczonych opłat leasingowych, o które należałoby korygować wartość aktywów z tytułu prawa do użytkowania, zobowiązania z tytułu leasingu oraz aktywa z tytułu prawa do użytkowania na dzień pierwszego zastosowania były tej samej wartości i nie zasła konieczność wprowadzenia korekty bilansu otwarcia zysków zatrzymanych. Zidentyfikowane aktywa z tytułu prawa do użytkowania zostały ocenione pod kątem utraty wartości na dzień pierwszego zastosowania i nie stwierdzono potrzeby tworzenia odpisów aktualizujących ich wartość.

W przypadku leasingów dotychczas sklasyfikowanych jako leasingi operacyjne na dzień pierwszego zastosowania Spółka skorzystała z zapisów paragrafu C9 MSSF 16 i nie wprowadziła korekt dotyczących umów leasingu, w których bazowy składnik aktywów ma niską wartość. Budimex SA jako leasingobiorca skorzystał również z praktycznego rozwiązania opisanego w paragrafie C10 punkt c) i potraktował umowy leasingu, które kończyły się w trakcie 2019 roku (rok pierwszego zastosowania) jako leasingi krótkoterminowe.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Poniższa tabela obrazuje wpływ pierwszego zastosowania MSSF 16 na poszczególne pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej:

	31 grudnia 2018 roku	Korekty z tyt. zastosowania MSSF 16	1 stycznia 2019 roku
Aktywa			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	169 160	29 906	199 066
- w tym: z tytułu leasingu finansowego (31.12.2018) / aktywa z tytułu prawa do użytkowania (1.01.2019)	128 793	29 906	158 699
Nieruchomości inwestycyjne	3 178	559	3 737
- w tym: z tytułu leasingu finansowego (31.12.2018) / aktywa z tytułu prawa do użytkowania (1.01.2019)	-	559	559
Kapitał własny i zobowiązania			
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty, pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania	88 171	16 876	105 047
- w tym zobowiązania z tytułu leasingu	88 171	16 876	105 047
Zobowiązania krótkoterminowe			
Kredyty, pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania	42 082	13 589	55 671
- w tym zobowiązania z tytułu leasingu	33 063	13 589	46 652

Krańcowa stopa leasingobiorcy zastosowana przez Spółkę do zobowiązań z tytułu leasingu ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w dniu pierwszego zastosowania mieściła się w przedziale 3,07% - 4,45%.

Identyfikacja leasingu

Na początku umowy Budimex SA ocenia, czy dana umowa zawiera leasing. Umowa jest leasingiem, jeżeli na jej mocy przekazuje się prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie.

Ujęcie leasingu w księgach leasingobiorcy

W dacie rozpoczęcia leasingu Spółka ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz drugostronnie zobowiązanie z tytułu leasingu.

Składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania początkowo wycenia się według kosztu, który obejmuje kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu, powiększoną o:

- opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed nią, pomniejszone o zachęty leasingowe;
- początkowe koszty bezpośrednie poniesione przez leasingobiorcę;
- szacunek kosztów, które leasingobiorca ma ponieść w związku z demontażem składnika aktywów/ przeprowadzeniem remontu miejsca, gdzie się znajdował składnik lub remontem samego składnika aktywów.

Po dacie rozpoczęcia leasingu składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania podlega amortyzacji oraz ocenie pod kątem utraty wartości zgodnie z MSR 36. Wartość składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania podlega korekcie, jeśli drugostronnie ujęte zobowiązanie z tytułu leasingu zostało zaktualizowane w wyniku zmiany dotychczas stałych rat leasingowych lub w wyniku zmiany lub ponownej oceny leasingu.

Zobowiązanie z tytułu leasingu początkowo wycenia się w wartości bieżącej opłat leasingowych pozostałych do zapłaty w tej dacie. Opłaty leasingowe dyskontowane są z zastosowaniem krańcowej stopy procentowej, obliczonej dla Spółki.

Po dacie rozpoczęcia zobowiązanie z tytułu leasingu ulega zwiększeniu o naliczone odsetki oraz ulega zmniejszeniu o zapłacone opłaty leasingowe. Jak wspomniano powyżej, wartość zobowiązania z tytułu leasingu może zostać zaktualizowana w wyniku zmiany lub ponownej oceny leasingu oraz w wyniku zmiany dotychczas stałych rat leasingowych.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Prezentacja

Budimex SA zdecydował się uwzględnić aktywa z tytułu prawa do użytkowania w ramach tej samej pozycji sprawozdawczej, w ramach której przedstawione zostałyby aktywa, gdyby były własnością leasingobiorcy. Oznacza to, że aktywa z tytułu prawa do użytkowania zostały zaprezentowane w linii:

- rzeczowe aktywa trwałe (umowy najmu/ dzierżawy/ leasingu powierzchni biurowej, gruntów wykorzystywanych przejściowo jako place budowy oraz samochodów osobowych i ciężarowych oraz prawo wieczystego użytkowania gruntów używane na własne potrzeby Spółki);
- nieruchomości inwestycyjne (prawo wieczystego użytkowania gruntów).

Zobowiązania z tytułu leasingu Spółka zaprezentowała w linii „Kredyty, pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania”, ujawniając wartość zobowiązań z tytułu leasingu w notach do sprawozdania finansowego.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów a MSSF 16

Na podstawie ogólnej definicji leasingu Spółka zidentyfikowała, że prawo wieczystego użytkowania gruntów, (dotychczas traktowane jako leasing operacyjny zgodnie z MSR 17), zgodnie z MSSF 16 spełnia definicję leasingu i powinno zostać ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa z tytułu prawa do użytkowania.

W przypadku prawa wieczystego użytkowania wykorzystywanego na potrzeby własne Spółki ujmowane jest ono w ramach środków trwałych, podlega amortyzacji, a odsetki od zobowiązania z tytułu leasingu prawa wieczystego użytkowania obciążają koszty finansowe Spółki. Drugostronnie Budimex SA ujmuje, odpowiednio, długo- i krótkoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu.

W przypadku prawa wieczystego użytkowania, które związane jest z nieruchomościami inwestycyjnymi ujmowane jest ono w ramach tej pozycji sprawozdawczej. Zgodnie z polityką rachunkowości Spółki, nieruchomości inwestycyjne podlegają amortyzacji, a odsetki od zobowiązania z tytułu leasingu prawa wieczystego użytkowania obciążają koszty finansowe. Drugostronnie Budimex SA ujmuje, odpowiednio, długo- i krótkoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu.

5. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Najważniejsze zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzaniu niniejszego sprawozdania finansowego przedstawione zostały poniżej. Zasady te stosowane były we wszystkich prezentowanych okresach w sposób ciągły, z wyjątkiem zastosowania nowych lub zmienionych standardów oraz interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się od 1 stycznia 2019 roku i później.

5.1 Transakcje i wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym Spółki wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym prowadzona jest działalność („waluta funkcjonalna”). Dane finansowe prezentowane są w złotych polskich, która jest walutą funkcjonalną i walutą prezentacji Spółki, w zaokrągleniu do pełnych tysięcy złotych, chyba że w konkretnych sytuacjach podano inaczej.

Transakcje i salda

Transakcje w walucie obcej początkowo ujmuje się w walucie funkcjonalnej, stosując do przeliczenia kwoty wyrażonej w walucie obcej natychmiastowy kurs wymiany waluty funkcjonalnej na walutę obcą obowiązujący na dzień zawarcia transakcji.

Na każdy dzień bilansowy:

- pozycje pieniężne w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu zamknięcia,
- pozycje niepieniężne wyceniane według historycznej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia wyrażonego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia transakcji,
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursów wymiany, które obowiązywały w dniu, na który wartość godziwa została ustalona.

Różnice kursowe dotyczące aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych, powstałe na dzień ich wyceny oraz przy zapłacie należności i zobowiązań w walutach obcych, jak również sprzedaży walut są zaliczane odpowiednio do przychodów lub kosztów finansowych. W przypadku pozycji niepieniężnych wycenianych w wartości godziwej, jeśli zyski lub straty z tytułu wyceny do wartości godziwej ujmowane są w kapitale własnym, to różnice kursowe ujmowane są również w kapitale własnym. Z kolei, jeśli zyski lub straty z tytułu wyceny do wartości godziwej ujmowane są w rachunku zysków i strat, tak samo ujmuje się różnice kursowe.

*(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)***Oddziały zagraniczne**

Wynik finansowy oraz aktywa, kapitał własny i zobowiązania oddziału zagranicznego Spółki wyrażone w odmiennej walucie funkcjonalnej (w euro) przelicza się na złote polskie w następujący sposób:

- aktywa i zobowiązania przelicza się według kursu zamknięcia obowiązującego na dany dzień bilansowy,
- przychody i koszty przelicza się według kursu średniego według kursu (stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień każdego zakończonego miesiąca okresu od 1 stycznia do 31 grudnia każdego roku),
- wszystkie wynikające stąd różnice kursowe ujmuje się jako odrębny składnik pozostałych całkowitych dochodów oraz w wartości skumulowanej w kapitale jako „różnice kursowe z przeliczenia oddziału zagranicznego”.

5.2 Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe są wyceniane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz o odpisy z tytułu utraty wartości. Grunty wyceniane są w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Rzeczowe aktywa trwałe, z wyjątkiem gruntów, są amortyzowane zgodnie z trybem konsumowania korzyści ekonomicznych płynących ze składnika aktywów w celu rozłożenia ich wartości początkowej, pomniejszonej o wartość końcową, w szacowanym okresie ich użytkowania. Spółka stosuje liniową metodę amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych. Amortyzację rozpoczyna się, gdy dany składnik rzeczowych aktywów trwałych jest dostępny do użytkowania.

Okresy użytkowania rzeczowych aktywów trwałych w Spółce kształtują się następująco:

• prawo do użytkowania - grunty	2 – 71 lat
• budynki i budowle własne	2 – 40 lat
• prawo do użytkowania - budynki i budowle	2 – 7 lat
• urządzenia techniczne, maszyny własne	2 – 14 lat
• prawo do użytkowania - urządzenia techniczne, maszyny	2 – 13 lat
• środki transportu własne	2 – 14 lat
• prawo do użytkowania - środki transportu	2 – 7 lat
• pozostałe środki trwałe własne	2 – 14 lat
• prawo do użytkowania - pozostałe środki trwałe	2 – 4 lata

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego składnika rzeczowych aktywów trwałych, natomiast jako odrębny składnik rzeczowych aktywów trwałych ujmuje się je tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Spółki, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć. Pozostałe koszty poniesione po początkowym ujęciu, np. koszty napraw, przeglądów, opłaty eksploatacyjne, wpływają na wynik finansowy okresu sprawozdawczego, w którym zostały poniesione, z wyjątkiem istotnych kosztów generalnych przeglądów, które są ujmowane w wartości bilansowej odpowiedniej pozycji rzeczowych aktywów trwałych.

Weryfikacji wartości końcowej i okresów użytkowania rzeczowych aktywów trwałych dokonuje się przynajmniej raz w roku i w razie potrzeby dokonuje ich korekty. W przypadku, gdy wartość bilansowa składnika rzeczowych aktywów trwałych przewyższa jego oszacowaną wartość odzyskiwalną, wartość bilansową spisuje się do poziomu wartości odzyskiwalnej.

Zyski i straty z tytułu zbycia składnika rzeczowych aktywów trwałych ustala się drogą porównania wpływów ze sprzedaży z ich wartością bilansową i ujmuje w rachunku zysków i strat.

Środki trwałe w budowie

Środki trwałe w budowie są wyceniane w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, w tym kosztów finansowania, pomniejszonych o odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie są amortyzowane do momentu zakończenia ich budowy, tj. zanim nie są dostępne do użytkowania.

Zaliczki udzielone na zakup środków trwałych prezentowane są w ramach rzeczowych aktywów trwałych.

5.3 Nieruchomości inwestycyjne

Początkowo nieruchomości inwestycyjne są ujmowane w księgach według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne, z wyjątkiem gruntów oraz nieruchomości spełniających kryteria zaklasyfikowania ich jako przeznaczonych do sprzedaży, podlegają amortyzacji metodą liniową oraz są korygowane o odpisy z tytułu utraty wartości.

Na 31 grudnia 2019 roku Budimex SA nie posiadał żadnych nieruchomości inwestycyjnych.

5.4 Wartości niematerialne

Wartości niematerialne są rozpoznawane, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości spowodują wpływ do Spółki korzyści ekonomicznych, które mogą być bezpośrednio powiązane z tymi aktywami oraz można wiarygodnie ustalić cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów.

Początkowe ujęcie wartości niematerialnych następuje według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wyceniane według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz łączną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Wartości niematerialne amortyzowane są metodą liniową w szacowanym okresie ich użytkowania.

Okresy użytkowania dla wartości niematerialnych Spółki kształtują się następująco:

- oprogramowanie 2 – 10 lat

Oszacowany okres ekonomicznej użyteczności i metoda amortyzacji podlegają weryfikacji na koniec każdego roku obrotowego, a skutki zmian szacunków rozlicza się prospektywnie.

Zaliczki udzielone na zakup wartości niematerialnych prezentowane są w ramach wartości niematerialnych.

5.5 Aktywa trwałe (grupy do zbycia) zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

Do grupy tej zalicza się składniki aktywów trwałych (lub grup do zbycia), jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie.

Wycena składnika aktywów trwałych (lub grup do zbycia) następuje w kwocie niższej z jego wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia. Wartość godziwą aktywów trwałych zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży (grup do zbycia) ustala się zgodnie z MSSF 13.

5.6 Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, są aktywowane jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów, aż do momentu, w którym aktywa te są zasadniczo gotowe do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży.

Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, obciążenia finansowe z tytułu umów leasingu oraz różnice kursowe powstałe w związku z finansowaniem zewnętrznym do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu.

Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego ujmuje się jako koszty w okresie, w którym je poniesiono.

Dostosowywanymi składnikami aktywów mogą być w Spółce przede wszystkim rzeczowe aktywa trwałe, nieruchomości inwestycyjne oraz wartości niematerialne.

5.7 Leasing

Polityka rachunkowości w zakresie leasingu została opisana w notcie 4.

5.8 Utrata wartości aktywów niefinansowych

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją obiektywne dowody wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości składnika bądź grupy aktywów niefinansowych. Jeśli dowody takie istnieją, Spółka ustala szacowaną możliwą do odzyskania wartość składnika aktywów i dokonuje odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości, w kwocie równej różnicy między wartością możliwą do odzyskania i wartością bilansową. Wartość odzyskiwalna to wyższa z dwóch kwot: wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży i wartości użytkowej. Ta ostatnia wartość odpowiada wartości bieżącej szacunku przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy dyskonta przed opodatkowaniem, uwzględniającej aktualną rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko specyficzne dla danego składnika aktywów.

Dla potrzeb analizy pod kątem oceny utraty wartości, aktywa grupuje się na najniższym możliwym poziomie, w odniesieniu do którego występują dające się zidentyfikować odrębnie przepływy pieniężne (ośrodki wypracowujące środki pieniężne). Ośrodek wypracowujący środki pieniężne jest najmniejszym, możliwym do określenia zespołem aktywów generującym wpływy pieniężne w znacznym stopniu niezależne od wpływów pieniężnych pochodzących z innych aktywów lub grup aktywów.

Strata wynikająca z utraty wartości jest ujmowana w rachunku zysków i strat.

Jeśli strata z tytułu utraty wartości ulega następnie odwróceniu, wartość netto składnika aktywów (lub ośrodka generującego przepływy pieniężne) zwiększana jest do nowej oszacowanej wartości odzyskiwalnej, łącznie nieprzekraczającej jednak wartości

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

bilansowej tego składnika aktywów jaka byłaby ustalona, gdyby w poprzednich latach nie ujęto straty z tytułu utraty wartości składnika aktywów generującego przepływy pieniężne. Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości ujmuje się w niezwłocznie w rachunku zysków i strat.

5.9 Zapasy

Zapasy rzeczowych składników majątku obrotowego stanowią materiały, towary, produkcja w toku oraz wyroby gotowe. Spółka stosuje następujące zasady kwalifikacji zapasów do poszczególnych kategorii:

- Materiały – elementy składowane w miejscach magazynowania przeznaczone do wykorzystania w procesach produkcyjnych, zwłaszcza do zużycia w działalności budowlanej,
- Produkcja w toku – obejmuje składowane na terenach budów składniki zapasów o ogólnym przeznaczeniu, niskim stopniu przetworzenia, które mogą w prosty sposób oraz bez ponoszenia istotnych kosztów zostać wykorzystane na innych kontraktach lub sprzedane (w przypadku, gdy okażą się niepotrzebne do realizacji danego kontraktu),
- Towary – składniki zapasów nabyte w celu ich odsprzedaży,
- Wyroby gotowe – wyroby własnej produkcji, których proces przerobu został całkowicie zakończony.

Składnikami zapasów nie są elementy składowane na terenach budów o przeznaczeniu specyficznym dla danej budowy, przetworzone we własnym zakresie lub przez podwykonawcę, co do których nie jest pewne, iż w prosty sposób mogą zostać wykorzystane na innych kontraktach lub sprzedane. Takie pozycje odnoszone są bezpośrednio w koszty kontraktu.

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia lub kosztu wytworzenia i wartości netto możliwej do uzyskania. Wartość netto możliwa do uzyskania jest to możliwa do uzyskania na dzień bilansowy cena sprzedaży bez podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego, pomniejszona o rabaty, opusty, koszty związane z przystosowaniem składnika do sprzedaży i dokonaniem tej sprzedaży.

Rozchód materiałów wyceniany jest według ceny nabycia, ustalonej jako średnia ważona cen materiałów, rozchód towarów wyceniany jest według ceny nabycia ustalonej metodą „pierwsze weszło – pierwsze wyszło”, natomiast rozchód produkcji w toku oraz wyrobów gotowych jest wyceniany według kosztu bezpośrednich materiałów i robocizny oraz uzasadnionej części pośrednich kosztów produkcji, ustalonej przy normalnym wykorzystaniu zdolności produkcyjnych.

Zaliczki udzielone na poczet zakupu zapasów prezentowane są w ramach należności krótkoterminowych.

5.10 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku i w kasie wyceniane są według wartości nominalnej.

Wykazana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych pozycja „Środki pieniężne i ich ekwiwalenty” składa się z gotówki w kasie, depozytów płatnych na żądanie oraz lokat o zapadalności do 12 miesięcy, które są łatwo wymienne na określoną kwotę środków pieniężnych oraz które są narażone na nieznaczne ryzyko zmiany wartości.

Do środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania Spółka zalicza przede wszystkim środki:

- stanowiące zabezpieczenie gwarancji bankowych,
- zgromadzone na rachunkach podzielonej płatności,
- środki na rachunkach powierniczych i bieżących w części należnej partnerom realizującym kontrakt budowlany.

Spółka wykazuje środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w ramach środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, natomiast na potrzeby sprawozdania przepływów pieniężnych stan środków pieniężnych na początek i koniec okresu pomniejszany jest o środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania, a ich zmiana ujmowana jest w ramach przepływów z działalności operacyjnej.

5.11 Instrumenty finansowe

Klasyfikacja i wycena

Aktywem finansowym jest dowolny składnik aktywów, który należy do poniższych kategorii:

- środki pieniężne i ich ekwiwalenty,
- instrumenty kapitałowe innych jednostek,
- umowne prawo do:
 - otrzymania środków pieniężnych lub innych aktywów finansowych od innej jednostki lub
 - wymiany aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych z inną jednostką na warunkach potencjalnie korzystnych dla Spółki,
- kontrakt, który będzie rozliczony lub może być rozliczony we własnych instrumentach jednostki i jest:
 - instrumentem niepochođnym, z którego wynika lub może wynikać obowiązek przyjęcia przez Spółkę zmiennej liczby własnych instrumentów kapitałowych, lub

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

- o instrumentem pochodnym, który będzie rozliczony lub może być rozliczony w inny sposób niż przez wymianę ustalonej kwoty środków pieniężnych lub innego składnika aktywów finansowych na ustaloną liczbę własnych instrumentów kapitałowych Spółki.

Zobowiązanie finansowe to każde zobowiązanie będące:

- wynikającym z umowy obowiązkiem:
 - o wydania środków pieniężnych lub innego składnika aktywów finansowych innej jednostce; lub
 - o wymiany aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych z inną jednostką na potencjalnie niekorzystnych warunkach; lub
- kontraktem, który będzie rozliczony lub może być rozliczony we własnych instrumentach kapitałowych Spółki i jest:
 - o instrumentem niepochodnym, z którego wynika lub może wynikać obowiązek przyjęcia przez Spółkę zmiennej liczby własnych instrumentów kapitałowych; lub
 - o instrumentem pochodnym, który będzie rozliczony lub może być rozliczony w inny sposób niż przez wymianę ustalonej kwoty środków pieniężnych lub innego składnika aktywów finansowych na ustaloną liczbę własnych instrumentów kapitałowych Spółki.

Aktywa i zobowiązania finansowe są ujmowane w momencie, gdy Spółka staje się stroną wiążącej umowy.

Początkowo aktywa finansowe wycenia się według wartości godziwej (w przypadku aktywów/zobowiązań finansowych wycenianych później według zamortyzowanego kosztu wartość początkowa korygowana jest o koszty transakcyjne).

Należności z tytułu dostaw i usług, które nie zawierają istotnego składnika finansowania (rozumianego zgodnie z MSSF 15) ujmowane są początkowo według ich ceny transakcyjnej.

Klasyfikacja aktywów finansowych opiera się na modelu biznesowym Spółki w zakresie zarządzania aktywami finansowymi oraz na charakterystyce wynikających z umowy przepływów pieniężnych dla tego składnika aktywów.

W okresach następujących po początkowym ujęciu aktywa finansowe wycenia się w:

- zamortyzowanym koszcie,
- wartości godziwej przez rachunek innych całkowitych dochodów,
- wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Składnik aktywów finansowych wyceniany jest w zamortyzowanym koszcie, jeśli:

- składnik aktywów finansowych utrzymywany jest zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest uzyskanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy oraz
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Składnik aktywów finansowych wyceniany jest w wartości godziwej przez rachunek innych całkowitych dochodów, jeśli:

- składnik aktywów finansowych utrzymywany jest zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno uzyskanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych oraz
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Ponadto Spółka ma prawo do nieodwołalnego wyznaczenia nieprzeznaczonej do obrotu inwestycji w instrumenty kapitałowe, która na moment początkowego ujęcia została wyznaczona jako wyceniana przez inne całkowite dochody (w przeciwnym wypadku taka inwestycja wyceniana byłaby w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat). Kwot skumulowanych w innych całkowitych dochodach nie można reklasyfikować do rachunku zysków i strat, nawet w momencie usunięcia ze sprawozdania z sytuacji finansowej. Inwestycja taka jest pozycją niepieniężną. Jeśli pozycja jest denominowana w walucie obcej, różnice kursowe ujmowane są w innych całkowitych dochodach. Dywidendy z kolei ujmują się w rachunku zysków i strat.

Składnik aktywów finansowych wyceniany jest w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat we wszystkich pozostałych przypadkach.

Należności z tytułu dostaw i usług dotyczące realizowanych kontraktów budowlanych oraz z tytułu udzielonych zaliczek na zapasy (niezaliczanych jednak do instrumentów finansowych) klasyfikowane są jako należności krótkoterminowe, gdyż oczekuje się, że zostaną uregulowane w toku normalnego cyklu operacyjnego jednostki.

Należności z tytułu kaucji gwarancyjnych oraz pożyczki, których termin wymagalności jest krótszy niż 12 miesięcy ujmowane są jako aktywa obrotowe. Długoterminowe należności z tytułu kaucji gwarancyjnych podlegają dyskontowaniu do wartości bieżącej według efektywnych stóp procentowych.

Aktywa wyłącza się z ksiąg rachunkowych, gdy prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione i dokonano przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Przychody z tytułu odsetek od aktywów finansowych (wycenianych odpowiednio: w zamortyzowanym koszcie, w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat lub w wartości godziwej przez rachunek innych całkowitych dochodów) ujmowane są w przychodach finansowych.

Wszystkie zobowiązania finansowe klasyfikowane są jako wyceniane w zamortyzowanym koszcie po początkowym ujęciu, z wyjątkiem zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (spełniających definicję przeznaczonych do obrotu) – instrumenty te wycenia się po początkowym ujęciu w wartości godziwej.

Specjalną podkategorią aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu są instrumenty pochodne. Transakcje pochodne zawierane są przez Spółkę w celu zabezpieczenia przepływów pieniężnych przed ryzykiem kursowym.

Instrumenty pochodne wyceniane są na dzień bilansowy w wiarygodnie ustalonej wartości godziwej. Wartość godziwa instrumentów pochodnych jest szacowana przy użyciu modelu bazującego między innymi na wartości kursów walutowych (kurs zamknięcia) na dzień bilansowy lub różnicach w poziomach stóp procentowych waluty kwotowej i bazowej.

Skutki okresowej wyceny instrumentów pochodnych, zabezpieczających wahania kursów walutowych na kontraktach budowlanych denominowanych w walutach obcych oraz zyski i straty na dzień ich rozliczenia ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „Pozostałe przychody (koszty) operacyjne” w ramach działalności operacyjnej.

Skutki okresowej wyceny instrumentów pochodnych, zabezpieczających wahania stopy procentowej lub kursów walutowych pozycji zaliczanych do działalności finansowej Spółki oraz zyski i straty na dzień ich rozliczenia wykazuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „Przychody (koszty) finansowe” w ramach działalności finansowej.

Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

Budimex SA współpracuje, zarówno w ramach transakcji na rynku pieniężnym, kapitałowym, jak i instrumentów pochodnych z bankami o wysokiej wiarygodności, nie powodując przy tym znacznej koncentracji ryzyka kredytowego.

Utrata wartości aktywów finansowych

Spółka ujmuje odpisy na oczekiwane straty kredytowe. Straty kredytowe to różnica między wszystkimi należnymi przepływami pieniężnymi wynikającymi z danej umowy a przepływami faktycznie oczekiwanymi, po uwzględnieniu wszelkich oczekiwanych niedoborów (tj. braku płatności). Jeśli aktywa finansowe objęte odpisem są długoterminowe, odpis na straty kredytowe podlega zdyskontowaniu wg pierwotnej efektywnej stopy procentowej (tj. stopy z momentu rozpoznania aktywa).

Wysokość odpisu na oczekiwane straty kredytowe

W przypadku aktywów finansowych objętych zakresem MSSF 15 (czyli należności z tytułu dostaw i usług, kaucji z tytułu umów o budowę oraz wyceny kontraktów budowlanych) Spółka wycenia odpis w wysokości oczekiwanych strat kredytowych dla całego oczekiwanego okresu życia danego składnika aktywów finansowych.

W przypadku aktywów finansowych nieobjętych zakresem MSSF 15 (czyli inwestycji w instrumenty kapitałowe, pożyczek udzielonych oraz pozostałych aktywów finansowych niewycenianych w wartości godziwej) straty kredytowe szacuje się dla całego oczekiwanego okresu życia danego składnika aktywów finansowych, jeśli ryzyko kredytowe związane z danym składnikiem aktywów znacznie wzrosło od momentu początkowego ujęcia. Jeśli ryzyko kredytowe nie wzrosło znacząco od momentu początkowego ujęcia, odpis ujmuje się w wysokości 12-miesięcznych oczekiwanych strat kredytowych.

W przypadku aktywów finansowych nieobjętych zakresem MSSF 15, jeśli początkowo Spółka utworzyła odpis w wysokości równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia składnika aktywów, a następnie na kolejny dzień sprawozdawczy stwierdza, że ryzyko kredytowe nie jest już znacząco wyższe, Spółka wycenia odpis w wysokości 12-miesięcznych oczekiwanych strat kredytowych.

5.12 Kapitały

Kapitał podstawowy obejmuje akcje zwykłe i jest wykazany według wartości nominalnej (zgodnej ze statutem oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego) skorygowanej o skutki hiperinflacji za okres, w którym gospodarka polska zaliczana była do hiperinflacyjnych.

Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej – to kwota równa nadwyżce cen obejmowania akcji Spółki ponad ich wartość nominalną. Została ona skorygowana o skutki hiperinflacji za okres, w którym gospodarka polska zaliczana była do hiperinflacyjnych.

Pozostałe kapitały rezerwowe obejmują kapitał utworzony zgodnie z polskimi wymogami ustawowymi, kapitał utworzony zgodnie ze statutem Spółki powyżej wymagalną ustawową wartość, koszty programu płatności w formie akcji przez Ferrovial SA (nota 38) oraz zyski/(straty) aktuarialne od zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych oraz pozostałe.

Różnice kursowe z przeliczenia oddziału zagranicznego obejmują efekt przeliczenia pozycji sprawozdania finansowego zagranicznego oddziału Spółki z walut obcych na złote polskie.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

5.13 Świadczenia pracownicze

Spółka prowadzi program wypłaty odpraw emerytalnych i rentowych, w związku z czym tworzy rezerwy na wartość bieżącą zobowiązań z tytułu wyżej wymienionych świadczeń, ujęte w pozycji „Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych”. Wypłaty z tytułu powyższego programu odpisywane są w koszty rachunku zysków i strat w sposób umożliwiający rozłożenie kosztów tych świadczeń na cały okres zatrudnienia pracowników w Spółce. Wysokość rezerwy jest ustalana przez niezależnego aktuarusza metodą wyceny prognozowanych uprawnień jednostkowych. Zyski i straty aktuarialne są rozpoznawane w innych całkowitych dochodach i nie będą podlegały przeniesieniu do rachunku zysków i strat.

Spółka nie tworzy odrębnego funduszu gromadzącego wpłaty na przyszłe świadczenia.

5.14 Płatności w formie akcji

Ferrovial SA, spółka dominująca najwyższego stopnia, prowadzi własny program płatności w formie akcji rozliczany w formie instrumentów kapitałowych, w ramach którego pracownicy Spółki świadczą usługi zarówno Spółce jak i jej podmiotom zależnym w zamian za instrumenty kapitałowe Ferrovial SA. Zgodnie z MSSF 2 wartość godziwa usług świadczonych przez pracowników w zamian za przyznanie instrumentów kapitałowych Ferrovial SA jest ujmowana w sprawozdaniu finansowym jako koszt oraz drugostronnie jako zwiększenie pozostałych kapitałów rezerwowych lub zobowiązań przez okres, w którym spełniane są warunki nabycia (okres nabywania uprawnień). Wartość godziwa usług świadczonych przez pracowników jest określana w sposób pośredni poprzez odniesienie do wartości godziwej przyznanых instrumentów kapitałowych ustalonej w dniu przyznania instrumentów. Warunki nabycia uprawnień, inne niż warunki rynkowe, są uwzględniane poprzez korektę liczby instrumentów kapitałowych wykorzystanych w wycenie całej transakcji tak, aby ostatecznie wartość kosztu świadczonych usług opierała się na liczbie instrumentów kapitałowych, co do których oczekuje się, iż zostaną do nich nabyte uprawnienia.

Na podstawie umowy zawartej z Ferrovial SA w 2014 roku, Budimex SA zobowiązał się pokrywać koszty programu w odniesieniu do transzy instrumentów przyznanых w roku 2014 i latach kolejnych. Tym samym wartość godziwa usług świadczonych przez pracowników, związana z instrumentami przyznanymi w roku 2014 i latach kolejnych została zaklasyfikowana jako zobowiązania (drugostronnie jako koszt). Wartość godziwa instrumentów przyznanых w latach 2010-2013 została ujęta w pozostałych kapitałach rezerwowych.

5.15 Rezerwy

Spółka tworzy rezerwy na przyszłe zobowiązania, których termin wymagalności lub kwota nie są pewne. Rezerwę tworzy się, gdy:

- na Spółce ciąży obecny obowiązek świadczenia (prawny lub zwyczajowy) wynikający ze zdarzeń przeszłych,
- prawdopodobne jest, że wypełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne oraz
- można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

W przypadku usług budowlanych Spółka jest zobowiązana do udzielenia gwarancji na swoje usługi. Wysokość rezerw na koszty napraw gwarancyjnych jest związana z poszczególnymi segmentami budownictwa i wynosi od 0,3% do 1,5% przychodów z danego kontraktu. Wartość ta podlega indywidualnej analizie i może ulegać zwiększeniu lub zmniejszeniu w uzasadnionych przypadkach. Koszty przyszłych napraw gwarancyjnych obciążają koszty wytworzenia sprzedanych produktów.

5.16 Ujmowanie przychodów i kosztów

Przychody z umów z klientami są ujmowane, tylko gdy zostały spełnione wszystkie poniższe warunki:

- strony zawarły umowę i są zobowiązane do wykonania swoich obowiązków,
- Spółka jest w stanie zidentyfikować prawa każdej ze stron dotyczące dóbr lub usług, które mają zostać przekazane,
- Spółka jest w stanie zidentyfikować warunki płatności za dobra lub usługi, które mają zostać przekazane,
- umowa ma treść ekonomiczną,
- jest prawdopodobne, że Spółka otrzyma wynagrodzenie, które będzie jej przysługiwało w zamian za dobra lub usługi, które zostaną przekazane klientowi.

Spółka łączy dwie lub więcej umów, które zostały zawarte równocześnie lub niemal równocześnie z tym samym klientem (lub podmiotami powiązanyymi z klientem) i ujmuje je jako jedną umowę, jeżeli:

- umowy są negocjowane jako pakiet i dotyczą tego samego celu handlowego lub
- kwota wynagrodzenia należnego w ramach jednej umowy zależy od ceny lub wykonania innej umowy lub
- dobra lub usługi przyręczone w umowach są pojedynczymi zobowiązaniami do wykonania świadczenia.

Spółka ujmuje zmianę umowy jako oddzielną umowę, jeśli zakres umowy zwiększa się ze względu na dodanie przyręczonej dóbr lub usług, które są uznawane za odrębne oraz jeśli cena określona w umowie zwiększa się o kwotę wynagrodzenia, odzwierciedlającą indywidualne ceny sprzedaży dodatkowych przyręczonej dóbr lub usług.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Spółka ujmuje przychody w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzczonego dobra lub usługi klientowi. Przekazanie składnika aktywów następuje w momencie, gdy klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów. Przychody ujmowane są jako kwoty równe cenie transakcyjnej, która została przypisana do danego zobowiązania do wykonania świadczenia.

W momencie zawarcia umowy Spółka dokonuje oceny dóbr lub usług przyrzeczonych w umowie z klientem i identyfikuje jako zobowiązanie do wykonania świadczenia każde przyrzeczenie do przekazania na rzecz klienta dobra lub usługi (lub pakietu dóbr lub usług) lub grupy odrębnych dóbr lub usług, które są zasadniczo takie same i w przypadku których przekazanie na rzecz klienta ma taki sam charakter.

Spółka przenosi kontrolę nad dobrem lub usługą w miarę upływu czasu i tym samym spełnia zobowiązanie do wykonania świadczenia oraz ujmuje przychody w miarę upływu czasu, jeśli spełniony jest jeden z następujących warunków:

- klient jednocześnie otrzymuje i czerpie korzyści płynące ze świadczenia w miarę jego wykonywania,
- w wyniku wykonania świadczenia powstaje lub zostaje ulepszony składnik aktywów, a kontrolę nad tym składnikiem aktywów – w miarę jego powstawania lub ulepszania – sprawuje klient,
- w wyniku wykonania świadczenia nie powstaje składnik o alternatywnym zastosowaniu dla Spółki, a przysługuje jej egzekwulwalne prawo do zapłaty za dotychczas wykonane świadczenie.

Uznaje się, że w przypadku świadczenia przez Spółkę usług budowlanych zasadniczo powstaje jedno zobowiązanie do wykonania świadczenia. Tym samym kwestia przypisania ceny transakcyjnej do zobowiązania do wykonania świadczenia nie wymaga szacowania.

MSSF 15 wymaga zastosowania jednorodnej metody ujmowania przychodów dla kontraktów i zobowiązań o podobnej charakterystyce. Preferowaną przez Spółkę metodą pomiaru wartości dóbr i usług, które przekazuje się klientom w miarę upływu czasu jest metoda obmiaru wykonywanych prac (metoda oparta na wynikach), tak długo jak podczas wykonania umowy można mierzyć postęp wykonanej pracy.

W związku z powyższym metoda udziału kosztów poniesionych do dnia ustalenia przychodów w całkowitych kosztach świadczenia (metoda oparta na nakładach) jest stosowana tylko w tych przypadkach, w których postępu prac nie można wiarygodnie zmierzyć za pomocą metody opartej na wynikach.

W umowach o świadczenie usług, w których towary i usługi są zasadniczo takie same i są przekazywane na podstawie tego samego wzoru konsumpcji, w taki sposób, że klient korzysta z nich w miarę ich otrzymywania, metoda rozpoznawania przychodów wybrana przez Spółkę opiera się na czasie, który upłynął, podczas gdy koszty są rejestrowane zgodnie z zasadą memoriałową.

Jeżeli nie można racjonalnie zmierzyć wyników spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia, przychody ujmuje się wyłącznie do wysokości poniesionych kosztów, których odzyskania Spółka oczekuje.

Jeśli zobowiązanie do wykonania świadczenia nie jest spełniane w czasie, uznaje się, że Spółka spełnia je w określonym momencie.

W przypadku, kiedy istnieje prawdopodobieństwo, iż łączne koszty związane z realizacją kontraktu przekroczą łączne przychody, zgodnie z MSR 37 przewidywana strata (nadwyżka kosztów nad przychodami) obciąża koszty operacyjne oraz drugostronnie tworzona jest rezerwa na umowy rodzące obciążenia (rezerwa na straty na kontraktach).

Spółka prezentuje w aktywach, w pozycji „wycena kontraktów budowlanych”, wycenę w odniesieniu do wszystkich umów w trakcie realizacji, w przypadku których rozpoznane przychody przewyższają należności wynikające z faktur częściowych. Nieuregulowane kwoty naliczone i zafakturowane za pracę wykonaną w ramach umowy prezentowane są w pozycji „należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności”, natomiast kwoty zatrzymane przez odbiorców – w pozycji „kaucje z tytułu umów o budowę”.

Spółka prezentuje w zobowiązaniach, w pozycji „wycena kontraktów budowlanych”, wycenę w odniesieniu do wszystkich umów w trakcie realizacji, w przypadku których kwoty zafakturowane za pracę wykonaną w ramach umowy przewyższają rozpoznane przychody. W pozycji „rezerwy na straty na kontraktach budowlanych” ujmowane są rezerwy na straty na kontraktach. Nieuregulowane kwoty należne dostawcom, na które Spółka otrzymała faktury, prezentowane są w pozycji „zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania”, natomiast kwoty zatrzymane dostawcom – w pozycji „kaucje z tytułu umów o budowę”.

Dodatkowe koszty doprowadzenia do zawarcia umowy z klientem ujmuje się jako koszt danego okresu sprawozdawczego ze względu na brak pewności ich odzyskania.

Umowy z klientem nie zawierają istotnego elementu finansowania. Udzielane przez inwestora zaliczki w przypadku kontraktów budowlanych konsumowane są przez wydatki dokonywane w pierwszych etapach każdej budowy, tak więc nie występuje długoterminowe finansowanie prowadzonej budowy otrzymaną zaliczką.

Spółka nie ma umów, które zawierałyby wynagrodzenie zmienne.

Otrzymane wynagrodzenia za niedostarczone towary oraz niezakończone usługi (zaliczki) są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako przychody przyszłych okresów.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Przychody z tytułu odsetek ujmowane są, w odniesieniu do głównej kwoty należnej, zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w momencie, kiedy zostaje ustanowione prawo akcjonariuszy do otrzymania płatności.

Zgodnie z zasadą memoriału Spółka ujmuje w rachunku zysków i strat wszystkie koszty przypadające na dany okres sprawozdawczy niezależnie od okresu ich faktycznego rozliczenia. Koszty poniesione, a nieodnoszące się do danego okresu są ujmowane w aktywach jako rozliczenia międzyokresowe czynne (ujęte w linii: „należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności”), natomiast koszty nieponiesione, a przypadające na dany okres, stanowią zobowiązania z tytułu kosztów niezafakturowanych (ujęte w linii: „zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania”).

5.17 Zysk / (strata) brutto ze sprzedaży

Zysk / (strata) brutto ze sprzedaży to różnica pomiędzy:

- przychodami ze sprzedaży produkcji podstawowej i innych usług realizowanych w ramach działalności podstawowej Spółki oraz towarów i materiałów, a
- kosztami wytworzenia sprzedanych produktów i usług oraz zakupu sprzedanych towarów i materiałów.

5.18 Zysk / (strata) z działalności operacyjnej

Zysk / (strata) z działalności operacyjnej obejmuje przychody i koszty z działalności operacyjnej bez uwzględnienia kosztów i przychodów finansowych, do których zaliczane są przede wszystkim odsetki, różnice kursowe oraz koszty prowizji i gwarancji bankowych.

5.19 Podatek dochodowy (w tym odroczony podatek dochodowy)

Pozycja „Podatek dochodowy” w rachunku zysków i strat obejmuje podatek bieżący oraz podatek odroczony.

Podatek dochodowy od dochodów uzyskanych w kraju obliczany jest zgodnie z polskimi przepisami podatkowymi, natomiast dochody oddziału prowadzącego działalność za granicą podlegają opodatkowaniu według lokalnych przepisów, uwzględniając umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania.

W związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i zobowiązań, a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości, Spółka tworzy rezerwy i ustala aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia. Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu, jeżeli przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku.

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) prawnie lub faktycznie obowiązujące na dzień bilansowy. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają kompensacie.

Podatek bieżący i odroczony ujmuje się w rachunku zysków i strat, z wyjątkiem przypadków dotyczących pozycji ujmowanych w pozostałych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym. W takiej sytuacji podatek bieżący i odroczony ujmuje się również odpowiednio w pozostałych całkowitych dochodach lub w kapitale własnym.

5.20 Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych, wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako część należności lub zobowiązań.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

5.21 Ocena niepewności co do rozliczeń podatkowych

Jeżeli w ocenie Spółki jest prawdopodobne, że podejście do kwestii podatkowej lub grupy kwestii podatkowych będzie zaakceptowane przez organ podatkowy, Spółka określa dochód do opodatkowania (stratę podatkową), podstawę opodatkowania, niewykorzystane straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe z uwzględnieniem podejścia do opodatkowania planowanego lub zastosowanego w swoim zeznaniu podatkowym.

Jeżeli Spółka stwierdzi, że nie jest prawdopodobne, że organ podatkowy zaakceptuje podejście Spółki do kwestii podatkowej lub grupy kwestii podatkowych, wówczas Spółka odzwierciedla wpływ niepewności przy ustalaniu dochodu do opodatkowania (straty podatkowej), niewykorzystanych strat podatkowych, niewykorzystanych ulg podatkowych lub stawek podatkowych, określając najbardziej prawdopodobny scenariusz, będący pojedynczą kwotą spośród możliwych wyników.

5.22 Wspólne ustalenia umowne

Spółka ujmuje udział we wspólnych ustaleniach umownych w zależności od ich klasyfikacji. W przypadku:

- wspólnego działania – (spółki jawne, cywilne – kiedy wspólnicy mają prawo do swojej części aktywów i zobowiązań spółki) – Spółka ujmuje w księgach swoje aktywa oraz swoje zobowiązania (w tym udział w aktywach i zobowiązaniach posiadanych/zaciągniętych wspólnie), oraz swoją część przychodów i kosztów,
- wspólnego przedsięwzięcia (spółki kapitałowe – kiedy wspólnicy/akcjonariusze mają prawo do aktywów netto spółki) – Spółka ujmuje udział metodą praw własności.

6. Ważne oszacowania i założenia

Oszacowania i osądy poddaje się nieustannej weryfikacji. Wynikają one z dotychczasowych doświadczeń oraz innych czynników, w tym przewidywań co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się zasadne.

6.1 Ważne oszacowania księgowo

Zarząd Spółki dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia dotyczące przyszłości, które znajdują odzwierciedlenie w niniejszym sprawozdaniu finansowym. Rzeczywiste wyniki mogą się różnić od tych szacunków. Szacunki dotyczą między innymi utworzonych rezerw, wyceny kontraktów budowlanych, odpisów aktualizujących wartość aktywów, rozliczeń międzyokresowych oraz przyjętych stawek amortyzacyjnych. Istotne założenia przyjęte przy szacowaniu powyższych wartości, poza opisanymi poniżej, zostały zawarte w nocie 5 „Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości”.

Niezafakturowane usługi

Spółka realizuje większość kontraktów budowlanych jako generalny wykonawca, korzystając w szerokim zakresie z usług podwykonawców. Wykonane prace budowlane podlegają zatwierdzeniu przez zlecającego w procesie odbioru robót poprzez podpisanie odpowiedniego protokołu oraz wystawienie faktury. Na każdy dzień bilansowy istnieje znaczna część wykonanych, ale niepotwierdzonych i niezafakturowanych prac przez podwykonawców, które Spółka ujmuje jako koszty kontraktu zgodnie z zasadą memoriałową. Wysokość kosztów z tytułu wykonanych, ale niezafakturowanych prac jest określana przez służby techniczne na podstawie fizycznego obmiaru wykonanych robót i mogłaby się różnić od wartości określonej w formalnym procesie odbioru robót budowlanych.

Rozliczenia podatkowe

W Polsce obowiązują liczne regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku akcyzowego, podatku dochodowego od osób prawnych i składek na ubezpieczenia społeczne. Przepisy dotyczące tych podatków podlegają częstym zmianom, co powoduje występowanie w nich niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, a także pomiędzy organami państwowymi i podatnikami, powodują powstawanie obszarów niepewności oraz konfliktów. Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład kontroli celnej czy dewizowej) mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat. Odpowiednie władze kontrolne uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji wraz z odsetkami karnymi. Istnieje ryzyko, że organy te zajmą odmienne niż Spółka stanowisko w zakresie interpretacji przepisów, co mogłoby mieć znaczący wpływ na jej zobowiązania podatkowe.

Z dniem 15 lipca 2016 r. do Ordynacji Podatkowej zostały wprowadzone zmiany w celu uwzględnienia postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR). GAAR ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce. GAAR definiuje unikanie opodatkowania jako czynność dokonaną przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, sprzecznym w danych okolicznościach z przedmiotem i celem przepisów ustawy podatkowej. Zgodnie z GAAR taka czynność nie skutkuje osiągnięciem korzyści podatkowej, jeżeli sposób działania był sztuczny. Wszelkie występowanie (i) nieuzasadnionego dzielenia operacji, (ii) angażowania podmiotów pośredniczących mimo braku uzasadnienia ekonomicznego lub gospodarczego, (iii) elementów wzajemnie się znoszących lub kompensujących oraz (iv) inne działania o podobnym działaniu do wcześniej wspomnianych, mogą być potraktowane jako

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

przesłanka istnienia sztucznych czynności podlegających przepisom GAAR. Regulacje wymagają znacznie większego osądu przy ocenie skutków podatkowych poszczególnych transakcji.

Klauzulę GAAR stosuje się w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie oraz do wcześniejszych transakcji, dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiągane. Wdrożenie powyższych przepisów umożliwiło polskim organom kontroli podatkowej kwestionowanie realizowanych przez podatników prawnych ustaleń i porozumień, takich jak restrukturyzacja i reorganizacja grupy.

Rezerwy na koszty przyszłych napraw gwarancyjnych

W przypadku usług budowlanych Spółka jest zobowiązana do udzielenia gwarancji na swoje usługi. Wysokość rezerw na koszty napraw gwarancyjnych jest związana z poszczególnymi segmentami budownictwa i wynosi od 0,3% do 1,5% przychodów z danego kontraktu. Wartość ta podlega indywidualnej analizie i może ulegać zwiększeniu lub zmniejszeniu w uzasadnionych przypadkach.

Rezerwy na sprawy sądowe, kary i odszkodowania

Zarząd Spółki dokonuje szczegółowych analiz ryzyk wynikających z prowadzonych postępowań sądowych przeciwko Spółce oraz zgłaszanych roszczeń i na tej podstawie podejmuje decyzje o ewentualnym ujęciu i wysokości rezerw.

6.2 Ważne osądy przy stosowaniu zasad rachunkowości

Rozpoznawanie przychodów ze sprzedaży oraz strat na kontraktach budowlanych

Zgodnie z opisem zamieszczonym w nocie 5.16 preferowanym przez Spółkę sposobem pomiaru wartości dóbr i usług, które są przekazywane klientom w miarę upływu czasu jest metoda oparta na wynikach (metoda obmiaru wykonywanych prac). Metoda ta wymaga dokonywania fizycznych pomiarów wykonanych prac budowlanych oraz przyporządkowania cen sprzedaży i kosztów jednostkowych do poszczególnych elementów, wytwarzanych w ramach umowy.

Metoda oparta na nakładach (metoda udziału kosztów poniesionych do dnia ustalenia przychodów w całkowitych kosztach świadczenia) jest stosowana tylko w tych przypadkach, w których postępu prac nie można wiarygodnie zmierzyć za pomocą metody opartej na wynikach. W przypadku tej metody przychody z wykonania kontraktów budowlanych, w okresie od dnia zawarcia umowy do dnia bilansowego – po odliczeniu przychodów, które wpłynęły na wynik finansowy w ubiegłych okresach obrotowych – ustala się proporcjonalnie do stopnia zaawansowania, mierzonego udziałem kosztów poniesionych od dnia zawarcia umowy do dnia ustalenia przychodu w całkowitych kosztach wykonania usługi.

Niezależnie od stosowanej metody pomiaru stopnia całkowitego spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia podstawowym elementem umożliwiającym wycenę przychodów ze sprzedaży są budżety poszczególnych kontraktów. Budżety podlegają dwukrotnie w ciągu roku formalnemu procesowi aktualizacji (rewizji) w oparciu o bieżące informacje i są zatwierdzane przez Zarząd. W przypadku zaistnienia zdarzeń pomiędzy oficjalnymi rewizjami budżetu, które w istotny sposób wpływają na wynik kontraktu wartość całkowitych przychodów lub kosztów kontraktu może zostać zaktualizowana wcześniej.

W przypadku, kiedy istnieje prawdopodobieństwo, iż łączne koszty związane z realizacją kontraktu budowlanego przekroczą łączne przychody, zgodnie z MSR 37 przewidywana strata (nadwyżka kosztów nad przychodami) obciąża koszty operacyjne oraz drugostronnie tworzona jest rezerwa na umowy rodzące obciążenia (rezerwa na straty na kontraktach). Wysokość przewidywanej straty jest również aktualizowana podczas rewizji budżetów i jest najlepszym szacunkiem kosztów, które Spółka będzie musiała ponieść, by ukończyć dany kontrakt budowlany.

7. Działalność zaniechana

W 2019 oraz 2018 roku nie wystąpiła działalność zaniechana w rozumieniu MSSF 5.

8. Zarządzanie ryzykiem finansowym

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Spółka należą:

- leasing, pożyczki i kredyty, których celem jest pozyskanie środków finansowych na działalność Spółki,
- należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności i zobowiązania, a także środki pieniężne i depozyty krótkoterminowe, które powstają w toku bieżącej działalności Spółki,
- instrumenty pochodne, do których należą walutowe kontrakty terminowe typu forward oraz opcje walutowe, których celem jest zarządzanie ryzykiem walutowym powstającym w wyniku zawierania kontraktów budowlanych w walutach obcych.

Spółka w toku prowadzonej działalności narażona jest na różne rodzaje ryzyka finansowego: ryzyko walutowe, ryzyko stóp procentowych, ryzyko cenowe, ryzyko kredytowe oraz ryzyko utraty płynności. Zarząd weryfikuje i ustala zasady zarządzania każdym z wyżej wymienionych ryzyk.

*(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)***Ryzyko walutowe**

W ramach podstawowej działalności operacyjnej Spółka zawiera kontrakty budowlane w walutach obcych oraz umowy z podwykonawcami i dostawcami w walutach. Przyjęta przez Zarząd polityka zarządzania ryzykiem walutowym polega na zabezpieczeniu przyszłych przepływów pieniężnych na tych kontraktach w celu ograniczenia wpływu zmienności kursów walut na wyniki Spółki. Zgodnie z tą polityką Spółka dokonuje zabezpieczania ryzyka walutowego występującego w każdej umowie budowlanej, której wartość płatności (wpływów lub wydatków) w walutach obcych zostanie uznana za istotną. Zabezpieczenie przed ryzykiem walutowym odbywa się poprzez wykorzystanie instrumentów pochodnych, przede wszystkim walutowych kontraktów terminowych (fx forward), lub też, jeżeli jest możliwe, poprzez mechanizm zabezpieczenia naturalnego, polegającego na zawieraniu umów z dostawcami lub podwykonawcami w określonej walucie.

Zgodnie z polityką Spółki ekspozycja na ryzyko walutowe jest systematycznie mierzona zarówno dla poszczególnych kontraktów budowlanych (poprzez analizę wpływów i wydatków w walucie obcej w ramach kontraktów zawieranych w walucie obcej oraz poprzez analizę wydatków w walucie obcej w ramach kontraktów zawieranych w walucie krajowej) jak i dla wszystkich kontraktów łącznie. Polityką Zarządu jest zabezpieczenie ekspozycji walutowej netto na poszczególnych kontraktach. Na dzień 31 grudnia 2019 roku ekspozycja Spółki na ryzyko kursowe dotyczące kontraktów budowlanych była zabezpieczona w około 81%. Spółka jest także narażona na ryzyko kursowe z tytułu planowanych przyszłych płatności w walutach obcych, wynikających z zawartych umów dotyczących zakupów środków trwałych, które to płatności nie zostały zabezpieczone przed ryzykiem kursowym. Po uwzględnieniu tych dodatkowych planowanych przyszłych płatności w walutach obcych poziom zabezpieczenia ryzyka kursowego w Spółce wynosił 63%.

Ryzyko walutowe – wrażliwość na zmiany

W celu przeprowadzenia analizy wrażliwości na zmiany kursów walut, na podstawie historycznych zmian wartości oraz na podstawie wiedzy i doświadczenia Spółki w zakresie rynków finansowych, zmiany kursów walut, które są „realnie możliwe”, oszacowane zostały na poziomie -10%/+10% na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego netto na racjonalnie możliwe zmiany kursów walutowych przy założeniu niezmiennych innych czynników (wpływ na aktywa netto jest identyczny).

	Wartość nominalna na dzień bilansowy	Wrażliwość na zmiany na dzień 31.12.2019	
		Deprecjacja	Aprecjacja
		złotówki względem pozostałych walut	
		+10%	-10%
Kontrakty forward:			
– EUR	23 911	6 245	(6 245)
– CZK	42 722	713	(713)
Instrumenty finansowe denominowane w walutach obcych – ekspozycja walutowa netto:			
– EUR	23 137	9 853	(9 853)
– USD	(47)	(18)	18
Wpływ brutto na wynik okresu oraz aktywa netto		16 793	(16 793)
Podatek odroczoney		(3 191)	3 191
Łącznie		13 602	(13 602)

	Wartość nominalna na dzień bilansowy	Wrażliwość na zmiany na dzień 31.12.2018	
		Deprecjacja	Aprecjacja
		złotówki względem pozostałych walut	
		+10%	-10%
Kontrakty forward:			
– EUR	36 430	(7 201)	7 201
– USD	335	125	(125)
– CZK	114 300	1 898	(1 898)
Instrumenty finansowe denominowane w walutach obcych – ekspozycja walutowa netto:			
– EUR	9 857	4 239	(4 239)
– USD	(181)	(68)	68
– GBP	(4)	-	-
– CZK	7	-	-
Wpływ brutto na wynik okresu oraz aktywa netto		(1 007)	1 007
Podatek odroczoney		191	(191)
Łącznie		(816)	816

*(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)***Ryzyko stóp procentowych**

Ryzyko stóp procentowych występuje głównie w związku z korzystaniem przez Spółkę z leasingu. Umowy leasingu zawarte przez Spółkę oparte są o zmienne stopy procentowe i narażają Spółkę na ryzyko zmiany przepływów pieniężnych. Ryzyko stóp procentowych związane z istniejącym zadłużeniem zostało uznane jako relatywnie niskie z punktu widzenia wpływu na wyniki Spółki. W obecnej chwili zarządzanie tym ryzykiem obejmuje zarówno bieżące monitorowanie sytuacji rynkowej i zadłużenia, jak również ewentualne zabezpieczanie się przed ryzykiem wahań rynkowych stóp procentowych poprzez zawieranie transakcji zamiany stopy procentowej ze zmiennej na stałą.

Ryzyko stóp procentowych – wrażliwość na zmiany

W celu przeprowadzenia analizy wrażliwości na zmiany stóp procentowych, na podstawie historycznych zmian wartości oraz na podstawie wiedzy i doświadczenia Spółki w zakresie rynków finansowych, zmiany stóp procentowych, które są „racjonalnie możliwe”, oszacowane zostały na dzień 31 grudnia 2019 roku na poziomie -0,25/+0,25 punktu procentowego (na dzień 31 grudnia 2018 roku na tym samym poziomie) dla złotego, na poziomie -0,25/+0,25 punktu procentowego dla euro (na dzień 31 grudnia 2018 roku na tym samym poziomie), dolara amerykańskiego na poziomie -0,25/+0,25 punktu procentowego (na dzień 31 grudnia 2018 roku na poziomie -0,5/+0,5 punktu procentowego), oraz na poziomie -0,25/+0,25 punktu procentowego dla korony czeskiej (na dzień 31 grudnia 2018 roku na poziomie -0,5/+0,5 punktu procentowego).

Jednocześnie założono równoległe przesunięcie krzywej stóp procentowych na potrzeby kalkulacji wrażliwości dyskonta na zmiany stóp procentowych.

Poniżej podano wpływ zmiany stóp procentowych na wynik netto i aktywa netto według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku.

	Wartość na dzień bilansowy	Wrażliwość na zmiany na dzień 31.12.2019	
		+25 pb (PLN)/(EUR) (USD)/(CZK)	-25 pb (PLN)(EUR) (USD)/(CZK)
Pożyczki udzielone (kapitał)	1 720	4	(4)
Środki pieniężne na rachunkach bankowych (wartość godziwa)	1 182 642	2 957	(2 957)
Zobowiązania z tytułu leasingu (wartość bieżąca)	(160 464)	(401)	401
Wpływ brutto na wynik okresu oraz aktywa netto		2 560	(2 560)
Podatek odroczony		(486)	486
Łącznie		2 074	(2 074)

	Wartość na dzień bilansowy	Wrażliwość na zmiany na dzień 31.12.2018	
		+25 pb (PLN)/(EUR) +50 pb (USD)/(CZK)	-25 pb (PLN)(EUR) -50 pb (USD)/(CZK)
Pożyczki udzielone (kapitał)	88 465	221	(221)
Środki pieniężne na rachunkach bankowych (wartość godziwa)	1 159 580	2 899	(2 899)
Kredyty bankowe i pożyczki (kapitał)	(9 015)	(23)	23
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (wartość bieżąca) – wg MSR 17	(121 234)	(303)	303
Wpływ brutto na wynik okresu oraz aktywa netto		2 794	(2 794)
Podatek odroczony		(531)	531
Łącznie		2 263	(2 263)

W kalkulacji wrażliwości na zmiany stóp procentowych pominięte zostały środki pieniężne w kasie.

Wycena kontraktów forward nie wykazuje wrażliwości na równoległe zmiany stóp procentowych przy niezmiennych kursach walutowych.

Ryzyko cenowe

Spółka narażona jest na ryzyko cenowe związane ze wzrostem cen najczęściej kupowanych materiałów budowlanych, takich jak: wyroby stalowe m.in. pręty zbrojeniowe, szyny i inne wyroby hutnicze, kruszywa i beton, a także materiałów ropopochodnych takich jak: benzyna, olej napędowy, asfalty oraz olej opałowy. Ryzyko cenowe materiałów nabywanych na rynku krajowym ocenia się jako umiarkowane, natomiast ryzyko cenowe związane z materiałami ropopochodnymi oraz wyrobami stalowymi szacuje się

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

jako wysokie. W wyniku zmian cen materiałów oraz kosztów pracy mogą ulec zmianie ceny usług świadczonych na rzecz Spółki przez firmy podwykonawcze. Ceny w umowach zawartych z inwestorami są stałe przez cały okres realizacji kontraktu – najczęściej od 6 – 36 miesięcy, z kolei umowy z podwykonawcami zawierane są w terminach późniejszych, w miarę postępu poszczególnych prac. Największe ryzyko zmienności (wzrostu) cen materiałów występuje przy zamówieniach publicznych z uwagi na relatywnie długi proces wyboru generalnego wykonawcy. Dotyczy to okresu od momentu złożenia oferty do momentu wyboru i podpisania umowy przez Spółkę, kiedy nie zawsze można zawierać dalsze zobowiązania i zabezpieczyć ceny.

W celu ograniczenia ryzyka cenowego Spółka na bieżąco monitoruje ceny najczęściej kupowanych materiałów budowlanych, a podpisywane umowy mają odpowiednio dopasowane parametry, dotyczące między innymi czasu trwania kontraktu oraz wartości umowy. W ramach Spółki funkcjonuje Biuro Zakupów Centralnych, które bazując na planach robót budowlanych negocjuje ramowe umowy z dostawcami podstawowych materiałów budowlanych.

Ryzyko kredytowe

Spółka współpracuje, zarówno w ramach transakcji pieniężnych, jak i kapitałowych, z instytucjami finansowymi o wysokiej wiarygodności, nie powodując przy tym znacznej koncentracji ryzyka kredytowego. Jednocześnie Spółka stosuje politykę ograniczającą zaangażowanie wobec poszczególnych instytucji finansowych oraz emitentów papierów dłużnych, które są nabywane w ramach lokowania okresowych nadwyżek środków pieniężnych.

Aktywami finansowymi Spółki narażonymi na podwyższone ryzyko kredytowe są należności z tytułu dostaw i usług.

W Spółce funkcjonuje polityka oceny i weryfikacji ryzyka kredytowego w oparciu o modele ilościowo-jakościowe z wykorzystaniem ogólnodostępnych informacji oraz ratingu zewnętrznych firm ratingowych ze szczególnym uwzględnieniem oceny ryzyka kredytowego inwestorów prywatnych zarówno na etapie ofertowym, jak i na bieżąco w okresach miesięcznych w trakcie realizacji kontraktów w oparciu o analizę warunków umów z kontrahentami oraz bieżącą obsługę należności.

Każdy kontrahent, przed podpisaniem umowy, jest oceniany pod kątem możliwości wywiązania się ze zobowiązań finansowych z uwzględnieniem specyfiki każdego kontraktu. W przypadku negatywnej oceny zdolności płatniczych kontrahenta, przystąpienie do kontraktu jest uzależnione od ustanowienia adekwatnych zabezpieczeń finansowych lub majątkowych. Ponadto, w przypadku wystąpienia opóźnień w zapłacie, w umowach z inwestorami zawierane są klauzule przewidujące prawo do wstrzymania wykonywania robót i/lub odstąpienia od kontraktu. Dodatkowo zgodnie z art. 649 Kodeksu Cywilnego wykonawca na każdym etapie prac uprawniony jest do żądania gwarancji zapłaty zarówno za roboty wykonane, jak i pozostające do wykonania do końca realizacji kontraktu.

W Spółce nie istnieje istotna koncentracja ryzyka kredytowego, uwzględniając fakt, iż główny odbiorca jest urzędem administracji rządowej. Spółka nie jest narażona na istotne ryzyko kredytowe wobec pojedynczego kontrahenta ani grupy kontrahentów o podobnych cechach. Ryzyko kredytowe dotyczące środków płynnych i pochodnych instrumentów finansowych jest ograniczone, ponieważ kontrahentami Spółki są banki o wysokim ratingu kredytowym przyznanym przez międzynarodowe agencje ratingowe.

Z wyjątkiem danych przedstawionych w nocie 46, wartość aktywów finansowych wykazanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej przed uwzględnieniem strat, odpowiada maksymalnej ekspozycji Spółki na ryzyko kredytowe bez uwzględniania wartości otrzymanych zabezpieczeń.

Ryzyko utraty płynności

W celu ograniczania ryzyka utraty płynności, Spółka utrzymuje odpowiednią ilość środków pieniężnych oraz zbywalnych papierów wartościowych, a także zawiera umowy o linie kredytowe, które służą jako dodatkowe zabezpieczenie płynności. Do finansowania zakupów inwestycyjnych Spółka wykorzystuje środki własne lub długoterminowe umowy leasingu, zapewniając odpowiednią trwałość struktury finansowania dla tego rodzaju aktywów. Zarządzanie płynnością wspomagane jest obowiązującym systemem raportowania prognoz płynności przez Spółkę.

Struktura zapadalności zobowiązań z tytułu pożyczek i innych zewnętrznych źródeł finansowania przedstawiona została w nocie 21. Struktura zapadalności pozostałych zobowiązań finansowych została przedstawiona w odpowiednich dla nich notach.

Obecna dobra sytuacja finansowa Spółki w zakresie płynności i dostępu do zewnętrznych źródeł finansowania nie stwarza zagrożeń dla finansowania jej działalności.

*(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)***9. Zarządzanie kapitałem**

Głównym celem zarządzania kapitałem Spółki jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Spółki i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Spółka zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej modyfikacje. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Spółka może zwrócić kapitał akcjonariuszom, wyemitować nowe akcje, jak również wypłacić dywidendę. W roku 2019 oraz 2018 nie wprowadzono żadnych zmian do celów i zasad procesów obowiązujących w tym obszarze.

Spółka monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Spółka wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki oraz inne zewnętrzne źródła finansowania, zobowiązania z tytułu dostaw i usług, a także inne zobowiązania (z wyłączeniem międzyokresowych rozliczeń kosztów), kaucje z tytułu umów o budowę, wycenę kontraktów budowlanych, rezerwy na straty na kontraktach budowlanych, przychody przyszłych okresów (z wyjątkiem pozostałych rozliczeń międzyokresowych przychodów) oraz zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.

	31.12.2019	31.12.2018
Oprocentowane pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania	160 464	130 253
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	3 329 935	2 928 998
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(1 182 654)	(1 159 595)
Minus krótkoterminowe papiery wartościowe	(119 721)	-
Zadłużenie netto	2 188 024	1 899 656
Kapitał własny	678 401	606 574
Kapitał i zadłużenie netto	2 866 425	2 506 230
Wskaźnik dźwigni	76,33%	75,80%

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

10. Rzeczowe aktywa trwałe

	grunty, prawo wieczystego użytkowania gruntu		budynki i budowle		urządzenia techniczne i maszyny		środki transportu		inne rzeczowe aktywa trwałe		środki trwałe w budowie	zaliczki na środki trwałe	Ogółem
	własne	w leasingu	własne	w leasingu	własne	w leasingu	własne	w leasingu	własne	w leasingu			
Wartość brutto na 1.01.2019	2 876	-	12 070	-	136 823	152 510	19 028	23 382	41 686	271	820	-	389 466
Zwiększenia:	-	7 288	5 485	39 222	10 061	10 181	2 315	36 565	4 087	-	1 098	89	116 391
- pierwsze zastosowanie MSSF 16 (nota 4)	-	5 792	-	4 345	-	222	-	19 547	-	-	-	-	29 906
- zakup	-	-	5 480	-	9 917	-	2 315	-	3 994	-	1 326	-	23 032
- przyjęcie w leasing	-	1 496	-	34 877	-	9 959	-	17 018	-	-	-	-	63 350
- przyjęcie ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	141	-	-	-	87	-	(228)	-	-
- udzielenie zaliczek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	89	89
- inne	-	-	5	-	3	-	-	-	6	-	-	-	14
Zmniejszenia:	-	(441)	(3 641)	(169)	(11 662)	(5 425)	(782)	(2 113)	(3 739)	-	(199)	-	(28 171)
- sprzedaż	-	-	(560)	-	(7 404)	-	(782)	-	(315)	-	-	-	(9 061)
- likwidacja	-	(441)	(3 081)	(169)	(4 258)	(1 356)	-	(156)	(3 410)	-	(199)	-	(13 070)
- wykup środków trwałych w leasingu	-	-	-	-	-	(4 067)	-	(1 957)	-	-	-	-	(6 024)
- różnice kursowe	-	-	-	-	-	-	-	-	(14)	-	-	-	(14)
- inne	-	-	-	-	-	(2)	-	-	-	-	-	-	(2)
Wartość brutto na 31.12.2019	2 876	6 847	13 914	39 053	135 222	157 266	20 561	57 834	42 034	271	1 719	89	477 686
Umorzenie na 1.01.2019	-	-	(8 385)	-	(121 322)	(44 020)	(13 608)	(3 233)	(27 757)	(117)	-	-	(218 442)
Zmiany za okres:	-	(2 065)	2 302	(5 378)	688	(23 277)	(2 173)	(13 303)	(2 662)	(90)	-	-	(45 958)
- amortyzacja bieżąca (nota 31)	-	(2 208)	(1 132)	(5 467)	(7 963)	(26 894)	(1 415)	(14 908)	(6 250)	(90)	-	-	(66 327)
- sprzedaż	-	-	406	-	7 332	-	782	-	304	-	-	-	8 824
- likwidacja	-	143	3 033	89	4 142	798	-	66	3 277	-	-	-	11 548
- wykup środków trwałych w leasingu	-	-	-	-	(2 824)	2 824	(1 539)	1 539	-	-	-	-	-
- różnice kursowe	-	-	-	-	1	-	-	-	10	-	-	-	11
- inne	-	-	(5)	-	-	(5)	(1)	-	(3)	-	-	-	(14)
Umorzenie na 31.12.2019	-	(2 065)	(6 083)	(5 378)	(120 634)	(67 297)	(15 781)	(16 536)	(30 419)	(207)	-	-	(264 400)
Odpisy z tytułu utraty wartości na 1.01.2019	(1 677)	-	-	-	(187)	-	-	-	-	-	-	-	(1 864)
- zwiększenie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- zmniejszenie	-	-	-	-	187	-	-	-	-	-	-	-	187
Odpisy z tytułu utraty wartości na 31.12.2019	(1 677)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1 677)
Wartość netto na 1.01.2019	1 199	-	3 685	-	15 314	108 490	5 420	20 149	13 929	154	820	-	169 160
Wartość netto na 31.12.2019	1 199	4 782	7 831	33 675	14 588	89 969	4 780	41 298	11 615	64	1 719	89	211 609

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

	grunty (w tym prawo wieczyste użytkowania gruntu)	budynki i budowle	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne rzeczowe aktywa trwałe	środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość brutto na 1.01.2018	2 876	12 019	227 264	24 875	37 232	448	304 714
Zwiększenia:	-	59	69 007	19 294	5 423	372	94 155
- zakup (w tym przyjęcie w leasing)	-	59	68 912	19 279	5 159	704	94 113
- przyjęcie ze środków trwałych w budowie	-	-	90	15	227	(332)	-
- inne	-	-	5	-	37	-	42
Zmniejszenia:	-	(8)	(6 938)	(1 759)	(698)	-	(9 403)
- sprzedaż	-	-	(5 322)	(1 729)	(10)	-	(7 061)
- likwidacja	-	(8)	(1 616)	(30)	(688)	-	(2 342)
Wartość brutto na 31.12.2018	2 876	12 070	289 333	42 410	41 957	820	389 466
Umorzenie na 1.01.2018	-	(7 391)	(142 729)	(14 939)	(22 457)	-	(187 516)
Zmiany za okres:	-	(994)	(22 613)	(1 902)	(5 417)	-	(30 926)
- amortyzacja bieżąca (nota 31)	-	(1 002)	(29 507)	(3 662)	(6 067)	-	(40 238)
- sprzedaż	-	-	5 304	1 729	10	-	7 043
- likwidacja	-	8	1 594	30	666	-	2 298
- pozostałe	-	-	(4)	1	(26)	-	(29)
Umorzenie na 31.12.2018	-	(8 385)	(165 342)	(16 841)	(27 874)	-	(218 442)
Odpisy z tytułu utraty wartości na 1.01.2018	(1 677)	-	-	-	-	-	(1 677)
- zwiększenie	-	-	(187)	-	-	-	(187)
- zmniejszenie	-	-	-	-	-	-	-
Odpisy z tytułu utraty wartości na 31.12.2018	(1 677)	-	(187)	-	-	-	(1 864)
Wartość netto na 1.01.2018	1 199	4 628	84 535	9 936	14 775	448	115 521
Wartość netto na 31.12.2018	1 199	3 685	123 804	25 569	14 083	820	169 160

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych została ujęta w następujących pozycjach rachunku zysków i strat:

	2019	2018
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	62 858	38 709
Koszty ogólnego zarządu	3 393	1 450
Inne koszty	76	79
Ogółem (nota 31)	66 327	40 238

Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku nie było ustanowionych zabezpieczeń na rzeczowych aktywach trwałych.

W latach 2018-2019 roku Spółka nie otrzymała żadnych odszkodowań w odniesieniu do tych środków trwałych, które straciły na wartości lub zostały utracone.

Na 31 grudnia 2018 roku Spółka jako leasingobiorca używała na podstawie umów leasingu finansowego (w dotychczasowym rozumieniu MSR 17) następujące rzeczowe aktywa trwałe:

31.12.2018		
	Wartość początkowa – aktywowany leasing finansowy	Wartość bilansowa netto
Urządzenia techniczne i maszyny	152 510	108 490
Środki transportu	23 382	20 149
Inne środki trwałe	271	154
Ogółem	176 163	128 793

11. Nieruchomości inwestycyjne

	grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania gruntu w leasingu)	Budynki i budowle	Pozostałe	Ogółem
Wartość na 1.01.2019	-	3 036	142	3 178
Zwiększenia:	559	-	-	559
- pierwsze zastosowanie MSSF 16 (nota 4)	559	-	-	559
Zmniejszenia:	(559)	(3 036)	(142)	(3 737)
- amortyzacja bieżąca (nota 31)	(2)	(41)	(2)	(45)
- sprzedaż	(557)	(2 995)	(140)	(3 692)
Wartość na 31.12.2019	-	-	-	-

	Budynki i budowle	Pozostałe	Ogółem
Wartość na 1.01.2018	3 159	147	3 306
Zwiększenia:	-	-	-
Zmniejszenia:	(123)	(5)	(128)
- amortyzacja bieżąca (nota 31)	(123)	(5)	(128)
Wartość na 31.12.2018	3 036	142	3 178

24 kwietnia 2019 roku Budimex SA sprzedał jedyną posiadaną nieruchomość inwestycyjną, zlokalizowaną przy ul. Ujastek w Krakowie spółce stowarzyszonej Promos Sp. z o.o. za kwotę 6 300 tysięcy złotych netto (nieruchomość częściowo wykorzystywana była jako środek trwały, więc wpływy ze sprzedaży nieruchomości inwestycyjnych wyniosły 5 323 tysiące złotych). Tym samym na 31 grudnia 2019 roku Spółka nie posiadała żadnych nieruchomości inwestycyjnych.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka nie posiadała żadnych obciążeń o charakterze prawnorzeczowym i obligacyjnym ustanowionych na nieruchomościach inwestycyjnych.

Amortyzacja nieruchomości inwestycyjnych za rok 2019 i 2018 została ujęta w rachunku zysków i strat w koszcie wytworzenia sprzedanych produktów i usług.

W latach 2018-2019 nie dokonywano żadnych odpisów aktualizujących wartość nieruchomości inwestycyjnych.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka nie zlecała wycen nieruchomości inwestycyjnych przez niezależnych specjalistów ze względu na niewielkie wahania cen na rynku i tym samym mało prawdopodobną utratę wartości posiadanych nieruchomości inwestycyjnych. Pomiar wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych sklasyfikowano na poziomie 2 hierarchii wartości godziwej wg MSSF 13.

Spółka ujęła w rachunku zysków i strat następujące kwoty przychodów i kosztów związanych nieruchomościami inwestycyjnymi.

	2019	2018
Przychody z opłat czynszowych	210	756
Bezpośrednie koszty operacyjne (w tym koszty napraw i konserwacji) powstałe z nieruchomości inwestycyjnych, które przyniosły przychody z opłat czynszowych	391	128
Bezpośrednie koszty operacyjne (w tym koszty napraw i konserwacji) powstałe z nieruchomości inwestycyjnych, które nie przyniosły przychodów z opłat czynszowych	-	-

12. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Na dzień 31 grudnia 2019 oraz 31 grudnia 2018 roku nie wystąpiły istotne aktywa trwałe, które Spółka zamierzałaby zbyć w ciągu najbliższych 12 miesięcy.

13. Wartości niematerialne

	Oprogramowanie komputerowe	Zaliczki na wartości niematerialne	Ogółem
Wartość brutto na 1.01.2019	57 844	-	57 844
Zwiększenia	6 044	3 036	9 080
- zakup	4 308	-	4 308
- przekazanie zaliczek	-	2 017	2 017
- rozliczenie zaliczek	1 736	(1 736)	-
- przeniesienie z należności	-	2 755	2 755
Zmniejszenia	(218)	-	(218)
- likwidacja	(202)	-	(202)
- różnice kursowe	(16)	-	(16)
Wartość brutto na 31.12.2019	63 670	3 036	66 706
Umorzenie na 1.01.2019	(29 741)	-	(29 741)
Zmiany za okres	(4 591)	-	(4 591)
- amortyzacja bieżąca (nota 31)	(4 793)	-	(4 793)
- likwidacja	199	-	199
- różnice kursowe	3	-	3
Umorzenie na 31.12.2019	(34 332)	-	(34 332)
Wartość netto na 1.01.2019	28 103	-	28 103
Wartość netto na 31.12.2019	29 338	3 036	32 374

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

	Oprogramowanie komputerowe	Ogółem
Wartość brutto na 1.01.2018	54 635	54 635
Zwiększenia	3 304	3 304
- zakup	3 021	3 021
- rozliczenie zaliczek	275	275
- różnice kursowe	8	8
Zmniejszenia	(95)	(95)
- likwidacja	(95)	(95)
Wartość brutto na 31.12.2018	57 844	57 844
Umorzenie na 1.01.2018	(24 698)	(24 698)
Zmiany za okres	(5 043)	(5 043)
- amortyzacja bieżąca (nota 31)	(5 133)	(5 133)
- likwidacja	95	95
- inne	(5)	(5)
Umorzenie na 31.12.2018	(29 741)	(29 741)
Wartość netto na 1.01.2018	29 937	29 937
Wartość netto na 31.12.2018	28 103	28 103

Amortyzacja wartości niematerialnych została ujęta w następujących pozycjach rachunku zysków i strat:

	2019	2018
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	324	546
Koszty ogólnego zarządu	4 398	4 547
Inne koszty	71	40
Ogółem (nota 31)	4 793	5 133

Spółka nie posiada wartości niematerialnych wytworzonych we własnym zakresie.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku Spółka nie posiadała obciążeń wartości niematerialnych o charakterze praworzeczym i obligacyjnym. W 2019 oraz 2018 roku nie dokonywano odpisów aktualizujących wartości niematerialne.

14. Wspólne działania

Dane finansowe Budimex SA na dzień 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku zawierają wartości przypadające na Spółkę z tytułu udziału w następujących podmiotach będących pod wspólną kontrolą, które zgodnie z MSSF 11 są traktowane jako wspólne działania (udział Spółki we wspólnych ustaleniach umownych jest ujmowany jako wspólne działanie, kiedy Spółka ma prawa do swojej części aktywów i zobowiązań):

- „Rozbudowa pola wlotów w Porcie Lotniczym im. Fryderyka Chopina – przebudowa i rozbudowa PSS 2, PPS 4, PPS 6 (wraz z DK D1) oraz przebudowa drogi startowej i rozbudowa drogi kołowania”, realizowane w ramach spółki Budimex SA - Budimex Budownictwo Sp. z o.o. s.c.; udział Budimex SA w spółce wynosił 99,98% (kontrakt zakończony w 2015 roku) – działalność spółki cywilnej została zakończona w 2019 roku,
- „Budowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Gorzowie Wielkopolskim”, realizowane w ramach spółki Budimex SA – Cadagua SA II s.c.; udział Budimex SA w spółce wynosi 99,9% (kontrakt zakończony w 2015 roku),
- „Przebudowa i modernizacja drogi startowej DS-1, dróg kołowania, drogi patrolowej i drogi p. poż. w Porcie Lotniczym im. Fryderyka Chopina w Warszawie”, realizowane w ramach spółki Budimex SA - Ferrovial Agroman SA s.c.; udział Budimex SA w spółce wynosi 99,98% (kontrakt zakończony w 2011 roku),
- „Budowa siedziby Operatora Systemu Przesyłowego”, realizowane w ramach spółki Budimex SA Sygnity SA Sp.j.; udział Budimex SA w spółce wynosi 67% (kontrakt zakończony w 2009 roku),
- „I faza kontraktu „Projekt i budowa Autostrady A-1 na odcinku Stryków – Pyrzowice” realizowane w ramach spółki Budimex SA Ferrovial Agroman SA Sp.j.; udział Budimex SA w przedsięwzięciu wynosi 50% (nota 48),
- „Budowa nowego bloku energetycznego w Elektrowni Turów” w ramach spółki Budimex SA – Técnicas Reunidas SA – Turów s.c.; udział Budimex SA w przedsięwzięciu wynosi 50%,
- „Modernizacja instalacji ozonowania wstępnego w Zakładzie Północnym MPWiK” w ramach spółki Budimex SA – Cadagua SA III s.c.; udział Budimex SA w przedsięwzięciu wynosił 99,9% (kontrakt zakończony w 2018 roku),
- „Modernizacja Zakładu Północnego - etap II. Modernizacja filtrów pośpiesznych piaskowych” w ramach spółki Budimex SA – Cadagua SA IV s.c.; udział Budimex SA w przedsięwzięciu wynosi 99,9%,

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

- „Modernizacja Zakładu Północnego - etap II. Modernizacja pompowni I i II stopnia” w ramach spółki Budimex SA – Cadagua SA V s.c.; udział Budimex SA w przedsięwzięciu wynosi 99,9%.

Wyżej wymienione podmioty są pod wspólną kontrolą, ponieważ wymaga jest jednomysłność wszystkich wspólników w sprawach dotyczących ich działalności.

Nie występują przyszłe zobowiązania inwestycyjne dotyczące tych kontraktów.

Ponadto Spółka posiadała udział w wysokości 50% w spółce Budimex SA Energetyka 3 Sp.j. oraz 95% w spółce Budimex SA Ferrovial Agroman SA 2 s.c., które zostały powołane w celu przygotowania ofert, zawarcia i realizacji kontraktów budowlanych, ale na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego Spółki żadna z nich nie realizowała umowy o usługę budowlaną. Z tego samego powodu 13 sierpnia 2019 roku wspólnicy spółek Budimex SA Energetyka 1 Sp. j. oraz Budimex SA Energetyka 2 Sp.j. podjęli uchwały o likwidacji spółek bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego. Spółka Budimex SA Energetyka 1 Sp.j. została wykreślona z Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 25 września 2019 roku, natomiast spółka Budimex SA Energetyka 2 Sp.j. w dniu 9 października 2019 roku.

15. Inwestycje w podmiotach zależnych, podmiotach stowarzyszonych oraz pozostałych podmiotach

	31.12.2019	31.12.2018
Inwestycje w podmiotach zależnych	1 042 194	690 544
- udziały lub akcje	1 042 194	690 544
Inwestycje w podmiotach stowarzyszonych	191	61 246
- udziały lub akcje	191	61 246
Inwestycje w podmiotach pozostałych	4 385	6 417
- udziały lub akcje w pozostałych podmiotach powiązanych	4 292	4 292
- udziały lub akcje w pozostałych podmiotach	93	2 125
Ogółem	1 046 770	758 207

Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i pozostałych podmiotach wykazywane są według kosztu historycznego po uwzględnieniu odpisów z tytułu utraty wartości, z wyjątkiem inwestycji w udziały lub akcje w pozostałych podmiotach niepowiązanych, które zgodnie z MSSF 9 zostały zakwalifikowane jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. W związku z faktem, że nie jest możliwe ustalenie wartości godziwej tych aktywów (są one nienotowane), przyjęto, że najbardziej wiarygodnym ujęciem jest wartość księgową.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku nie występowały żadne obciążenia inwestycji w podmiotach zależnych, stowarzyszonych oraz pozostałych podmiotach o charakterze prawnorzeczowym i obligacyjnym.

Zmiana stanu inwestycji w podmioty zależne, stowarzyszone i pozostałe

Udziały lub akcje	31.12.2019	31.12.2018
Stan na początek okresu	758 207	795 490
Zwiększenia:	290 595	7 060
- zakup / podwyższenie kapitału / wniesienie wkładu w nowo założone spółki	235 682	7 060
- odwrócenie odpisów aktualizujących (nota 34)	54 913	-
Zmniejszenia:	(2 032)	(44 343)
- zbycie udziałów	(2 032)	(43 661)
- odpis aktualizujący (utrata wartości inwestycji) (nota 34)	-	(682)
Ogółem	1 046 770	758 207

Saldo odpisów aktualizujących wartość udziałów na dzień 31 grudnia 2019 wynosiło 19 709 tysięcy złotych, a na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiło 77 058 tysięcy złotych.

W związku z ustaniem przesłanek utrzymywania utworzonego w 2013 roku odpisu aktualizującego wartość udziałów Budimex Nieruchomości Sp. z o.o. (w kwocie 54 913 tysięcy złotych) w 2019 roku zdecydowano o jego odwróceniu. Głównymi powodami odwrócenia odpisu były: zakończenie realizacji projektów deweloperskich o niższej rentowności oraz korzystne perspektywy bieżących projektów.

W 2019 roku Krajowy Rejestr Sądowy zarejestrował likwidację spółki Budimex Autostrada SA, tym samym wykorzystano odpis aktualizujący wartość udziałów tej spółki, utworzony w roku 2018, na kwotę 682 tysiące złotych.

W związku ze sprzedażą akcji spółki Autostrada Wielkopolska SA (informacja poniżej) wykorzystano również odpis aktualizujący wartość akcji na kwotę 1 754 tysiące złotych.

*(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)***Zakup udziałów spółek zależnych/ podwyższenie kapitału**

W dniu 3 lipca 2019 roku Budimex SA zawarł z Ferrovial Services International SE umowę rozporządzającą przenoszącą własność 89 760 akcji spółki FBService SA, stanowiących udział 51% w kapitale zakładowym FBService o wartości nominalnej 500,00 zł za jedną akcją, uprawniających do wykonywania 89 760 głosów na Walnym Zgromadzeniu, tj. 51% głosów na tym zgromadzeniu, za cenę 98 500 tysięcy złotych. W wyniku realizacji transakcji Budimex SA posiada obecnie wszystkie akcje FBService SA, stanowiące łącznie udział 100% w kapitale zakładowym FBService SA oraz uprawniające łącznie do wykonywania 100% głosów na Walnym Zgromadzeniu FBService. FBService SA stała się spółką zależną (do dnia przejścia kontroli była spółką stowarzyszoną). Tym samym zwiększeniu uległo saldo linii „Inwestycje w podmiotach zależnych”, a odpowiednio zmniejszeniu – saldo pozycji „Inwestycje w podmiotach stowarzyszonych”. Podatek od czynności cywilno-prawnych z tytułu powyższej transakcji wyniósł 985 tysięcy złotych.

Ponadto, w grudniu 2019 roku podwyższono kapitał w spółce FBService SA w wysokości 136 127 tysięcy złotych. Podwyższeniu uległ również kapitał w spółce Budimex Most Wschodni SA o kwotę 70 tysięcy złotych.

Sprzedaż udziałów w pozostałych podmiotach niepowiązanych

7 listopada 2019 roku Budimex SA sprzedał akcje w spółce Autostrada Wielkopolska SA za kwotę 400 tysięcy euro (1 708 tysięcy złotych), realizując tym samym stratę na sprzedaży w kwocie 324 tysiące złotych.

Udziały w pozostałych podmiotach niepowiązanych

Nazwa jednostki	siedziba	przedmiot przedsiębiorstwa	wartość bilansowa udziałów / akcji
Drogowa Trasa Średnicowa SA	Katowice	budownictwo	52
Agencja Rozwoju Regionu Krakowskiego SA	Kraków	usługi	30
Agencja Rozwoju Regionalnego SA	Bielsko-Biała	usługi	6
Megagaz SA	Warszawa	budownictwo	1
Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa	Cieszyn	zarządzanie nieruchomościami	-
Inne	-	-	4
Razem			93

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

UDZIAŁY LUB AKCJE W PODMIOTACH POWIĄZANYCH wg stanu na 31 grudnia 2019 roku									
Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Charakter powiązania kapitałowego	Wartość udziałów/ akcji wg ceny nabycia	Korekty aktualizujące wartość (razem)	Wartość bilansowa udziałów/ akcji	Procent posiadanego kapitału zakładowego	Udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu	
Budimex Nieruchomości Sp. z o.o.	Warszawa	działalność deweloperska	zależna	717 519	-	717 519	100,00%	100,00%	
Budimex Kolejnictwo SA	Warszawa	budownictwo	zależna	14 001	(5 054)	8 947	100,00%	100,00%	
Mostostal Kraków SA	Kraków	produkcja i montaż konstrukcji stalowych	zależna	11 156	-	11 156	100,00%	100,00%	
Budimex PPP SA	Warszawa	budownictwo	zależna	1 395	-	1 395	100,00%	100,00%	
Budimex Budownictwo Sp. z o.o.	Warszawa	budownictwo	zależna	1 810	-	1 810	100,00%	100,00%	
FBSerwis SA	Warszawa	gospodarka odpadami komunalnymi	zależna	296 667	-	296 667	100,00%	100,00%	
Budimex Most Wschodni SA	Warszawa	budownictwo	zależna	412	-	412	100,00%	100,00%	
Budimex A Sp. z o.o.	Warszawa	budownictwo	zależna	225	-	225	100,00%	100,00%	
Budimex C Sp. z o.o.	Warszawa	budownictwo	zależna	228	-	228	100,00%	100,00%	
Budimex D Sp. z o.o.	Warszawa	budownictwo	zależna	227	-	227	100,00%	100,00%	
Budimex F Sp. z o.o.	Warszawa	budownictwo	zależna	177	-	177	100,00%	100,00%	
Budimex H Sp. z o.o.	Warszawa	budownictwo	zależna	126	-	126	100,00%	100,00%	
Budimex I Sp. z o.o.	Warszawa	budownictwo	zależna	126	-	126	100,00%	100,00%	
Budimex J Sp. z o.o.	Warszawa	budownictwo	zależna	76	-	76	100,00%	100,00%	
Budimex K Sp. z o.o.	Warszawa	budownictwo	zależna	50	-	50	100,00%	100,00%	
Budimex L Sp. z o.o.	Warszawa	budownictwo	zależna	50	-	50	100,00%	100,00%	
Budimex Bau GmbH	Kolonia	budownictwo	zależna	120	-	120	100,00%	100,00%	
MK Logistic Sp. z o.o. (w likwidacji)	Zabrze	usługi transportowe	zależna	26	(26)	-	100,00%	100,00%	
Dromex Oil Sp. z o.o. (w likwidacji)	Warszawa	budownictwo	zależna	2 175	(2 175)	-	97,93%	97,93%	
Budimex Parking Wrocław Sp. z o.o.	Warszawa	zarządzanie parkingiem	zależna	2 883	-	2 883	51,00%	51,00%	
Ogółem zależne				1 049 449	(7 255)	1 042 194			
Promos Sp. z o.o.	Kraków	usługi przemysłowe	stowarzyszona	191	-	191	26,31%	26,31%	
Ogółem stowarzyszone				191	-	191			
Budimex SA Ferrovial Agroman SA s.c.	Warszawa	budownictwo	współzależna	-	-	-	99,98%	99,98%	
Budimex SA Cadagua SA II s.c.	Warszawa	budownictwo	współzależna	-	-	-	99,90%	99,90%	
Budimex SA Cadagua SA III s.c.	Warszawa	budownictwo	współzależna	-	-	-	99,90%	99,90%	
Budimex SA Cadagua SA IV s.c.	Warszawa	budownictwo	współzależna	-	-	-	99,90%	99,90%	
Budimex SA Cadagua SA V s.c.	Warszawa	budownictwo	współzależna	-	-	-	99,90%	99,90%	
Budimex SA Ferrovial Agroman SA 2 s.c.	Warszawa	budownictwo	współzależna	-	-	-	95,00%	95,00%	
Budimex SA Sygnity SA Sp. j.	Warszawa	budownictwo	współzależna	-	-	-	67,00%	67,00%	
PKZ Budimex GmbH	Kolonia	budownictwo	współzależna	50	(50)	-	50,00%	50,00%	
Budimex SA Ferrovial Agroman SA Sp. j.	Warszawa	budownictwo	współzależna	-	-	-	50,00%	50,00%	
Budimex SA Tecnicas Reunidas SA - Turów s.c.	Warszawa	budownictwo	współzależna	-	-	-	50,00%	50,00%	
Budimex SA Energetyka 3 Sp. j.	Warszawa	budownictwo	współzależna	-	-	-	50,00%	50,00%	
Ogółem współkontrolowane				50	(50)	-			
Autostrada Południe SA	Warszawa	budowa i eksploatacja autostrad	pozostała powiązana	4 292	-	4 292	5,05%	5,05%	
Inversora de Autopistas del Levante S.L.	Madryt	budowa i eksploatacja autostrad	pozostała powiązana	12 404	(12 404)	-	3,16%	3,16%	
Ogółem pozostałe powiązane				16 696	(12 404)	4 292			
Ogółem				1 066 386	(19 709)	1 046 677			

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

UDZIAŁY LUB AKCJE W PODMIOTACH POWIĄZANYCH wg stanu na 31 grudnia 2018 roku								
Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Charakter powiązania kapitałowego	Wartość udziałów/ akcji wg ceny nabycia	Korekty aktualizujące wartość (razem)	Wartość bilansowa udziałów/ akcji	Procent posiadanego kapitału zakładowego	Udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu
Budimex Nieruchomości Sp. z o.o.	Warszawa	działalność deweloperska	zależna	717 519	(54 913)	662 606	100,00%	100,00%
Budimex Kolejnictwo SA	Warszawa	budownictwo	zależna	14 001	(5 054)	8 947	100,00%	100,00%
Mostostal Kraków SA	Kraków	produkcja i montaż konstrukcji stalowych	zależna	11 156	-	11 156	100,00%	100,00%
Budimex PPP SA	Warszawa	budownictwo	zależna	1 395	-	1 395	100,00%	100,00%
Budimex Budownictwo Sp. z o.o.	Warszawa	budownictwo	zależna	1 810	-	1 810	100,00%	100,00%
Budimex Autostrada SA (w likwidacji)	Warszawa	budownictwo	zależna	682	(682)	-	100,00%	100,00%
Budimex Most Wschodni SA	Warszawa	budownictwo	zależna	342	-	342	100,00%	100,00%
Budimex A Sp. z o.o.	Warszawa	budownictwo	zależna	225	-	225	100,00%	100,00%
Budimex C Sp. z o.o.	Warszawa	budownictwo	zależna	228	-	228	100,00%	100,00%
Budimex D Sp. z o.o.	Warszawa	budownictwo	zależna	227	-	227	100,00%	100,00%
Budimex F Sp. z o.o.	Warszawa	budownictwo	zależna	177	-	177	100,00%	100,00%
Budimex H Sp. z o.o.	Warszawa	budownictwo	zależna	126	-	126	100,00%	100,00%
Budimex I Sp. z o.o.	Warszawa	budownictwo	zależna	126	-	126	100,00%	100,00%
Budimex J Sp. z o.o.	Warszawa	budownictwo	zależna	76	-	76	100,00%	100,00%
Budimex K Sp. z o.o.	Warszawa	budownictwo	zależna	50	-	50	100,00%	100,00%
Budimex L Sp. z o.o.	Warszawa	budownictwo	zależna	50	-	50	100,00%	100,00%
Budimex Bau GmbH	Kolonia	budownictwo	zależna	120	-	120	100,00%	100,00%
MK Logistic Sp. z o.o. (w likwidacji)	Zabrze	usługi transportowe	zależna	26	(26)	-	100,00%	100,00%
Dromex Oil Sp. z o.o. (w likwidacji)	Warszawa	budownictwo	zależna	2 175	(2 175)	-	97,93%	97,93%
Budimex Parking Wrocław Sp. z o.o.	Warszawa	zarządzanie parkingiem	zależna	2 883	-	2 883	51,00%	51,00%
Ogółem zależne				753 394	(62 850)	690 544		
FB Serwis SA	Warszawa	gospodarka odpadami komunalnymi	stowarzyszona	61 055	-	61 055	49,00%	49,00%
Promos Sp. z o.o.	Kraków	usługi przemysłowe	stowarzyszona	191	-	191	26,31%	26,31%
Ogółem stowarzyszone				61 246	-	61 246		
Budimex SA Ferrovial Agroman SA s.c.	Warszawa	budownictwo	współzależna	-	-	-	99,98%	99,98%
Budimex SA Budimex Budownictwo Sp. z o.o. s.c.	Warszawa	budownictwo	współzależna	-	-	-	99,98%	99,98%
Budimex SA Cadagua SA II s.c.	Warszawa	budownictwo	współzależna	-	-	-	99,90%	99,90%
Budimex SA Cadagua SA III s.c.	Warszawa	budownictwo	współzależna	-	-	-	99,90%	99,90%
Budimex SA Cadagua SA IV s.c.	Warszawa	budownictwo	współzależna	-	-	-	99,90%	99,90%
Budimex SA Cadagua SA V s.c.	Warszawa	budownictwo	współzależna	-	-	-	99,90%	99,90%
Budimex SA Ferrovial Agroman SA 2 s.c.	Warszawa	budownictwo	współzależna	-	-	-	95,00%	95,00%
Budimex SA Sygnity SA Sp. j.	Warszawa	budownictwo	współzależna	-	-	-	67,00%	67,00%
PKZ Budimex GmbH	Kolonia	budownictwo	współzależna	50	(50)	-	50,00%	50,00%
Budimex SA Ferrovial Agroman SA Sp. j.	Warszawa	budownictwo	współzależna	-	-	-	50,00%	50,00%
Budimex SA Tecnicas Reunidas SA - Turów s.c.	Warszawa	budownictwo	współzależna	-	-	-	50,00%	50,00%
Budimex SA Energetyka 1 Sp. j.	Warszawa	budownictwo	współzależna	-	-	-	50,00%	50,00%
Budimex SA Energetyka 2 Sp. j.	Warszawa	budownictwo	współzależna	-	-	-	50,00%	50,00%
Budimex SA Energetyka 3 Sp. j.	Warszawa	budownictwo	współzależna	-	-	-	50,00%	50,00%
Ogółem współkontrolowane				50	(50)	0		
Autostrada Południe SA	Warszawa	budowa i eksploatacja autostrad	pozostała powiązana	4 292	-	4 292	5,05%	5,05%
Inversora de Autopistas del Levante S.L.	Madryt	budowa i eksploatacja autostrad	pozostała powiązana	12 404	(12 404)	-	3,16%	3,16%
Ogółem pozostałe powiązane				16 696	(12 404)	4 292		
Ogółem				831 386	(75 304)	756 082		

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

16. Pozostałe aktywa / zobowiązania finansowe

	Nota	31.12.2019	31.12.2018
AKTYWA FINANSOWE			
Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie			
Kaucje z tytułu umów o budowę	28	149 763	126 856
Wycena kontraktów budowlanych	26	415 362	552 306
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności*	17	870 674	733 306
Pozostałe aktywa finansowe (pożyczki udzielone)	16.2	5 369	88 469
Pozostałe aktywa finansowe (instrumenty dłużne)	16.3	119 721	-
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat			
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	<i>poziom 2 hierarchii pomiaru wartości godziwej wg MSSF 13</i>	1 182 654	1 159 595
Pozostałe aktywa finansowe (pochodne instrumenty finansowe)	<i>poziom 2 hierarchii pomiaru wartości godziwej wg MSSF 13</i>	586	4 455
Inwestycje w podmiotach pozostałych (udziały w pozostałych jednostkach niepowiązanych)	<i>poziom 3 hierarchii pomiaru wartości godziwej wg MSSF 13</i>	93	2 125
Stan na koniec okresu		2 744 222	2 667 112
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE			
Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania**	22	1 115 538	1 384 995
Kaucje z tytułu umów o budowę	28	420 152	418 884
Kredyty, pożyczki i inne źródła finansowania	21	160 464	130 253
Zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat			
Pozostałe zobowiązania finansowe (pochodne instrumenty finansowe)	<i>poziom 2 hierarchii pomiaru wartości godziwej wg MSSF 13</i>	978	680
Stan na koniec okresu		1 697 132	1 934 812

*z wyłączeniem należności z tytułu rozliczeń międzyokresowych, należności z tytułu podatków, dotacji, ceł i ubezpieczeń oraz z wyłączeniem zaliczek

** kwota obejmuje zobowiązania z tytułu dostaw i usług, kosztów niezafakturowanych, wynagrodzeń, rozliczenia konsorcjów, rozliczeń międzyokresowych kosztów z tytułu premii i niewykorzystanych urlopów.

W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku nie wystąpiły przesunięcia pomiędzy Poziomem 1 i Poziomem 2 hierarchii pomiaru wartości godziwej oraz nie nastąpiły przesunięcia z/do Poziomu 3.

Inwestycje w podmiotach pozostałych, wyceniane na Poziomie 3 hierarchii pomiaru wartości godziwej są wyceniane w koszcie historycznym (patrz nota 15).

*(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)***Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych**

Za okres od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku:

	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS od początkowego ujęcia	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS od początkowego ujęcia	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Ogółem
Przychody /(koszty) z tytułu odsetek (nota 34)	6 657	9 299	-	(1 371)	14 585
Zyski /(straty) z tytułu różnic kursowych (nota 34)	(527)	(1 152)	-	1 850	171
Rozwiązanie / (utworzenie) odpisów aktualizujących	-	(2 771)	-	-	(2 771)
Odpis przedawnionych zobowiązań (nota 33)	-	-	-	7 413	7 413
Zyski /(straty) z tytułu wyceny	(3 629)	755	(538)	106	(3 306)
Zyski /(straty) ze zbycia /realizacji instrumentów finansowych	3 949	-	(340)	-	3 609
Ogółem	6 450	6 131	(878)	7 998	19 701

Za okres od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku:

	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS od początkowego ujęcia	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS od początkowego ujęcia	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Ogółem
Przychody /(koszty) z tytułu odsetek (nota 34)	10 103	7 038	-	878	18 019
Zyski /(straty) z tytułu różnic kursowych (nota 34)	1 688	398	-	(2 234)	(148)
Rozwiązanie / (utworzenie) odpisów aktualizujących	-	(14 649)	-	-	(14 649)
Odpis przedawnionych zobowiązań (nota 33)	-	-	-	2 759	2 759
Zyski /(straty) z tytułu wyceny	(5 152)	(1 166)	3 029	2 335	(954)
Zyski /(straty) ze zbycia /realizacji instrumentów finansowych	5 640	-	(2 968)	-	2 672
Ogółem	12 279	(8 379)	61	3 738	7 699

*(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)***16.1 Instrumenty pochodne**

Spółka zawiera transakcje pochodne w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem kursowym. Reguły obowiązujące przy wykorzystaniu instrumentów pochodnych zawarte są w polityce zarządzania ryzykiem zatwierdzonej przez Zarząd, co zostało szczegółowo opisane w notcie 8.

Instrumenty pochodne wyceniane są na dzień bilansowy w wiarygodnie ustalonej wartości godziwej. Wartość godziwa instrumentów pochodnych jest szacowana przy użyciu modelu bazującego między innymi na wartości kursów walutowych (kurs zamknięcia) na dzień bilansowy oraz różnicach w poziomach stóp procentowych waluty kwotowanej i bazowej.

Skutki okresowej wyceny instrumentów pochodnych oraz zyski i straty ustalone na dzień rozliczenia, zalicza się odpowiednio do pozostałych przychodów lub kosztów operacyjnych okresu sprawozdawczego.

Wartość godziwą oraz zmiany wyceny transakcji zawartych przez Spółkę, otwartych na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku przedstawiają poniższe tabele:

	Aktywa finansowe z tytułu wyceny instrumentów pochodnych		Zobowiązania finansowe z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Walutowe kontrakty terminowe typu FX Forward, w tym:	586	4 455	978	680
– do 1 roku	586	4 455	781	680
– od 1 do 2 lat	-	-	197	-
Ogółem	586	4 455	978	680

Łączna nominalna wartość walutowych kontraktów terminowych typu FX Forward na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosiła 23 911 tysięcy EUR oraz 42 722 tysiące CZK.

Łączna nominalna wartość walutowych kontraktów terminowych typu FX Forward na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiła 36 430 tysięcy EUR, 335 tysięcy USD oraz 114 300 tysięcy CZK.

Kursy forward sprzedaży/kupna transakcji otwartych na dzień 31 grudnia 2019 roku zawierały się w przedziale 4,2710-4,4712 EUR/PLN oraz 0,16740 CZK/PLN (na dzień 31 grudnia 2018 roku zawierały się w przedziale 4,2552-4,7035 EUR/PLN, 0,1661-0,1732 CZK/PLN).

Termin pozostały do rozliczenia kontraktów terminowych, zawartych w EUR, otwartych na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosił od 30 do 664 dni, na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosił od 31 do 346 dni.

Termin pozostały do rozliczenia transakcji terminowej, zawartej w CZK, otwartej na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosił 30 dni, na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosił od 31 do 241 dni.

Na 31 grudnia 2019 roku Spółka nie posiadała otwartych kontraktów terminowych typu FX Forward w USD. Kursy forward sprzedaży/kupna transakcji otwartych na dzień 31 grudnia 2018 roku zawierały się w przedziale 3,7712-3,7880 USD/PLN. Termin pozostały do rozliczenia otwartych transakcji terminowych zawartych w dolarze amerykańskim na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosił od 31 do 150 dni.

Spółka na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku nie stosowała rachunkowości zabezpieczeń.

Zysk / (strata) z pochodnych instrumentów finansowych

Skutki okresowej wyceny i rozliczenia walutowych kontraktów terminowych typu FX Forward ujmowane są w ramach działalności operacyjnej.

	2019	2018
Zysk / (strata) z wyceny instrumentów pochodnych FX forward	(4 167)	(2 123)
Zysk / (strata) z tytułu realizacji instrumentów pochodnych FX forward	3 933	2 672
Ogółem zysk / (strata) z instrumentów pochodnych ujęte w działalności operacyjnej (nota 33)	(234)	549

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

16.2 Pożyczki udzielone

Pożyczki udzielone – długoterminowe	31.12.2019	31.12.2018
Stan na początek okresu	75 869	65 834
Zwiększenia:	1 937	15 836
- udzielenie pożyczki	-	10 780
- odsetki naliczone (nota 34)	1 937	4 141
- kapitalizacja odsetek	-	915
Zmniejszenia:	(75 768)	(5 801)
- spłata pożyczek	(12 722)	-
- spłata odsetek od pożyczek	(1 292)	(3 070)
- reklasyfikacja do krótkoterminowych	(61 754)	(1 816)
- inne	-	(915)
Ogółem	2 038	75 869

Pożyczki udzielone – krótkoterminowe	31.12.2019	31.12.2018
Stan na początek okresu	12 600	9 834
Zwiększenia:	128 430	25 567
- udzielenie pożyczki	62 000	23 300
- odsetki naliczone (nota 34)	4 151	451
- reklasyfikacja z pożyczek długoterminowych	61 754	1 816
- odwrócenie odpisu aktualizującego (nota 34)	525	-
Zmniejszenia:	(137 699)	(22 801)
- spłata pożyczek	(136 023)	(21 911)
- spłata odsetek od pożyczek	(1 092)	(890)
- kompensata z zobowiązaniami	(584)	-
Ogółem	3 331	12 600

Na dzień 31 grudnia 2019 roku saldo długoterminowych pożyczek udzielonych obejmuje:

- pożyczkę udzieloną spółce Budimex Parking Wrocław Sp. z o.o. (spółka zależna od Budimex SA) na podstawie umowy z dnia 19 grudnia 2012 roku. Na dzień 31 grudnia 2019 roku wartość wypłaconych transz z tytułu pożyczki wynosiła 1 677 tysięcy złotych, natomiast naliczone odsetki 20 tysięcy złotych. Efektywne oprocentowanie pożyczki w 2019 roku wyniosło 4,86%, natomiast w 2018 roku 4,87%. Pożyczka została udzielona do dnia 19 grudnia 2032 roku,
- pożyczkę udzieloną spółce FBSerwis SA (spółka zależna od Budimex SA) na podstawie umowy z dnia 4 stycznia 2016 roku, do kwoty 13 720 tysięcy złotych. W dniu 19 grudnia 2019 roku kwota kapitału udzielonej pożyczki została spłacona w całości przed terminem wymagalności. Do spłaty pozostały odsetki w kwocie 341 tysięcy złotych. Efektywne oprocentowanie pożyczki w 2019 roku wyniosło 5,72% (w 2018 roku: 5,72%). Pożyczka została udzielona do dnia 4 stycznia 2021 roku.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku saldo krótkoterminowych pożyczek udzielonych obejmuje:

- pożyczkę udzieloną spółce zależnej Budimex Bau GmbH na podstawie umowy z dnia 15 stycznia 2015 roku w wysokości 43 tysięcy złotych. Efektywne oprocentowanie pożyczki denominowanej w euro w 2019 i 2018 roku wyniosło 3,00%. Pożyczka została udzielona do dnia 18 stycznia 2020 roku i na dzień sporządzenia sprawozdania została spłacona.
- pożyczkę udzieloną spółce FBSerwis SA (spółka zależna od Budimex SA) na podstawie umowy z dnia 24 marca 2015 roku, do kwoty 3 969 tysięcy złotych. W dniu 19 grudnia 2019 roku kwota kapitału udzielonej pożyczki została spłacona w całości przed terminem. Do spłaty pozostały odsetki w kwocie 8 tysięcy złotych, wymagalne do 31 stycznia 2020 roku. Efektywne oprocentowanie pożyczki w 2019 roku wyniosło 5,72% (w 2018 roku: 5,72%). Pożyczka została udzielona do dnia 24 marca 2020 roku.
- pożyczkę udzieloną spółce FBSerwis SA (spółka zależna od Budimex SA) na podstawie umowy z dnia 30 maja 2017 roku, do kwoty 78 400 tysięcy złotych. W dniu 19 grudnia 2019 roku kwota kapitału udzielonej pożyczki została spłacona w całości przed terminem wymagalności. Do spłaty pozostały odsetki w kwocie 1 638 tysięcy złotych, wymagalne do 31 stycznia 2020 roku. Efektywne oprocentowanie pożyczki w 2019 roku wyniosło 5,72% (w 2018 roku: 5,72%). Pożyczka została udzielona do dnia 26 maja 2020 roku.
- pożyczkę udzieloną spółce FBSerwis SA (spółka zależna od Budimex SA) na podstawie umowy z dnia 3 lipca 2019 roku, do kwoty 62 000 tysięcy złotych. W dniu 19 grudnia 2019 roku kwota kapitału udzielonej pożyczki została spłacona w całości przed terminem wymagalności. Do spłaty pozostały odsetki w kwocie 1 642 tysięcy złotych,

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

wymagalne do 31 stycznia 2020 roku. Efektywne oprocentowanie pożyczki w 2019 roku wyniosło 5,72%. Pożyczka została udzielona do dnia 31 stycznia 2020 roku.

W trakcie 2019 roku Budimex SA udzielał również pożyczki spółce zależnej Budimex Nieruchomości SA na podstawie umowy z dnia 18 kwietnia 2017 roku, do kwoty 100 000 tysięcy złotych. Efektywne oprocentowanie pożyczki w 2019 roku wyniosło 3,84% (w 2018 roku: 3,84%). Pożyczka została udzielona do dnia 29 czerwca 2019 roku i spłacona w całości przed terminem wymagalności.

Wartość godziwa pożyczek udzielonych odpowiada w przybliżeniu ich wartości bilansowej.

Pożyczki udzielone zostały zakwalifikowane jako aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

16.3 Inwestycje w instrumenty dłużne

Inwestycje w instrumenty dłużne obejmują wyłącznie krótkoterminowe nienotowane obligacje polskich banków, posiadających długoterminowy rating inwestycyjny.

	2019	2018
Stan na początek okresu	-	278 972
Zwiększenia:	119 721	241 028
– nabycie	119 588	238 868
– naliczenie odsetek (nota 34)	133	2 160
Zmniejszenia	-	(520 000)
– wykup obligacji	-	(516 877)
– zapłata odsetek	-	(3 123)
Stan na koniec okresu	119 721	-
<i>w tym:</i>		
– długoterminowe	-	-
– krótkoterminowe	119 721	-

Na 31 grudnia 2019 roku średnia rentowność dłużnych papierów wartościowych wynosiła 2,03% p.a., a przeciętny termin ich zapadalności wyniósł 43 dni.

Wartość godziwa obligacji zbliżona była do wartości prezentowanej w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej, ponieważ były to instrumenty krótkoterminowe. Inwestycje w instrumenty dłużne zostały zakwalifikowane jako aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

17. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	31.12.2019	31.12.2018
Rozliczenia międzyokresowe	22 823	21 807
Należności netto ogółem	22 823	21 807
odpisy aktualizujące wartość należności	-	-
Należności brutto ogółem	22 823	21 807
Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	31.12.2019	31.12.2018
Należności z tytułu dostaw i usług	856 510	721 011
Zaliczki przekazane	51 312	43 242
Rozliczenia międzyokresowe	24 364	25 464
Pozostałe należności	14 164	12 295
Należności netto ogółem	946 350	802 012
odpisy aktualizujące wartość należności	125 547	127 917
Należności brutto ogółem	1 071 897	929 929

Nie występuje koncentracja ryzyka kredytowego z tytułu należności handlowych, uwzględniając fakt, iż głównym klientem Spółki jest urząd administracji rządowej.

Rozliczenia międzyokresowe obejmują głównie opłacone z góry koszty gwarancji i ubezpieczeń.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Wartość godziwa należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności odpowiada w przybliżeniu ich wartości bilansowej.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku ani na dzień 31 grudnia 2018 roku nie zostały ustanowione żadne zabezpieczenia na tych aktywach.

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności	31.12.2019	31.12.2018
Odpisy aktualizujące wartość należności na początek okresu	127 917	124 503
Zwiększenia:	9 857	16 463
- wątpliwe i przeterminowane należności (nota 33)	9 857	16 151
- wycena sald odpisów w oddziałach zagranicznych	-	312
Zmniejszenia:	(12 227)	(13 049)
- spłata należności przez dłużników (nota 33)	(7 354)	(900)
- spisanie należności objętych odpisami	(4 108)	(12 149)
- reklasyfikacja między odpisem aktualizującym wartość należności i wartość kaucji	(712)	-
- wycena sald odpisów w oddziale zagranicznym	(53)	-
Odpisy aktualizujące wartość należności na koniec okresu	125 547	127 917

Odpisy aktualizujące łącznie wartość należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności są wyceniane w wysokości oczekiwanych strat kredytowych dla całego oczekiwanego okresu życia danego składnika aktywów finansowych.

Metodologia obliczania odpisów aktualizujących w wysokości oczekiwanych strat kredytowych dla należności

Budimex SA analizuje ryzyko kredytowe należności handlowych w podziale na następujące grupy:

1. należności inwestorskie z tytułu sprzedaży podstawowej od inwestorów publicznych
2. należności inwestorskie z tytułu sprzedaży podstawowej od inwestorów prywatnych
3. należności pozostałe od kontrahentów pozostałych z tytułu refaktur materiałowych, refaktur kosztowych, wykonawstwa zastępczego, itp.

Dla powyższych grup należności przeprowadzono analizę portfelową i zastosowano uproszczoną matrycę odpisów w poszczególnych przedziałach wiekowych należności na podstawie oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia należności w oparciu o wskaźniki utworzonych odpisów aktualizujących w tych przedziałach, ustalone na podstawie danych historycznych za lata 2015-2019.

1. W analizowanym okresie średnio ponad 75% sprzedaży realizowane było do firm z sektora publicznego, w tym w istotnej części do jednostek Skarbu Państwa. Biorąc pod uwagę, że Spółka nie zakłada istotnej zmiany w realizowanej strukturze sprzedaży, a poziom odpisów na należności przeterminowane wobec tych podmiotów wyniósł ok. 0,1%, ryzyko kredytowe tego portfela oceniane jest jako nieistotne.

Pozostała część portfela dotyczy należności od inwestorów prywatnych oraz należności od kontrahentów pozostałych:

2. Należności od inwestorów prywatnych są obarczone ryzykiem kredytowym w najwyższym stopniu. Jednakże prowadzona przez Budimex SA polityka prewencyjna kontroli ryzyka kredytowego minimalizuje poziom należności zagrożonych również w tej części portfela. Średnia z ostatnich 5 lat wskazuje, że poziom tych odpisów wyniósł ok. 0,1% należności tego portfela.
3. Należności od kontrahentów pozostałych obciążone są ryzykiem podwyższonym, ale ze względu na ich marginalny udział w należnościach ogółem (ok. 5%, udział w sprzedaży ok. 1%) oraz przyjętą przez Spółkę politykę ich wyceny i aktualizacji w momencie ich powstania w oparciu o przewidywane przepływy oraz posiadane zabezpieczenia (gwarancje, kaucje do potrącenia), nie wywierają również istotnego wpływu na wycenę ryzyka w przyszłości.

Uwzględniając specyfikę kontraktów budowlanych za należności zagrożone (czyli takie, których ryzyko kredytowe znacznie wzrosło) Budimex SA uznaje należności przeterminowane powyżej 180 dni lub należności od kontrahentów zagrożonych upadłością. Wówczas niezależnie od terminów wymagalności i niezależnie od szacunku ryzyka przyszłego, Spółka obejmuje te należności odpisami aktualizującymi w wysokości 100% w oparciu o comiesięczną analizę należności przeterminowanych od poszczególnych kontrahentów.

Koszty z tytułu odpisów aktualizujących wartość należności analizuje się dla całego życia tych aktywów uwzględniając, że aktualizacja wartości nie oznacza podjęcia decyzji o zaprzestaniu windykacji należności, a jedynie świadczy o ostrożnym podejściu do wyceny aktywów finansowych.

Na 31 grudnia 2019 roku wszystkie przeterminowane należności pozostałe w kwocie 33 106 tysięcy należały do kategorii należności, których ryzyko kredytowe znacznie wzrosło.

Łączny odpis aktualizujący w wysokości oczekiwanych strat kredytowych dla należności na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniósł 125 547 tysięcy złotych (na 31 grudnia 2018 roku 127 917 tysięcy złotych).

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Wiekowanie należności z tytułu dostaw i usług

	31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
Należności z tytułu dostaw i usług o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty:		
- do 1 miesiąca	609 157	420 623
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	156 650	146 932
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	7 300	2 210
- powyżej 6 miesięcy do 1 roku	-	13 177
- powyżej 1 roku	-	-
- należności przeterminowane	175 844	232 193
Należności z tytułu dostaw i usług, brutto	948 951	815 135
Odpisy aktualizujące wartość należności	92 441	94 124
Należności z tytułu dostaw i usług, netto	856 510	721 011

Ekspozycję Spółki na ryzyko kredytowe w odniesieniu do należności handlowych przedstawia poniższa tabela:

	Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług na dzień 31 grudnia 2019 roku						Razem
	bieżące	przeterminowane					
		1-30 dni	31-90 dni	91-180 dni	181-365 dni	>365 dni	
Ryzyko wystąpienia niewykonania zobowiązania	0,79%	1,15%	0,90%	6,16%	15,12%	91,17%	
Wartość brutto należności narażona na ryzyko	773 107	28 590	35 000	11 046	9 562	91 646	948 951
Odpis na oczekiwane straty kredytowe	6 108	329	315	680	1 446	83 563	92 441

Należności, które nie zostały objęte odpisem aktualizującym i nie są przeterminowane, nie wykazują wysokiego ryzyka kredytowego.

18. Zapasy

	31.12.2019	31.12.2018
Materiały	464 742	295 885
Półprodukty i produkty w toku	13 137	12 500
Wartość netto zapasów na koniec okresu	477 879	308 385
Odpisy aktualizujące wartość zapasów na koniec okresu	3 781	3 287
Wartość brutto zapasów na koniec okresu	481 660	311 672

Odpisy aktualizujące wartość zapasów

	2019	2018
Odpisy aktualizujące wartość zapasów na początek okresu	3 287	2 425
Dokonane w pozostałe koszty operacyjne (nota 33)	494	862
Odpisy aktualizujące wartość zapasów na koniec okresu	3 781	3 287

Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku nie występowały żadne obciążenia zapasów o charakterze prawnorzeczowym i obligacyjnym. Spółka nie posiadała również odsetek skapitalizowanych w zapasach.

Oczekiwany okres wykorzystania całości zapasów na dzień 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku nie przekracza 12 miesięcy.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

19. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31.12.2019	31.12.2018
Środki pieniężne w kasie	12	15
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	1 182 208	1 159 330
– rachunki bieżące	280 678	67 157
– depozyty overnight (jednodniowe)	-	288 023
– inne depozyty	901 530	804 150
Inne środki pieniężne	434	250
Środki pieniężne, ogółem	1 182 654	1 159 595
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty o ograniczonej możliwości dysponowania	(14 423)	(23 304)
Środki pieniężne dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych	1 168 231	1 136 291

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów o ograniczonej możliwości dysponowania stanowią głównie: środki pieniężne konsorcjów w części przypadającej na współkonsorcjantów oraz środki pieniężne utrzymywane na rachunkach VAT w ramach podzielonej płatności (split payment).

Krótkoterminowe lokaty bankowe oraz inwestycje o wysokim stopniu płynności zaliczane do środków pieniężnych i ich ekwiwalentów to przede wszystkim: lokaty typu „overnight” oraz krótkoterminowe depozyty o okresie zapadalności od 2 do 365 dni, o średniej efektywnej stopie procentowej wynoszącej na dzień 31 grudnia 2019 roku 1,50% p.a. dla depozytów w PLN (na dzień 31 grudnia 2018 roku 1,39% p.a. dla depozytów w PLN). Przeciętny termin zapadalności tych depozytów wynosi 38 dni (31 grudnia 2018 roku: 25 dni).

W 2019 roku Spółka przejęła środki pieniężne w wysokości 1 246 tysięcy złotych w wyniku realizacji gwarancji (w 2018 roku: 4 014 tysięcy złotych).

20. Kapitały

Kapitał akcyjny Spółki składa się z 25 530 098 akcji o łącznej wartości 127 650 tysięcy złotych. Struktura kapitału zakładowego Spółki na dzień 31 grudnia 2019 roku przedstawia się następująco:

Seria / emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej
A	zwykłe/ imienne	Brak	Brak	2 250	11
A	zwykłe/na okaziciela	Brak	Brak	2 997 750	14 989
B	zwykłe/na okaziciela	Brak	Brak	2 000 000	10 000
C	zwykłe/na okaziciela	Brak	Brak	1 900 285	9 502
D	zwykłe/na okaziciela	Brak	Brak	1 725 072	8 625
E	zwykłe/na okaziciela	Brak	Brak	2 000 000	10 000
F	zwykłe/na okaziciela	Brak	Brak	5 312 678	26 563
G	zwykłe/na okaziciela	Brak	Brak	2 217 549	11 088
H	zwykłe/na okaziciela	Brak	Brak	1 448 554	7 243
I	zwykłe/na okaziciela	Brak	Brak	186 250	931
K	zwykłe/na okaziciela	Brak	Brak	1 484 693	7 423
L	zwykłe/na okaziciela	Brak	Brak	4 255 017	21 275
Ogółem				25 530 098	127 650

Liczba akcji składających się na zatwierdzony kapitał jest równa liczbie akcji wyemitowanych. Wartość nominalna jednej akcji wynosi 5 złotych. Spółka nie posiada akcji własnych. Żadne akcje nie zostały zarezerwowane dla potrzeb emisji z tytułu realizacji opcji i umów sprzedaży.

Na dzień przejścia na MSSF Spółka skorygowała wartość kapitału zakładowego oraz nadwyżki ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej za okres, w którym gospodarka polska należała do hiperinflacyjnych. Skutki przeliczenia oraz uzgodnienie wartości wykazanych w księgach oraz dokumentach korporacyjnych Spółki na dzień 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku do wartości wykazanych w sprawozdaniu finansowym ujęte zostały w poniższej tabeli:

	31.12.2019	31.12.2018
Kapitał zakładowy	127 650	127 650
Przeliczenie kapitałów w związku z hiperinflacją	18 198	18 198
Wartość wykazana w sprawozdaniu finansowym	145 848	145 848

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	31.12.2019	31.12.2018
Kapitał według ewidencji księgowej	78 119	78 119
Przeliczenie kapitałów w związku z hiperinflacją	2 080	2 080
Wartość wykazana w sprawozdaniu finansowym	80 199	80 199

Wartość, o jaką kapitał podstawowy oraz nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej zostały skorygowane w związku z hiperinflacją została ujęta w pozycji „zysk (strata) z lat ubiegłych” w kapitale własnym.

Pozostałe kapitały rezerwowe	31.12.2019	31.12.2018
Utworzony ustawowo	42 550	42 550
Utworzony zgodnie ze statutem / umową, ponad wymaganą ustawowo (minimalną) wartość - z tytułu aktualizacji wyceny	4 241	4 241
Zyski (straty) aktuarialne	(4 326)	(4 135)
Płatności w formie akcji	7 171	7 171
Pozostałe	1 529	1 529
Ogółem	51 165	51 356

Zyski (straty) zatrzymane	31.12.2019	31.12.2018
Zyski zatrzymane stanowiące kapitał zapasowy (nota 37)	161 173	410
Wynik roku bieżącego	232 723	321 602
Ogółem	393 896	322 012

21. Kredyty, pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania

	31.12.2019	31.12.2018
Długoterminowe		
Zobowiązania z tytułu leasingu	106 211	88 171
	106 211	88 171
Krótkoterminowe		
Kredyty bankowe i pożyczki	-	9 015
Naliczone odsetki od kredytów i pożyczek krótkoterminowych	-	4
Zobowiązania z tytułu leasingu	54 253	33 063
	54 253	42 082
Ogółem	160 464	130 253

21.1 Kredyty bankowe i pożyczki

Na podstawie umowy zawartej w dniu 1 grudnia 2004 roku Budimex SA otrzymał od spółki Ferrovial Infraestructuras SA (obecnie Ferrovial SA) pożyczkę w wysokości 1 500 tysięcy euro. Odsetki od pożyczki były kapitalizowane. Pożyczka w kwocie 9 003 tysięcy złotych została spłacona przez Budimex SA w dniu 22 marca 2019 roku, łącznie z naliczonymi odsetkami za 2019 rok w kwocie 12 tysięcy złotych.

Jednocześnie, Spółka na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku posiadała zawarte z bankami umowy kredytu w rachunku bieżącym, które na dzień bilansowy nie były wykorzystane.

W okresie objętym sprawozdaniem nie wystąpiło niewywiązanie się ze spłaty kapitału, odsetek lub innych warunków z tytułu powyższej pożyczki. Spółka nie naruszyła warunków umów ani nie renegecjowała warunków dotyczących zobowiązań z tytułu pożyczki przed dniem zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego.

21.2 Zobowiązania z tytułu leasingu

Spółka zawarła umowy leasingu dotyczące finansowania wszystkich grup rzeczowych aktywów trwałych, głównie maszyn i urządzeń technicznych, a także środków transportu. Przedmioty leasingu zostały udostępnione na okresy od 13 miesięcy (najem biur budowy) do 1 200 miesięcy (użytkowanie wieczyste). Po upływie tych terminów oraz wywiązaniu się ze zobowiązań Spółka ma prawo nabyć niektóre przedmioty leasingu za cenę równą wartości końcowej przedmiotu leasingu. Zabezpieczeniem wykonania części zobowiązań wynikających z umowy jest weksel in blanco wystawiony przez Spółkę wraz z pisemnym upoważnieniem do jego wypełnienia.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Wiekowanie zobowiązań z tytułu leasingu

31 grudnia 2019 roku	Wartość bieżąca opłat leasingowych	Niezdyskontowane umowne przepływy pieniężne
– poniżej 1 roku	54 253	57 605
– od 1 do 3 lat	86 380	89 776
– od 3 do 5 lat	9 971	10 729
– powyżej 5 lat	9 860	12 298
	160 464	170 408

Przyszłe minimalne opłaty leasingowe oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiły (zgodnie z MSR 17):

	Minimalne opłaty leasingowe	Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych
– poniżej 1 roku	36 321	33 063
– od 1 do 5 lat	92 509	88 171
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, ogółem	128 830	121 234
w tym przyszłe koszty finansowe z tytułu leasingu finansowego	7 596	-
Wartość bieżąca	121 234	121 234

Spółka ma możliwość dokonania wcześniejszej spłaty części zobowiązań z tytułu leasingu. W takich umowach leasingowych nie zostały zawarte klauzule przewidujące kary za wcześniejszą spłatę tych zobowiązań.

21.3 Ryzyko zmiany stopy procentowej

Efektywne stopy procentowe na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku oraz były następujące:

	31.12.2019		31.12.2018	
	PLN	EUR	PLN	EUR
Kredyty bankowe i pożyczki	-	-	-	0,60%
Zobowiązania z tytułu leasingu	3,04%	0,95%	3,03%	-

22. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

	31.12.2019	31.12.2018
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	329 128	481 305
Koszty niezafakturowane	572 815	678 508
Zobowiązania z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych	146 276	226 054
Zobowiązania z tytułu rozliczenia konsorcjów	-	2 511
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	5 699	5 892
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	242 985	245 213
Pozostałe zobowiązania	3 195	2 416
Zobowiązania ogółem	1 300 098	1 641 899
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	31.12.2019	31.12.2018
Koszty niewypłaconych premii	164 926	171 647
Koszty niewykorzystanych urlopów	42 970	45 132
Koszty zakończenia realizowanych kontraktów budowlanych	33 657	26 934
Pozostałe	1 432	1 500
Ogółem	242 985	245 213

Wszystkie zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania na dzień 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku ujęte zostały w ramach zobowiązań krótkoterminowych, gdyż będą rozliczone w trakcie normalnego cyklu operacyjnego Spółki.

Zobowiązania finansowe obejmują zobowiązania z tytułu dostaw i usług, koszty niezafakturowane, zobowiązania z tytułu wynagrodzeń, zobowiązania z tytułu rozliczenia konsorcjów oraz międzyokresowe rozliczenia kosztów z tytułu niewykorzystanych urlopów i premii pracowniczych.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Zobowiązania niefinansowe obejmują zobowiązania z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych, międzyokresowe rozliczenia kosztów z tytułu kosztów zakończenia budów oraz pozostałe zobowiązania.

23. Podatek dochodowy

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31.12.2019	31.12.2018
– przypadające do realizacji po upływie 12 miesięcy	125 128	103 567
– przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy	385 225	363 189
Ogółem	510 353	466 756
Kompensata	(127 489)	(144 731)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego po kompensacie	382 864	322 025
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31.12.2019	31.12.2018
– przypadająca do uregulowania po upływie 12 miesięcy	26 516	21 211
– przypadająca do uregulowania w ciągu 12 miesięcy	100 973	123 520
Ogółem	127 489	144 731
Kompensata	(127 489)	(144 731)
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego po kompensacie	-	-

Zmiany stanu netto odroczonego podatku dochodowego przedstawiają się w sposób następujący:

	2019	2018
Stan na początek roku	322 025	360 149
Uznanie / (obciążenie) wyniku finansowego	60 794	(38 381)
Uznanie / (obciążenie) pozostałych całkowitych dochodów	45	257
Stan na koniec roku	382 864	322 025

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w oparciu o stawkę 19% dla dodatnich i ujemnych różnic przejściowych dotyczących krajowych składników aktywów i zobowiązań, natomiast dla różnic przejściowych w przypadku dochodów podlegających opodatkowaniu za granicą – w oparciu o stawki podatkowe kraju będącego podstawowym środowiskiem gospodarczym, w którym działa Spółka oraz reguluje zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych.

Na dzień 31 grudnia 2019 ujemne różnice przejściowe oraz nierozliczone straty podatkowe, w związku z którymi nie ujęto w sprawozdaniu z sytuacji finansowej składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku wynosiły 84 621 tysięcy złotych (wartość aktywa z tytułu podatku odroczonego odpowiednio 12 799 tysięcy złotych) i dotyczyły odpisów aktualizujących wartość należności oraz strat podatkowych na Litwie. Przyczyną nieujęcia składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest małe prawdopodobieństwo uprawdopodobnienia nieściągalności wierzytelności zgodnie z polskim prawem podatkowym oraz brak dochodów do opodatkowania na Litwie. Ujemne różnice przejściowe oraz nierozliczone straty podatkowe wygasają w 2021 roku.

Na dzień 31 grudnia 2018 ujemne różnice przejściowe, w związku z którymi nie ujęto w sprawozdaniu z sytuacji finansowej składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku wynosiły 12 699 tysięcy złotych (wartość aktywa z tytułu podatku odroczonego odpowiednio 2 413 tysięcy złotych) i dotyczyły odpisów aktualizujących wartość należności.

	2019	2018
Podatek dochodowy bieżący	128 535	36 780
Podatek odroczonego	(60 794)	38 381
Korekty bieżącego podatku dochodowego za poprzednie okresy	9 070	1
Obciążenie / (uznanie) wyniku finansowego	76 811	75 162

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Podatek dochodowy bieżący	2019	2018
Zysk (strata) brutto	309 534	396 764
Różnice pomiędzy zyskiem (strata) brutto a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym (wg tytułów):	346 124	(228 648)
– trwale różnice pomiędzy zyskiem brutto a dochodem do opodatkowania	(43 482)	(23 254)
– przejściowe różnice między zyskiem brutto a dochodem do opodatkowania	322 618	(189 436)
– inne różnice	66 988	(15 958)
Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym	655 658	168 116
Podatek dochodowy według obowiązującej stawki 19%	124 575	31 942
Podatek dochodowy od zysków osiągniętych za granicą	2 371	2 821
Podatek od działalności przemysłowej i handlowej w Niemczech	1 677	2 227
Zwiększenia, zaniechania, zwolnienia, odliczenia i obniżki podatku	(88)	(210)
Podatek dochodowy bieżący	128 535	36 780

Podatek dochodowy od zysku przed opodatkowaniem Spółki różni się w następujący sposób od teoretycznej kwoty uzyskanej przy zastosowaniu średniej ważonej stawki podatku:

	2019	2018
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem	309 534	396 764
Podatek wyliczony według stawek krajowych	58 811	75 385
Różnice w opodatkowaniu dochodów zagranicznych	2 803	(492)
Korekty podatku dochodowego za poprzednie okresy	9 070	1
Podatkowe skutki trwałych różnic pomiędzy zyskiem brutto a dochodem do opodatkowania	(8 262)	(4 418)
Ujemne różnice przejściowe, nierozliczone straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe, w związku z którymi nie rozpoznano aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	12 799	2 413
Obciążenie / (uznanie) wyniku finansowego z tytułu podatku od działalności przemysłowej i handlowej w Niemczech	1 677	2 928
Inne	(87)	(655)
Obciążenie / (uznanie) wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego	76 811	75 162
<i>Efektywna stawka podatkowa</i>	<i>24,82%</i>	<i>18,94%</i>

Zmiana stanu rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego (według tytułów)

	wycena kontraktów budowlanych	leasing	dyskonto kaucji	wycena instrumentów pochodnych	pozostałe	Ogółem
Stan rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego na dzień 01.01.2018	88 246	13 995	4 341	2 442	10 749	119 773
Zwiększenia:	16 406	10 644	444	-	-	27 494
obciążenie wyniku finansowego z tyt. zmiany stanu różnic przejściowych	16 406	10 644	444	-	-	27 494
Zmniejszenia:	-	-	-	(1 596)	(940)	(2 536)
uznanie wyniku finansowego z tyt. zmiany stanu różnic przejściowych	-	-	-	(1 596)	(940)	(2 536)
Stan rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego na dzień 31.12.2018	104 652	24 639	4 785	846	9 809	144 731
Zwiększenia:	-	7 928	20	-	1 640	9 588
obciążenie wyniku finansowego z tyt. zmiany stanu różnic przejściowych	-	7 928	20	-	1 640	9 588
Zmniejszenia:	(26 019)	-	-	(735)	(76)	(26 830)
uznanie wyniku finansowego z tyt. zmiany stanu różnic przejściowych	(26 019)	-	-	(735)	(76)	(26 830)
Stan rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego na dzień 31.12.2019	78 633	32 567	4 805	111	11 373	127 489

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Zmiana stanu aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego (według tytułów):

	wycena kontraktów budowlanych	rezerwa na straty na kontraktach	koszty kontraktów związane z przychodami przyszłych okresów	rezerwa na koszty niezafakturowanych usług	rezerwa na naprawy gwarancyjne	inne rezerwy na zobowiązania	rezerwa na premie	odpisy aktualizujące należności	rezerwa na niewykorzystane urlopy	rezerwa na odpisy emerytalno-rentowe dla pracowników	pozostałe	Ogółem
Stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na dzień 01.01.2018	145 606	44 625	82 703	53 856	58 663	35 789	29 935	12 363	7 103	1 680	7 599	479 922
Zwiększenia:	-	-	17 983	-	10 548	13 838	1 724	209	953	454	358	46 067
uznanie wyniku finansowego z tyt. zmiany stanu różnic przejściowych	-	-	17 983	-	10 548	13 838	1 724	209	953	197	358	45 810
różnice przejściowe odniesione w inne całkowite dochody	-	-	-	-	-	-	-	-	-	257	-	257
Zmniejszenia:	(42 360)	(14 408)	-	(585)	-	-	-	-	-	-	(1 880)	(59 233)
obciążenie wyniku finansowego z tyt. zmiany stanu różnic przejściowych	(42 360)	(14 408)	-	(585)	-	-	-	-	-	-	(1 880)	(59 233)
Stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na dzień 31.12.2018	103 246	30 217	100 686	53 271	69 211	49 627	31 659	12 572	8 056	2 134	6 077	466 756
Zwiększenia:	52 550	9 427	-	-	10 466	6 607	-	15	-	303	126	79 494
uznanie wyniku finansowego z tyt. zmiany stanu różnic przejściowych	52 550	9 427	-	-	10 466	6 607	-	15	-	258	126	79 449
różnice przejściowe odniesione w inne całkowite dochody	-	-	-	-	-	-	-	-	-	45	-	45
Zmniejszenia:	-	-	(26 518)	(6 793)	-	-	(1 172)	-	(552)	-	(862)	(35 897)
obciążenie wyniku finansowego z tyt. zmiany stanu różnic przejściowych	-	-	(26 518)	(6 793)	-	-	(1 172)	-	(552)	-	(862)	(35 897)
Stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na dzień 31.12.2019	155 796	39 644	74 168	46 478	79 677	56 234	30 487	12 587	7 504	2 437	5 341	510 353

24. Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych

Pracownicy Spółki na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku korzystali z odpraw emerytalno-rentowych. Odprawy emerytalno-rentowe wypłacane są pracownikom w przypadku odejścia na rentę lub emeryturę. Należna kwota odprawy jest iloczynem podstawy wymiaru nagrody z dnia nabycia uprawnienia do wypłaty i odpowiedniego współczynnika, rosnącego wraz ze stażem pracy danego pracownika.

Obowiązek wypłaty odpraw emerytalno-rentowych zwykle naraża Spółkę na ryzyko aktuarialne obejmujące:

Ryzyko stopy procentowej - bieżącą wartość zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych oblicza się przy pomocy stopy dyskonta określonej przez odniesienie do poziomu rentowności dostępnych na rynku obligacji skarbowych, jako że w Polsce nie występują wysoce płynne obligacje komercyjne o niskim stopniu ryzyka. Spadek oprocentowania obligacji powoduje zwiększenie zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych.

Ryzyko wynagrodzeń - bieżącą wartość zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych oblicza się przez odniesienie do przyszłego poziomu wynagrodzeń pracowników Spółki. Wobec tego wzrost wynagrodzeń pracowników spowoduje zwiększenie wartości zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych.

Ryzyko długowieczności - bieżącą wartość zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych oblicza się przez odniesienie do najlepszych szacunków śmiertelności pracowników w okresie zatrudnienia. Zwiększenie oczekiwanej długości trwania życia pracowników spowoduje wzrost wartości zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych.

Ryzyko zmiany wieku emerytalnego - bieżącą wartość zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych oblicza się w oparciu o obowiązujący w Polsce wiek emerytalny. W przypadku podniesienia wieku emerytalnego bieżąca wartość zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych spadnie.

Ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych:

	31.12.2019	31.12.2018
Odprawy emerytalno-rentowe, w tym:	12 824	11 230
– wartość bieżąca zobowiązania na dzień sprawozdawczy	12 824	11 230
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych ogółem	12 824	11 230
w tym:		
– część długoterminowa	11 497	10 108
– część krótkoterminowa	1 327	1 122

Główne przyjęte założenia aktuarialne (w tabeli poniżej podano zakresy stóp przyjętych przez aktuarium):

	31.12.2019	31.12.2018
Stopa dyskonta	1,72% – 2,29%	1,80% – 2,65%
Przewidywana inflacja	2,30% – 2,60%	2,9% – 3,2%
Przewidywany przyszły wzrost wynagrodzeń	6,70% – 7,20%	3,30% – 6,70%

Założenia odnośnie do śmiertelności zostały przyjęte na podstawie opublikowanych przez GUS Polskich Tablic Trwania Życia 2016.

Ostatnia wycena została wykonana przez niezależnego aktuarium na dzień 31 grudnia 2019 roku.

Zmiany stanu zobowiązania z tytułu odpraw emerytalno-rentowych ujęte zostały w poniższej tabeli:

	2019	2018
Wartość bieżąca zobowiązania na początek okresu	11 230	8 842
Koszty odsetek	260	227
Koszty zatrudnienia	1 666	1 148
Wypłacone świadczenia	(568)	(340)
(Zyski) / straty aktuarialne, w tym wynikające z:	236	1 353
- zmiany założeń	614	416
- inne	(378)	937
Wartość bieżąca zobowiązania na koniec okresu	12 824	11 230

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Obciążenia rachunku wyników z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych przedstawiają się następująco:

	2019	2018
Koszty zatrudnienia	1 666	1 148
Koszty odsetek	260	227
Koszty ujęte w rachunku zysków i strat - koszty ogólnego zarządu (nota 32)	1 926	1 375
(Zyski) / straty aktuarialne do ujęcia w okresie	236	1 353
(Zyski) / straty ujęte w innych całkowitych dochodach	236	1 353

Analiza wrażliwości

Znaczące założenia aktuarialne przyjęte przy obliczaniu zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych obejmują stopę dyskonta, prognozowany wzrost wynagrodzeń oraz rotację pracowników.

Analiza wrażliwości na zmiany stóp procentowych

Wzrost założonej stopy dyskonta o 1 punkt procentowy spowodowałaby spadek zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych o 1 513 tysięcy złotych, natomiast spadek założonej stopy dyskonta o 1 punkt procentowy spowodowałaby wzrost zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych o 1 867 tysięcy złotych.

Analiza wrażliwości na zmiany stopy wzrostu wynagrodzeń

Wzrost założonej stopy wzrostu wynagrodzeń o 1 punkt procentowy spowodowałaby wzrost zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych o 1 760 tysięcy złotych, natomiast spadek założonej stopy wzrostu wynagrodzeń o 1 punkt procentowy spowodowałaby spadek zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych o 1 466 tysiące złotych.

Analiza wrażliwości na zmiany rotacji pracowników

Wzrost założonej rotacji pracowników o 1 punkt procentowy spowodowałaby spadek zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych o 1 656 tysięcy złotych, natomiast spadek założonej rotacji pracowników o 1 punkt procentowy spowodowałaby wzrost zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych o 2 042 tysiące złotych.

Powyższa analiza wrażliwości nie musi być reprezentatywnym przedstawieniem faktycznych zmian wysokości zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych. Jest mało prawdopodobne, by zmiany poszczególnych założeń występowały w izolacji od innych, ponieważ niektóre założenia mogą być skorelowane.

Metody ani założenia wykorzystywane do przygotowania analizy wrażliwości nie zmieniły się istotnie w porównaniu do roku ubiegłego.

25. Rezerwy na zobowiązania i inne obciążenia

Długoterminowe rezerwy na zobowiązania i inne obciążenia	31.12.2019	31.12.2018
Naprawy gwarancyjne		
stan na początek okresu	271 771	219 909
utworzenie:	94 912	94 386
- aktualizacja wyceny rezerwy	82 611	94 386
- przeniesienie z krótkoterminowych	12 301	-
rozwiązanie:	(12 751)	(42 524)
- aktualizacja wyceny rezerwy	(12 751)	(17 996)
- przeniesienie do krótkoterminowych	-	(24 528)
stan na koniec okresu	353 932	271 771
Pozostałe rezerwy na zobowiązania, razem	353 932	271 771

	31.12.2019	31.12.2018
Krótkoterminowe rezerwy na zobowiązania i inne obciążenia		
Sprawy sądowe		
stan na początek okresu	22 984	23 550
- utworzenie (nota 33)	417	411
- rozwiązanie (nota 33)	(411)	(980)
- inne	-	3
stan na koniec okresu	22 990	22 984
Naprawy gwarancyjne		
stan na początek okresu	98 983	95 237
- przeniesienie z długoterminowych	-	24 528
- wykorzystanie	(14 033)	(20 782)
- przeniesienie do długoterminowych	(12 301)	-
stan na koniec okresu	72 649	98 983
Rezerwy na kary / odszkodowania		
stan na początek okresu	52 962	39 027
- utworzenie (nota 33)	71 787	21 021
- rozwiązanie (nota 33)	(11 598)	(7 086)
stan na koniec okresu	113 151	52 962
Pozostałe rezerwy na zobowiązania, razem	208 790	174 929

Utworzenie / (odwrócenie) rezerw na sprawy sądowe i odszkodowania zostało ujęte w pozostałych kosztach operacyjnych (nota 33), natomiast utworzenie / (odwrócenie) rezerw na naprawy gwarancyjne w kosztach operacyjnych.

Najbardziej istotne sprawy sądowe, których Spółka jest stroną, zostały opisane w punkcie 5.7 sprawozdania z działalności za rok 2019.

26. Kontrakty budowlane

Poniższe dane dotyczą kontraktów wycenianych przez Spółkę zgodnie z metodą zaawansowania realizacji umowy o usługę budowlaną (metodą opartą na nakładach lub metodą opartą na wynikach).

Wybrane dane finansowe:

	31.12.2019	31.12.2018
Aktywa		
- wycena kontraktów budowlanych (nota 30)	415 362	552 306
Zobowiązania		
- wycena kontraktów budowlanych (nota 30)	952 684	583 918
- rezerwa na straty na kontraktach budowlanych	241 789	159 036
- otrzymane zaliczki na realizowane kontrakty (nota 27)	580 095	370 474

Wartość godziwa wyceny kontraktów budowlanych jest zbliżona do jej wartości bilansowej.

27. Przychody przyszłych okresów

Przychody przyszłych okresów obejmują:

	31.12.2019	31.12.2018
Otrzymane zaliczki w ramach realizowanych kontraktów (nota 26)	580 095	370 474
Pozostałe	5 815	7 991
Ogółem	585 910	378 465

Wszystkie zaliczki otrzymane i pozostałe przychody przyszłych okresów na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku zostały ujęte w ramach zobowiązań krótkoterminowych, gdyż zostaną rozliczone w trakcie normalnego cyklu operacyjnego Spółki.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

28. Kaucje z tytułu umów o budowę

	31.12.2019	31.12.2018
Zatrzymane przez odbiorców – do zwrotu po upływie 12 miesięcy	91 740	79 665
Zatrzymane przez odbiorców – do zwrotu w ciągu 12 miesięcy	58 023	47 191
Ogółem kaucje z tytułu umów o budowę zatrzymane przez odbiorców	149 763	126 856
Zatrzymane dostawcom – do zwrotu po upływie 12 miesięcy	213 687	213 836
Zatrzymane dostawcom – do zwrotu w ciągu 12 miesięcy	206 465	205 048
Ogółem kaucje z tytułu umów o budowę zatrzymane dostawcom	420 152	418 884

Kaucje z tytułu umów o budowę o okresie zapłaty powyżej jednego roku podlegają dyskontowaniu i są wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości bieżącej. Poniższe zestawienie wskazuje skutki dyskontowania ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz rachunku zysków i strat Spółki za poszczególne okresy. Podane kwoty dyskonta obniżają odpowiednio wartość nominalną należności i zobowiązań z tytułu kaucji. Ponadto w sprawozdaniu z sytuacji finansowej rozpoznany jest podatek odroczonej od podanych kwot wyliczony według obowiązującej w Polsce stawki podatkowej 19% oraz od efektu zmiany wartości dyskonta w rachunku zysków i strat.

	31.12.2019	31.12.2018
Dyskonto kaucji długoterminowych z tytułu umów o budowę zatrzymanych przez odbiorców	3 409	4 164
Dyskonto kaucji długoterminowych z tytułu umów o budowę zatrzymanych dostawcom	25 293	25 187

Dyskonto ujęte w rachunku zysków i strat:

	2019	2018
Pomniejszenie przychodów ze sprzedaży	(952)	(2 432)
Pomniejszenie kosztu sprzedanych usług	8 410	11 551
Ogółem korekta marży brutto	7 458	9 119
Korekta przychodów / (kosztów) finansowych (nota 34)	(6 597)	(7 950)
Podatek odroczonej rozpoznany od powyższych korekt	(164)	(222)
Wpływ netto na rachunek zysków i strat	697	947

Wartość godziwa kaucji zatrzymanych zarówno przez odbiorców, jak i przez dostawców jest zbliżona do ich wartości bilansowej.

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość kaucji zatrzymanych przez odbiorców	31.12.2019	31.12.2018
stan na początek okresu	2 549	3 429
Zwiększenia	2 192	-
- wątpliwe i przeterminowane należności (nota 33)	1 480	-
- reklasyfikacja odpisów aktualizujących wartość należności na wartość kaucji	712	-
Zmniejszenia:	(1 990)	(880)
- spłata należności przez dłużników (nota 33)	(687)	(602)
- spisane należności	(1 303)	(278)
Stan odpisów aktualizujących wartość kaucji na koniec okresu	2 751	2 549

29. Przychody z tytułu umów z klientami

Spółka prowadzi działalność tylko w jednym segmencie - budowlanym.

Przychody ze sprzedaży produktów i usług oraz towarów i materiałów w podziale na kategorie

Przychody ze sprzedaży produktów i usług oraz towarów i materiałów w podziale według rodzaju dobra lub usługi wyglądały następująco:

Rodzaj usług	2019	2018
Przychody ze sprzedaży robót budowlano-montażowych	6 874 212	6 745 484
Przychody ze sprzedaży pozostałych usług	51 253	43 052
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	14 345	8 332
Przychody ze sprzedaży produktów i usług oraz towarów i materiałów	6 939 810	6 796 868

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Przychody ze sprzedaży produktów i usług oraz towarów i materiałów w podziale według rejonu geograficznego wyglądały następująco:

Kraj	2019	2018
Polska	6 612 462	6 546 150
Niemcy	180 160	175 880
Pozostałe kraje UE	147 188	74 838
Przychody ze sprzedaży produktów i usług oraz towarów i materiałów	6 939 810	6 796 868

Przychody ze sprzedaży produktów i usług oraz towarów i materiałów podzielone według rodzajów obiektów przedstawiały się następująco:

Rodzaj obiektów	2019	2018
Lądowo-inżynieryjne	3 083 762	3 150 060
Kolejowe	1 130 840	615 452
Kubaturowe, w tym:	2 659 610	2 979 972
- niemieszaniowe	2 004 883	2 266 989
- mieszkaniowe	654 727	712 983
Pozostałe	65 598	51 384
Przychody ze sprzedaży produktów i usług oraz towarów i materiałów	6 939 810	6 796 868

30. Aktywa i zobowiązania z tytułu umów z klientami

Termin wypełnienia zobowiązań do wykonania świadczenia a stosowane terminy płatności

Kontrakty budowlane są finansowo rozliczane z inwestorami w następujący sposób:

- w trakcie realizacji prac - częściowo zgodnie z postępowaniem robót, najczęściej w okresach miesięcznych w oparciu o dokumenty rozliczeniowe potwierdzające wykonanie określonych robót oraz innych zobowiązań umownych (przejściowe świadectwa płatności, protokoły odbiorów częściowych, faktury częściowe), oraz
- po zakończeniu realizacji prac - na podstawie dokumentów końcowych (protokół odbioru końcowego, faktura końcowa), potwierdzających zakończenie realizacji prac oraz wypełnienie zobowiązań kontraktowych wymaganych do rozliczenia końcowego.

Terminy płatności za wykonane przez Spółkę usługi budowlane wynoszą najczęściej 30 dni, z tym zastrzeżeniem, że na niektórych kontraktach Spółka uzyskuje finansowanie przed rozpoczęciem prac w formie zaliczek, które są rozliczane sukcesywnie fakturami częściowymi oraz fakturą końcową.

W 2019 roku nie zostały ujęte przychody z tytułu umów z klientami, dla których zobowiązania do wykonania świadczenia zostały spełnione w poprzednich okresach sprawozdawczych.

W trakcie 2019 roku nie wystąpiły korekty przychodów, które miałyby wpływ na aktywa lub zobowiązania z tytułu umów z klientami, a które wynikałyby ze zmiany sposobu pomiaru stopnia spełnienia zobowiązania lub ze zmiany umowy.

	01.01.2019	Zmiana wyceny kontraktów	Przychody ujęte w 2019 roku uwzględnione w saldzie zobowiązań na 31.12.2018	Zmiana okresu, w którym prawo do wynagrodzenia staje się bezwarunkowe	31.12.2019
Wycena kontraktów budowlanych	552 306	415 362	-	(552 306)	415 362
Aktywa z tytułu umów z klientami	552 306	415 362	-	(552 306)	415 362
Wycena kontraktów budowlanych	583 918	642 416	(273 650)	-	952 684
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	583 918	642 416	(273 650)	-	952 684

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

	01.01.2018	Zmiana wyceny kontraktów	Przychody ujęte w 2018 roku uwzględnione w saldzie zobowiązań na 31.12.2017	Zmiana okresu, w którym prawo do wynagrodzenia staje się bezwarunkowe	31.12.2018
Wycena kontraktów budowlanych	472 740	552 306	-	(472 740)	552 306
Aktywa z tytułu umów z klientami	472 740	552 306	-	(472 740)	552 306
Wycena kontraktów budowlanych	767 855	(19 623)	(164 314)	-	583 918
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	767 855	(19 623)	(164 314)	-	583 918

Pozostałe do realizacji zobowiązania do wykonania świadczenia

Łączna kwota ceny transakcyjnej przypisanej do zobowiązań do wykonania świadczenia, które pozostały niespełnione (lub częściowo niespełnione) na koniec okresu sprawozdawczego, do zrealizowania:	31.12.2019	31.12.2018
- do 1 roku	6 411 272	6 226 180
- powyżej 1 roku	4 065 617	3 844 857
Razem	10 476 889	10 071 037

31. Koszty według rodzaju

	2019	2018
Amortyzacja, w tym:	71 165	45 499
– rzeczowych aktywów trwałych (nota 10)	66 327	40 238
– nieruchomości inwestycyjnych (nota 11)	45	128
– wartości niematerialnych (nota 13)	4 793	5 133
Koszty świadczeń pracowniczych (nota 32)	868 192	854 728
Zużycie materiałów i energii	1 743 568	2 127 865
Usługi obce	3 688 055	3 661 785
Podatki i opłaty	9 333	6 380
Koszty reklamy i wydatki reprezentacyjne	5 054	6 408
Ubezpieczenia majątkowe i osobowe	18 462	17 284
Zmiana stanu rezerwy na straty na kontraktach budowlanych (nota 26)	82 753	(75 840)
Inne koszty rodzajowe	227 067	(114 999)
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	(10 688)	(11 098)
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	(167 660)	(206 328)
Zmiana stanu produktów i produkcji w toku	-	-
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (wielkość ujemna)	-	-
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	6 535 301	6 311 684
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	11 243	2 049
Koszty sprzedanych produktów i usług oraz towarów i materiałów	6 546 544	6 313 733

32. Koszty świadczeń pracowniczych

	2019	2018
Koszty wynagrodzeń, w tym m.in.:	716 789	707 852
– koszty świadczeń emerytalno-rentowych (nota 24)	1 926	1 375
– koszty płatności w formie akcji (nota 38)	2 319	2 735
– koszty świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy	3 864	4 657
Koszty ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń, w tym m.in.:	151 403	146 876
– koszty ubezpieczeń społecznych	120 113	96 612
– koszty świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy	622	644
Ogółem koszty świadczeń pracowniczych ujęte w kosztach rodzajowych (nota 31)	868 192	854 728

33. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne	2019	2018
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	3 896	2 973
Odwrocenie odpisów aktualizujących, w tym:	8 228	1 502
– należności (w wyniku spłaty należności przez dłużników) (nota 17, 28)	8 041	1 502
– rzeczowych aktywów trwałych (w wyniku sprzedaży) (nota 10)	187	-
Rozwiązanie rezerw, w tym:	12 009	8 066
– na sprawy sądowe (nota 25)	411	980
– na kary i odszkodowania (nota 25)	11 598	7 086
Otrzymane kary / odszkodowania	38 344	28 972
Odpis przedawnionych zobowiązań	7 413	2 759
Zysk z pochodnych instrumentów finansowych (nota 16.1)	-	549
Otrzymane dotacje	539	146
Pozostałe	646	201
Ogółem	71 075	45 168

Pozostałe koszty operacyjne	2019	2018
Odpisy aktualizujące, w tym:	11 831	17 200
– należności (nota 17, 28)	11 337	16 151
– zapasy (nota 18)	494	862
– rzeczowy majątek trwały (nota 10)	-	187
Utworzenie rezerw, w tym:	72 204	21 432
– na sprawy sądowe (nota 25)	417	411
– na kary i odszkodowania (nota 25)	71 787	21 021
Wyplacone odszkodowania i kary umowne	8 213	7 655
Opłaty sądowe i egzekucje, koszty postępowania sądowego	2 242	1 182
Przekazane darowizny	804	1 844
Strata z pochodnych instrumentów finansowych (nota 16.1)	234	-
Pozostałe	91	445
Ogółem	95 619	49 758

34. Przychody i koszty finansowe

Przychody finansowe	2019	2018
Przychody odsetkowe od instrumentów finansowych, w tym:	12 878	16 855
– od lokat bankowych oraz środków na rachunkach bankowych	6 657	10 103
– od udzielonych pożyczek (nota 16.2)	6 088	4 592
– od nabytych obligacji (nota 16.3)	133	2 160
Pozostałe przychody odsetkowe, w tym:	7 105	4 771
– przychody odsetkowe z tytułu otrzymanych skont i za zwłokę	7 032	4 771
– odsetki z pozostałych tytułów	73	-
Zysk ze zbycia udziałów w spółkach zależnych	-	76 991
Dywidendy i udziały w zyskach	80 146	72 839
Odwrócenie odpisów aktualizujących, w tym:	55 438	-
– udziały w jednostkach zależnych (nota 15)	54 913	-
– pożyczki udzielone (w wyniku kompensaty) (nota 16.2)	525	-
Dodatnie różnice kursowe	171	-
Pozostałe	1	1
Ogółem	155 739	171 457

Koszty finansowe	2019	2018
Koszty odsetkowe od instrumentów finansowych, w tym:	4 573	2 959
– z tytułu otrzymanych pożyczek, kredytów i innych zewnętrznych źródeł finansowania	29	50
– z tytułu umów leasingowych	4 544	2 909
Pozostałe koszty odsetkowe, w tym:	2 695	1 042
– odsetki zapłacone dostawcom za zwłokę oraz z tytułu skont	752	648
– inne odsetki	1 943	394
Aktualizacja wartości udziałów w spółkach zależnych (nota 15)	-	682
Strata ze zbycia udziałów w innych podmiotach (nota 15)	324	-
Dyskonto kaucji z tytułu umów o budowę (nota 28)	6 597	7 950
Koszty prowizji i gwarancji bankowych	22 363	22 943
Ujemne różnice kursowe	-	148
Pozostałe	27	88
Ogółem	36 579	35 812

35. Zysk / (strata) na akcję**Podstawowy**

Podstawowy zysk / (strata) na akcję wyliczany jest jako iloraz zysku / (straty) netto oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w trakcie roku (nota 20).

	2019	2018
Zysk / (strata) netto	232 723	321 602
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	25 530 098	25 530 098
Podstawowy zysk / (strata) na akcję (w zł na jedną akcję)	9,12	12,60

Rozwodniony

Rozwodniony zysk / (strata) na akcję w obu okresach był równy podstawowemu zyskowi na akcję, ponieważ nie wystąpiły instrumenty powodujące rozwodnienie.

36. Dywidenda na akcję

W dniu 19 czerwca 2019 roku Budimex SA dokonał wypłaty dywidendy w kwocie 160 839 tysięcy złotych, tj. 6,30 złotych brutto na jedną akcję, na którą przeznaczono część jednostkowego zysku netto za okres od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku. Kwotę pozostałego jednostkowego zysku netto za 2018 rok w wysokości 160 763 tysiące złotych przeznaczono na podwyższenie kapitału zapasowego (nota 20).

Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2019 roku Zarząd Budimex SA nie podjął uchwały w sprawie rekomendacji podziału zysku za 2019 rok.

37. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Pozostałe korekty w działalności operacyjnej w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych obejmują następujące pozycje:

	2019	2018
Różnice kursowe z przeliczenia oddziałów zagranicznych	134	1 477
Pozostałe	(42)	18
Ogółem	92	1 495

Transakcje niepieniężne

W 2019 roku transakcje niepieniężne dotyczące działalności inwestycyjnej i finansowej, które nie zostały wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych obejmowały zwiększenia aktywów trwałych z tytułu pierwszego zastosowania MSSF 16 w kwocie 30 465 tysięcy złotych (29 906 tysięcy złotych - rzeczowe aktywa trwałe oraz 559 tysięcy złotych - nieruchomości inwestycyjne) oraz przyjęcia w leasing o wartości 63 350 tysięcy złotych.

W 2018 roku transakcje niepieniężne dotyczące działalności inwestycyjnej i finansowej, które nie zostały wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych obejmowały zwiększenia aktywów trwałych o wartości 80 108 tysięcy złotych użytkowanych na podstawie umów leasingu finansowego (wg MSR 17).

38. Płatności w formie akcji

Ferrovial SA, jednostka dominująca najwyższego stopnia, prowadzi program przyznania bezpłatnych akcji, który jest klasyfikowany jako transakcja płatności w formie akcji rozliczana w instrumentach kapitałowych.

W ramach programu członkom Zarządu Budimex SA i wyższej kadry kierowniczej corocznie przyznawane są akcje Ferrovial SA, których ostateczne rozliczenie następuje po 3 latach od dnia przyznania i jest ograniczone poniższymi warunkami:

- pozostanie w spółce przez okres trzech lat począwszy od daty sformalizowania programu, z wyjątkiem określonych sytuacji nadzwyczajnych,
- osiągnięcie we wspomnianym okresie określonych wskaźników dotyczących przepływów z działalności oraz relacji między wynikiem operacyjnym brutto i aktywami produkcyjnymi netto,
- poziom wskaźników wymagany do otrzymania całkowitej lub proporcjonalnej liczby akcji ustalany jest corocznie.

Łączna wartość godziwa usług ujęta w pozostałych kapitałach rezerwowych na dzień 31 grudnia 2019 oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiła 7 171 tysięcy złotych. Łączna wartość godziwa ujęta w zobowiązaniach na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosiła 12 314 tysięcy złotych, a dzień 31 grudnia 2018 roku 9 995 tysięcy złotych.

Na podstawie umowy zawartej z Grupą Ferrovial w 2014 roku, Budimex SA zobowiązał się pokrywać koszty programu w odniesieniu do transzy instrumentów przyznanych w roku 2014 i latach kolejnych. Tym samym wartość godziwa usług świadczonych przez pracowników, związana z instrumentami przyznanymi w latach 2014-2019 została zaklasyfikowana jako zobowiązania (drugostronnie jako koszt).

Szczegóły dotyczące przyznania akcji od początku istnienia programu przedstawia poniższa tabela:

Rok	Ilość początkowo przyznanych akcji	Dzień przyznania	Wartość godziwa 1 akcji na dzień przyznania (zł)	Osiągnięcie określonych wyników finansowych	Koszt przyznanych akcji
2019	33 150	15-02-2019	85,71	100%	2 319
2018	37 300	15-02-2018	71,72	100%	2 735

Koszt przyznanych akcji za rok 2019 został obliczony jako 2/36 kosztu akcji przyznanych w 2016 roku, 12/36 kosztu akcji przyznanych w 2017 roku, 12/36 kosztu akcji przyznanych w 2018 roku oraz 10/36 kosztu akcji przyznanych w 2019 roku.

Koszt przyznanych akcji za rok 2018 to 2/36 kosztu akcji przyznanych w 2015 roku, 12/36 kosztu akcji przyznanych w 2016 roku, 12/36 kosztu akcji przyznanych w 2017 roku oraz 10/36 kosztu akcji przyznanych w 2018 roku.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

W lutym 2019 roku upłynął trzyletni okres nabywania uprawnień do akcji przyznanych w 2016 roku. W wyniku spełnienia warunków programu nastąpiło formalne przekazanie 32 826 akcji Ferrovia SA uprawnionym pracownikom z tej transzy. Ilość faktycznie przekazanych akcji różni się od ilości przyznanej pierwotnie ze względu na późniejsze korekty.

39. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Transakcje z podmiotami powiązаныmi zawarte w 2019 i 2018 roku oraz wysokość nierozliczonych sald należności i zobowiązań z tymi podmiotami na dzień 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku zostały zaprezentowane poniżej.

	Należności		Zobowiązania	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Podmiot dominujący oraz spółki z nim powiązane (Grupa Ferrovia)	2 493	1 490	22 261	33 333
Podmioty zależne	157 057	145 865	16 992	20 689
Podmioty stowarzyszone	56	289	2	121
Podmioty wspólnokontrolowane	2 172	4 891	759	696
Inne spółki powiązane*	4	14	-	-
Ogółem	161 782	152 549	40 014	54 839

	Pożyczki udzielone		Pożyczki otrzymane	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Podmiot dominujący oraz spółki z nim powiązane (Grupa Ferrovia)	-	-	-	9 019
Podmioty zależne	5 369	14 324	-	-
Podmioty stowarzyszone	-	74 145	-	-
Ogółem	5 369	88 469	-	9 019

	Przychody ze sprzedaży produktów i usług oraz pozostałe przychody operacyjne		Zakup produktów i usług oraz pozostałe koszty operacyjne	
	2019	2018	2019	2018
Podmiot dominujący oraz spółki z nim powiązane (Grupa Ferrovia)	-	158	2 577	43 312
Podmioty zależne	803 521	713 728	62 927	114 395
Spółki stowarzyszone	3 373	2 004	1 285	354
Podmioty wspólnokontrolowane	613	2 200	-	-
Inne spółki powiązane*	-	-	2	-
Ogółem transakcje z podmiotami powiązаныmi	807 507	718 090	66 791	158 061

	Przychody finansowe		Koszty finansowe	
	2019	2018	2019	2018
Podmiot dominujący oraz spółki z nim powiązane (Grupa Ferrovia)	-	-	12	50
Podmioty zależne	84 049	73 439	-	-
Spółki stowarzyszone	2 124	3 991	-	-
Podmioty wspólnokontrolowane	-	2	-	-
Ogółem transakcje z podmiotami powiązаныmi	86 173	77 432	12	50

*) Inne spółki powiązane uwzględniają również podmioty, na które znacząco wpływa lub posiada w nich znaczącą ilość głosów członkowie kluczowego personelu kierowniczego Spółki albo jego bliski członek rodziny.

Transakcje z podmiotami powiązаныmi zawierane były na warunkach rynkowych.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

W powyższej tabeli w pozycji „Podmiot dominujący oraz spółki z nim powiązane (Grupa Ferrovial)” zostały zaprezentowane dane liczbowe dotyczące transakcji ze spółkami z Grupy Ferrovial: Ferrovial Agroman SA, w tym również z Ferrovial Agroman SA Oddział w Polsce oraz innymi: Cintra Infraestructuras SA, Ferrovial SA, Cadagua SA oraz Cadagua SA Oddział w Polsce.

W roku 2010 Budimex SA zawarł z Ferrovial Agroman SA dwie umowy, na mocy których Ferrovial świadczy usługi na rzecz Spółki w zakresie utrzymania i rozwoju systemów informatycznych oraz oddelegowania personelu. W związku z realizacją tych umów Budimex SA w 2019 roku poniósł koszty w wysokości odpowiednio 6 578 tysięcy złotych oraz 4 215 tysięcy złotych, natomiast w roku 2018 odpowiednio w wysokości 5 709 tysięcy złotych i 5 220 tysięcy złotych.

W dniu 29 października 2012 roku Budimex SA zawarł z Ferrovial Agroman SA umowę warunkową na wsparcie w zakresie know-how operacyjnego, racjonalizacji procesów i procedur w kluczowych obszarach działalności budowlanej, inwestycyjnej i zarządczej. W dniu 28 marca 2017 roku Budimex SA podpisał kolejną umowę, która miała obowiązywać od 1 stycznia 2017 roku przez kolejne 5 lat. Zasady ustalania wynagrodzenia pozostały niezmienione, wynagrodzenie uiszczane było w pełnej kwocie pomimo braku zatwierdzenia umowy BAPA. W związku z realizacją tych umów Budimex SA poniósł w roku 2018 koszty w wysokości 34 210 tysięcy złotych.

24 września 2019 roku Budimex SA zawarł nowe porozumienie, które rozwiązało umowę licencyjną z 28 marca 2017 roku oraz ustaliło nowe zasady rozliczenia zapłaconej na rzecz Ferrovial Agroman SA opłaty licencyjnej za okres od dnia 1 stycznia 2012 roku do daty zawarcia porozumienia. Jednocześnie tego samego dnia Budimex SA zawarł z Ferrovial Agroman SA nową umowę licencyjną z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2018 roku. W ramach nowej umowy Ferrovial Agroman udzielił Budimex licencji na przemysłowe wartości niematerialne, wspierające działalność podstawową Budimex w zakresie wszystkich prac budowlanych i zarządzania infrastrukturą. W wyniku rozliczeń za lata ubiegłe Ferrovial Agroman SA zwrócił do Budimeksu SA kwotę 29 382 tysiące złotych, obciążając Budimex jednocześnie kwotą 22 246 tysięcy złotych za 2019 rok.

40. Wynagrodzenie kluczowych członków kadry kierowniczej

Zarząd

Łączna wartość wynagrodzeń, premii i nagród członków Zarządu Budimeksu SA w 2019 roku wyniosła 10 583 tysiące złotych (w tym 3 397 tysięcy złotych stanowiły premie za zrealizowane zadania z roku 2018), z czego kwota 9 368 tysięcy złotych obciążała koszty Budimeksu SA. Pozostała kwota wynagrodzeń obciążała koszty spółek zależnych.

W 2018 roku łączna wartość wynagrodzeń, premii i nagród członków Zarządu Budimeksu SA wyniosła 12 423 tysiące złotych (w tym 4 278 tysięcy złotych stanowiły premie za zrealizowane zadania z roku 2017), z czego kwota 11 052 tysiące złotych obciążała koszty Budimeksu SA. Pozostała kwota wynagrodzeń obciążała koszty spółek zależnych.

Wynagrodzenia Członków Zarządu w roku 2019 kształtowały się następująco:

Dariusz Blocher	2 541 tysięcy złotych
Henryk Urbański	1 215 tysięcy złotych
Marcin Węglowski	1 210 tysięcy złotych
Jacek Daniewski	1 107 tysięcy złotych
Cezary Mączka	1 098 tysięcy złotych
Radosław Górski	1 617 tysięcy złotych*
Artur Popko	1 795 tysięcy złotych

*w tym 219 tysięcy złotych jako wynagrodzenie związane z zakazem konkurencji

Dodatkowo, oprócz kwot zaprezentowanych powyżej, w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2019 roku oszacowane koszty płatności w formie akcji w związku z programami motywacyjnymi Ferrovial SA dotyczące Zarządu Spółki wyniosły 1 743 tysiące złotych (z czego kwota 1 577 tysięcy złotych obciążała koszty Budimeksu SA; pozostała kwota wynagrodzeń obciążała koszty spółek zależnych) i kształtowały się następująco:

Dariusz Blocher	841 tysięcy złotych
Henryk Urbański	166 tysięcy złotych
Marcin Węglowski	162 tysiące złotych
Jacek Daniewski	162 tysiące złotych
Cezary Mączka	161 tysięcy złotych
Radosław Górski	9 tysięcy złotych
Artur Popko	242 tysiące złotych

Powyższe koszty składają się z: 2/36 kosztu akcji przyznanych w 2016 roku, 12/36 kosztu akcji przyznanych w 2017 roku, 12/36 kosztu akcji przyznanych w 2018 roku, 10/36 kosztu akcji przyznanych w 2019 roku.

W marcu 2019 roku upłynął trzyletni okres nabywania uprawnień do akcji przyznanych w 2016 roku. W wyniku spełnienia warunków programu nastąpiło formalne przekazanie akcji Ferrovial SA. Ilość akcji faktycznie przyznanych członkom Zarządu Spółki kształtowała się następująco:

Dariusz Blocher	10 438 akcji
Henryk Urbański	2 958 akcji

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Marcin Węglowski	2 030 akcji
Jacek Daniewski	2 030 akcji
Cezary Mączka	1 914 akcji
Radosław Górski	1 972 akcje
Artur Popko	2 320 akcji

Wartość rynkowa akcji Ferrovia SA w dniu faktycznego przekazania wynosiła 88,72 złotych.

Prokurenci

Łączna wartość wynagrodzeń wypłaconych prokurentom Budimeksu SA w 2019 roku wyniosła 808 tysięcy złotych, natomiast w 2018 roku 888 tysięcy złotych.

Indywidualne wynagrodzenia prokurentów w roku 2019 kształtują się następująco:

Piotr Świecki	808 tysięcy złotych
---------------	---------------------

Dodatkowo, oprócz kwot zaprezentowanych powyżej, w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2019 roku oszacowane koszty płatności w formie akcji w związku z programami motywacyjnymi Ferrovia SA dotyczące prokurenta Budimex SA – Piotra Świeckiego – wyniosły 121 tysięcy złotych.

W związku ze spełnieniem warunków po upływie trzyletniego okresu nabywania uprawnień przyznanych w 2016 roku, Ferrovia SA przekazał faktycznie 1 508 akcji prokurentowi Budimex SA, Piotrowi Świeckiemu. Wartość rynkowa akcji Ferrovia SA w dniu faktycznego przekazania wynosiła 88,72 złotych.

Rada Nadzorcza

Łączna wartość wynagrodzeń wypłaconych w 2019 roku członkom Rady Nadzorczej wyniosła 1 569 tysięcy złotych (1 377 tysięcy złotych w 2018 roku).

Wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej Budimeksu SA w roku 2019 wynosiły:

Marek Michałowski	232 tysiące złotych	
Igor Chalupec	159 tysięcy złotych	
Juan Ignacio Gastón Najarro	152 tysiące złotych	
Javier Galindo Hernandez	159 tysięcy złotych	
Jose Carlos Garrido-Lestache Rodriguez	140 tysięcy złotych	
Marzenna Anna Weresa	155 tysięcy złotych	
Piotr Kamiński	66 tysięcy złotych	(do dnia 16 maja 2019 roku)
Fernando Luis Pascual Larragoiti	152 tysiące złotych	
Janusz Dedo	148 tysięcy złotych	
Danuta Dąbrowska	113 tysięcy złotych	(od dnia 16 maja 2019 roku)
Agnieszka Słomka-Gołębiowska	93 tysiące złotych	(od dnia 16 maja 2019 roku)

41. Zaliczki, kredyty, pożyczki, gwarancje, poręczenia udzielone osobom zarządzającym i nadzorującym

Członkowie Zarządu, członkowie Rady Nadzorczej Spółki oraz ich współmałżonkowie, krewni i powinowaci do drugiego stopnia, przysposobieni lub przysposabiający oraz inne osoby, z którymi są one powiązane osobiście na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 nie posiadali niespłaconych pożyczek, kredytów ani gwarancji udzielonych przez Budimex SA oraz jednostki od niego zależne, współzależne i z nim stowarzyszone, jak również nie byli stronami innych umów zobowiązujących do świadczeń na rzecz Budimex SA, jednostek od niego zależnych, współzależnych i z nim stowarzyszonych.

42. Leasing

- Charakter działalności leasingowej Spółki został opisany w nocie 21.2.
- Koszty amortyzacji w odniesieniu do aktywów z tytułu prawa do użytkowania zostały ujawnione w nocie 10 (aktywa z tytułu prawa do użytkowania w ramach rzeczowych aktywów trwałych) oraz w nocie 11 (aktywa z tytułu prawa do użytkowania w ramach nieruchomości inwestycyjnych).
- Koszty odsetek z tytułu leasingu zostały ujawnione w nocie 34.
- Koszt związany z leasingami krótkoterminowymi ujmowanych zgodnie z MSSF 16.6 wyniósł w 2019 roku 270 550 tysięcy złotych.
- Koszt związany z leasingami aktywów o niskiej wartości ujmowanych zgodnie z MSSF 16.6 wyniósł w 2019 roku 81 803 tysiące złotych.
- Spółka nie osiągnęła dochodu z subleasingu aktywów z tytułu prawa do użytkowania.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

- g) Całkowity wpływ środków pieniężnych z tytułu leasingu w 2019 roku wyniósł 409 666 tysięcy złotych (w tym: 52 769 tysięcy złotych – część kapitałowa rat; 4 544 tysiące złotych – część odsetkowa rat; 352 353 tysiące złotych – płatności z tytułu leasingów krótkoterminowych i od aktywów o niskiej wartości ujęte w ramach przepływów z działalności operacyjnej).
- h) Spółka nie dokonywała transakcji leasingu zwrotnego w trakcie 2019 roku.
- i) Wartość bilansowa aktywów z tytułu prawa do użytkowania na dzień 31 grudnia 2019 roku w podziale na klasy bazowego składnika aktywów oraz zwiększenia aktywów z tytułu prawa do użytkowania zostały ujawnione w nocie 10.
- j) Portfel leasingów krótkoterminowych, do których Spółka jest zobligowana na 31 grudnia 2019 roku, nie różni się istotnie od portfela leasingów krótkoterminowych, do których odnosi się koszt leasingów krótkoterminowych w punkcie c). Tym samym Spółka szacuje, że kwota przyszłych płatności, do których jest zobligowana z tytułu leasingów krótkoterminowych ujmowanych zgodnie z MSSF 16.6 nie powinna się istotnie różnić od tej za rok 2019, przy zachowaniu podobnej skali działalności i stosowanej technologii.
- k) Płacone przez spółkę raty leasingowe częściowo kalkulowane są w oparciu o zmienną stopę procentową (odpowiednio WIBOR/ EURIBOR). Wrażliwość na zmiany stóp procentowych została ujawniona w nocie 8.
- l) Według szacunków Spółki, nie jest ona narażona na przyszłe wypływy pieniężne, które nie byłyby uwzględnione w wycenie zobowiązań z tytułu leasingu.
- m) Uzgodnienie między kwotami przyszłych opłat, do których na 31 grudnia 2018 roku Spółka była zobowiązana z tytułu leasingu operacyjnego, ujawnionymi zgodnie z MSR 17, zdyskontowanymi przy zastosowaniu krańcowej stopy procentowej w dniu pierwszego zastosowania, oraz zobowiązaniami z tytułu leasingu wg stanu na 1 stycznia 2019 roku:

	1 stycznia 2019 roku
Przyszłe niezdyktowane płatności z tytułu leasingu operacyjnego na 31 grudnia 2018, w tym:	64 239
- płatności z tytułu leasingu operacyjnego	56 901
- płatności z tytułu wieczystego użytkowania	7 338
Płatności z tytułu leasingu krótkoterminowego, kończącego się w trakcie 2019 roku	(20 040)
Płatności z tytułu opłat, które nie stały się elementem leasingu (opłaty serwisowe)	(7 614)
Efekt dyskonta	(5 325)
Inne	(795)
Ogółem (nota 4)	30 465

43. Poniesione i planowane nakłady inwestycyjne

Nakłady inwestycyjne poniesione w 2019 roku wyniosły 328 478 tysięcy złotych, w tym 92 796 tysięcy złotych na nabycie niefinansowych aktywów trwałych. W 2018 roku wyniosły 104 194 tysiące złotych, w tym 97 134 tysiące złotych na nabycie niefinansowych aktywów trwałych. W obu okresach nakłady nie dotyczyły inwestycji związanych z ochroną środowiska.

W roku 2020 Spółka przewiduje poniesienie nakładów inwestycyjnych w wysokości około 30 000 tysięcy złotych. Spółka nie planuje poniesienia nakładów na ochronę środowiska naturalnego.

44. Zobowiązania inwestycyjne (pozabilansowe)

Na dzień 31 grudnia 2019 roku umowne zobowiązania inwestycyjne wyniosły 212 tysięcy złotych (na 31 grudnia 2018 roku: 784 tysiące złotych) i dotyczyły zakupu sprzętu drogowego.

45. Zdarzenia po dniu bilansowym

W związku z postępującym rozprzestrzenianiem się koronawirusa COVID-19, zgodnie z decyzją Zarządu Budimex SA, Spółka kontynuuje działalność w niezmiennym wymiarze. Sytuacja jest dynamiczna i zależna od zaleceń organów krajowych, co może skutkować wprowadzeniem planów awaryjnych. Powołano Komitet ds. kryzysowych, który raportuje codziennie do Zarządu. Dotychczas nie został odnotowany żaden przypadek zarażenia koronawirusem COVID-19 wśród pracowników, podwykonawców oraz ich członków rodzin. Istnieje potencjalne ryzyko dotyczące łańcucha dostaw, które może skutkować niedotrzymaniem terminów umownych. Obecnie potencjalne skutki finansowe pozostają trudne do oszacowania z perspektywy Spółki.

Do dnia zatwierdzenia do publikacji niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne inne istotne zdarzenia, które powinny być ujawnione.

46. Zobowiązania i należności warunkowe

	31.12.2019	31.12.2018
1. Należności warunkowe	550 283	570 435
1.1. Od jednostek powiązanych	2 080	1 693
- otrzymane gwarancje i poręczenia	-	-
- otrzymane weksle jako zabezpieczenie	2 080	1 693
- inne należności warunkowe	-	-
1.2. Od pozostałych jednostek	548 203	556 742
- otrzymane gwarancje i poręczenia	544 100	552 442
- otrzymane weksle jako zabezpieczenie	4 103	4 300
1.3. Inne	-	12 000
- pozostałe należności warunkowe	-	12 000
2. Zobowiązania warunkowe	3 975 219	3 622 927
2.1. Na rzecz jednostek powiązanych	588 816	326 116
- udzielone gwarancje i poręczenia	588 816	326 116
2.2. Na rzecz pozostałych jednostek	3 386 236	3 296 811
- udzielone gwarancje i poręczenia	3 367 913	3 284 159
- wystawione weksle jako zabezpieczenie	18 323	12 652
2.3. Inne	167	-
- pozostałe zobowiązania warunkowe	167	-
Zobowiązania i należności warunkowe razem	(3 424 936)	(3 052 492)

Należności warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń obejmują wystawione przez banki lub inne podmioty na otrzymane gwarancje i poręczenia rzecz Spółki gwarancje stanowiące zabezpieczenie roszczeń Spółki w stosunku do kontrahentów z tytułu wykonywanych kontraktów budowlanych.

Zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń to przede wszystkim gwarancje wystawione przez banki na rzecz kontrahentów Spółki na zabezpieczenie ich roszczeń w stosunku do Spółki z tytułu wykonywanych kontraktów budowlanych. Bankom przysługuje roszczenie zwrotne z tego tytułu wobec Spółki. Gwarancje udzielane zleceńdawcom Spółki stanowią alternatywny, w odniesieniu do zatrzymywanych kaucji gwarancyjnych, sposób zabezpieczenia ewentualnych roszczeń zleceńdawców z tytułu realizacji kontraktów budowlanych. Jednocześnie ryzyko dotyczące napraw gwarancyjnych oszacowane przez Zarząd Spółki jako prawdopodobne zostało odpowiednio odzwierciedlone w rezerwie na naprawy gwarancyjne, co zostało opisane w nocie 6 sprawozdania.

Wystawione weksle własne stanowią zabezpieczenie spłaty zobowiązań wobec strategicznych dostawców Spółki, natomiast otrzymane weksle ujęte w należnościach warunkowych stanowią zabezpieczenie zapłaty należności przez inwestorów / odbiorców Spółki.

47. Zatrudnienie

Zatrudnienie w Budimeksie SA na dzień 31 grudnia w 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku przedstawiało się następująco:

Grupa zatrudnionych	31.12.2019	31.12.2018
Pracownicy umysłowi	3 439	3 584
Pracownicy fizyczni	2 163	2 414
Zatrudnienie razem	5 602	5 998

48. Istotne zdarzenia mające wpływ na sytuację finansową Spółki

W dniu 23 stycznia 2010 roku Zarząd Budimex SA powziął wiadomość, że nie ziścił się warunek, od którego uzależniona była budowa i eksploatacja autostrady A1 Stryków - Pyrzowice w systemie koncesyjnym zgodnie z umową podpisaną w dniu 22 stycznia 2009 roku pomiędzy Autostradą Południe SA, a Skarbem Państwa. W konsekwencji powyższego nie weszła w życie II faza (dotycząca robót budowlanych) podpisanej w dniu 19 stycznia 2010 roku pomiędzy spółką Budimex SA Ferrovial Agroman SA Sp. J. (poprzednio Budimex Dromex SA Ferrovial Agroman SA Sp. J.), a Autostradą Południe SA umowy na zaprojektowanie i wybudowanie odcinka autostrady A1 Stryków - Pyrzowice. I faza obejmowała prace projektowe o wartości 180 000 tysięcy złotych, których rozpoczęcie nastąpiło w 2009 roku na podstawie umowy wstępnej zawartej pomiędzy Autostradą Południe SA, Budimeksem Dromeksem SA i Ferrovial Agroman SA w dniu 30 maja 2008 roku.

W marcu 2010 roku Zarząd Budimeksu SA powziął informację o braku akceptacji przez Ministerstwo Infrastruktury dokumentacji projektowej wykonywanej przez Spółkę Jawną na rzecz Autostrady Południe SA. W związku z tym faktem, istnieje ryzyko braku

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

odzyskania przez tę spółkę (w której Budimex SA posiada 50% udziałów) pełnej kwoty kosztów realizowanego kontraktu od spółki Autostrada Południe SA, chyba że zostanie wykazane, iż brak płatności od Skarbu Państwa na rzecz Autostrady Południe SA nie wynika z wady dostarczonego przez Spółkę Jawną projektu lub też wady te są konsekwencją wymagań Autostrady Południe SA odmiennych od Skarbu Państwa jako inwestora.

W dniu 21 grudnia 2011 roku Autostrada Południe SA wniosła do sądu pozew przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej, domagając się zapłaty kwoty 176 855 tysięcy złotych z tytułu wykonanych prac projektowych, których wykonawcą była Spółka Jawną. W latach 2012 - 2013 miało miejsce częściowe postępowanie dowodowe, słuchanie świadków, a także sporządzona została opinia biegłego sądowego. Autostrada Południe SA zgłosiła wniosek o przygotowanie opinii uzupełniającej, która została wykonana i przekazana stronom w październiku 2014 roku. Opinia wskazuje, że wszystkie etapy prac projektowych, za które powód domaga się zapłaty zostały wykonane, a tym samym, że uwagi poprzedniego biegłego były nieuzasadnione. Następnie w październiku 2015 roku sąd zaakceptował wniosek pozwanego o dopuszczenie przesłuchania kolejnego świadka, w efekcie czego wynika konieczność sporządzenia dodatkowej opinii biegłego. Opinia uzupełniająca została złożona w sądzie w październiku 2018 roku i była korzystna dla Autostrady Południe SA. W wyniku dwóch rozpraw w 2019 roku, na których sąd przesłuchał przedstawiciela instytutu, (tj. Wydział Instalacji Budowlanych Hydrotechniki i Inżynierii Środowiska - Politechniki Warszawskiej) wyznaczonego do sporządzenia opinii w sprawie, sąd dopuścił ostatecznie dowód z opinii korzystnej dla Autostrady Południe SA. W następstwie tej decyzji sądu, Skarb Państwa zaproponował Autostradzie Południe SA podjęcie rozmów ugodowych. Te zostały zainicjowane na początku 2020 roku i znajdują się obecnie w początkowej fazie. Zakładając dobrą wolę obu stron, rozmowy te powinny się zakończyć jeszcze w roku 2020.

Przychody z tytułu realizowanych prac projektowych, rozpoznane w latach ubiegłych z uwzględnieniem przewidywanych ryzyk przez Spółkę Jawną, przypadające na Budimex SA wynosiły 72 505 tysięcy złotych. Spółka Jawną objęła odpisem aktualizującym wartość należności od spółki Autostrada Południe SA, z czego na Budimex SA przypadała kwota 39 850 tysięcy złotych oraz rozpoznała rezerwę stanowiącą zobowiązanie z tytułu odszkodowań dla Autostrady Południe SA, z czego na Budimex SA przypadała kwota 12 655 tysięcy złotych.

Warszawa, 23 marca 2020 roku

Dariusz Blocher prezes Zarządu	
Artur Popko wiceprezes Zarządu	
Jacek Daniewski członek Zarządu	
Cezary Mączka członek Zarządu	
Marcin Węglowski członek Zarządu	
Grzegorz Fąfara główny księgowy	